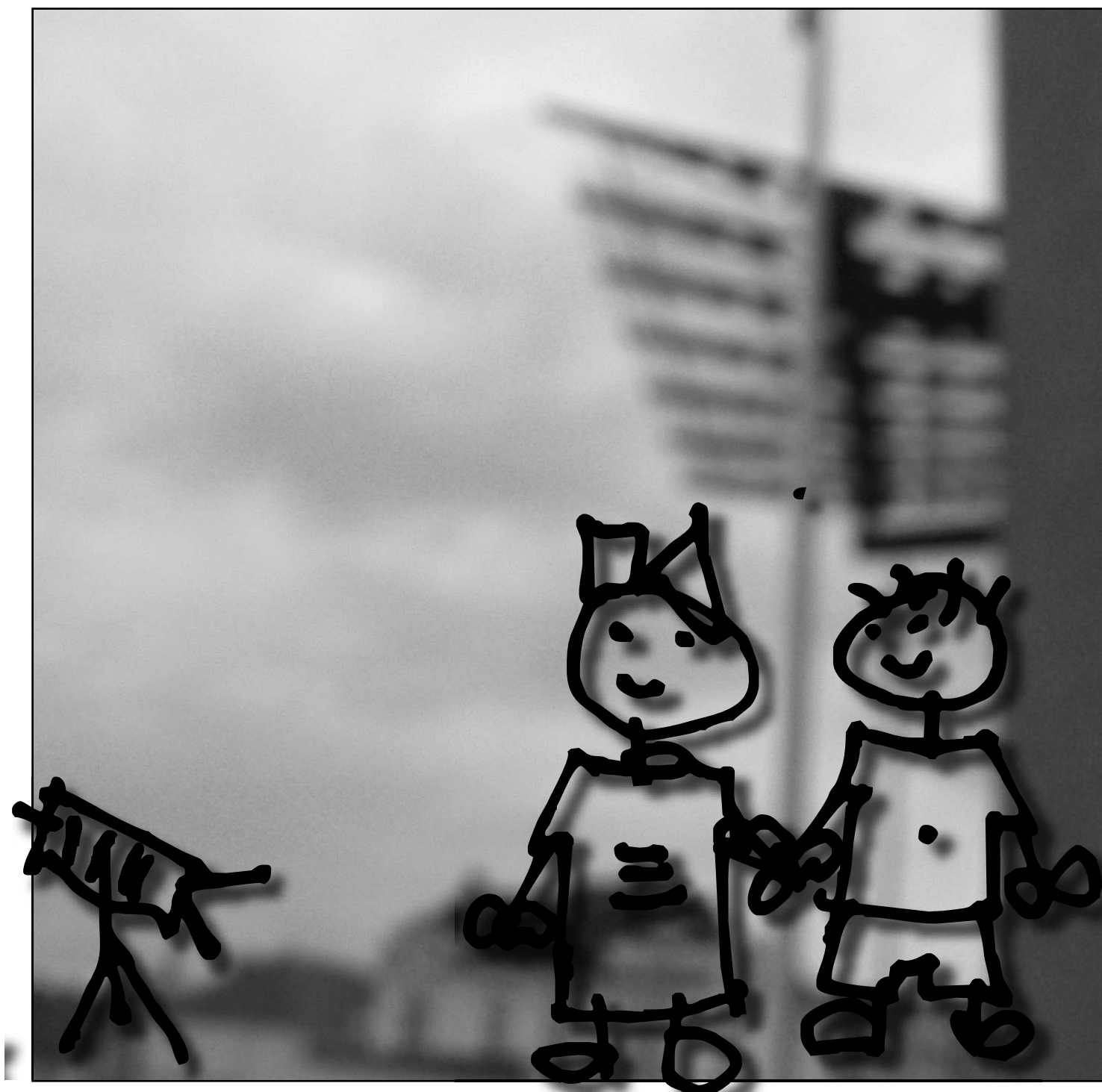

DS DENÍK

DĚTSKÉ SCÉNY

SVITAVY - PÁTEK - 10. ČERVNA 2011

ČÍSLO 0

ZPRÁVY Z KRAJSKÝCH PŘEHLÍDEK

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

PRAŽSKÉ POETICKÉ SETKÁNÍ
16. – 17. DUBNA 2011 – DDM PRAHA 8

Krajské kolo recitační přehlídky Pražské poetické setkání proběhlo již tradičně na půdě DDM Praha 8 (Spirála). Po oba dny sledovala malé i větší recitátory a recitátorky (sešlo se jich téměř na 80) porota ve složení: Jiřina Lhotská, Gabriela Sittová a Lucie Klárová. Porotě se podařilo být v souladu s časovým rozvržením přehlídky, což někdy není úplně jednoduché. Trochu se to zamotalo až na úplný závěr nedělního pozdního odpoledne, kdy ji čekalo obtížnější rozhodování, kterého interpreta čtvrté. kategorie vyslat na Dětskou scénu do Svitav. Který text a jeho interpret by mohl být pro celonárodní přehlídku podnětný? Nakonec se porota dohodla na Tereze Svěrákové a Oskaru Hejlovi. **Tereza Svěráková** (Beatrice Rouerová: *Poezie*), kterou porota ocenila za inspirativní práci s textem, svým pojetím vytvořila mozaiku – nabídku stylů a přístupů k přednesu – a současně si udržela nadhled. O přednesu **Oskara Helcla** (Doc. RNDr. Růžena Kolářová: *Co už víme o magnetickém poli*) porota napsala: „Volba textu může na první pohled působit povrchně a se zacílením na efekt. Oskar ale dokázal interpretaci pojmenovat své téma. S nadsázkou ukazuje, jak může deváťáky urážet „tón“, kterým k nim promlouvá učebnice, a způsob, jakým jsou jim vykládány fyzikální jevy. Oskar zvolil přesný výraz a využil v textu míst, která umožňují vícevrstevnatý výklad, oslovení publika.“

Celkově se čtvrtá kategorie představila jako poslední v nedělní odpoledne a jako skupina různorodá po stránce dramaturgické i interpretační. Převažovaly texty prozaické, což byl vůbec jeden z hlavních rysů starších kategorií.

Naopak první kategorie těch nejmladších, která v sobotu dopoledne celou přehlídku zahájila, byla skupinou velmi vyrovnanou a poslechli jsme si mnoho zajímavých recitátorů.

Druhá a třetí kategorie nepřinesla žádné dramaturgicky objevné texty, často byly bohužel pod věkovou úrovní recitátora. Přesto se ve druhé kategorii objevili i nadějní vypravěči, kteří dokázali zaujmout diváka.

Ostatně diváci. Také letos se do přehlídky zapojovali i oni, pro všechny recitátory totiž byly opět připraveny obálky, kam jim diváci mohli vpisovat své poznámky a vzkazy. Novinkou byly malé hádanky pro diváky v podobě živých obrazů, které připravili sami recitátoři v rámci krátkých doprovodných dílen pod vedením Jany Machalíkové.

A samozřejmě nechyběla důležitá část recitačního setkání na závěr každé kategorie, totiž společná debata s jednotlivými členy poroty, neboli poradci, jak se jim na Pražském poetickém setkání říká.

To vše snad dopomohlo k tomu, aby si recitátoři mohli odnést nejen malé symbolické knížečky na krk a případně ocenění, ale především řadu podnětů a zážitků z celého dne a chuť setkávat se s literaturou a diváky nadále.

Ze druhé kategorie postoupil **Vlastimil Kaňka** s textem Jana Wericha *František Nebojsa*, oceněný za přirozenost projevu a vypravěčské schopnosti, a **Eliška Horáková** s textem Františka Nepila *Já Baryk a má vlaštovka*, oceněná mimo jiné za přehledně vyprávěný příběh a přesný postoj vypravěče (Baryka) k řešenému problému.

Třetí kategorie vyslala **Laru Příbylovou** se *Sedmou hlavou* Miloše Macourka, protože interpretka dokázala přehledně provést posluchače příběhem, její projev je kultivovaný, sdělný a plastický.

Lucie Klárová

OTVÍRÁNÍ 26. – 27. BŘEZNA 2011
– KARLÍNSKÉ SPEKTRUM

Pražská krajská přehlídka dětského divadla byla v tomto roce „otvíráním“ skutečným, neboť představovala první krajskou přehlídku v rámci celé republiky. I letos se tato akce konala v prostorách Karlínského Spektra a i tentokrát byla velmi dobře organizována. Probíhaly tradiční dětské diskusní kluby, kde děti interaktivními metodami reflektovaly viděná představení a velmi příjemně působil „pohotoví“ fotograf Jára Hejnic, který vždy ještě během vystoupení zhotovil pro soubor fotografii s popisem a věnováním. Velkým kladem této přehlídky byla podle mínění lektorského sboru (Vlasta Gregorová, Tomáš Volkmer, František Oplatek) její vysoká úroveň daná skutečností, že všechny soubory prošly obvodními postupovými koly. V průběhu dvou dnů vystoupilo 14 souborů.

Jako první se představil soubor **Pidilidi ze ZUŠ Na Popelce** (vedoucí Iva Toušková Kašparová) se zpracováním známé pohádky Jana Wericha **Královna Koloběžka 1.** Lektori ocenili zvláště sympatický pokus o kolektivní divadlo v podání skupiny menších dětí. Představení působilo mile, bylo nápadité. Skupinové scény byly funkční v momentech, kdy se je podařilo zasadit do rámce dětské hry, v níž byly děti přirozené a spontánní. V okamžicích, kdy hráči stáli před úkolem „přednesení“ delšího textu, ztrácela hra na dynamice a zpomalil se její temporytmus. Projevila se zřejmě také známá obtížnost dramatizace Werichových pohádek, které fungují hlavně jako svébytné dílo literární. Lektori ocenili práci s hlavním scénickým prvkem – modrou látkou, která symbolicky představovala řeku, koberec v paláci apod. Naopak jako problematické vnímala zbytečné použití některých rekvizit a kostýmních doplňků (vějíře, klobouky). Ztvárnění postavy krále nejmenším chlapcem také vyvolalo určité otazníky – na jedné straně působil mile a hravě, na straně druhé jako někdo, kdo vlastně nemá autoritu, vše vnímá z přílišného nadhledu a nemá zájem o řešení problémů. Inscenace však byla porotou hodnocena kladně a získala ocenění Za skupinové ztvárnění pohádky.

Soubor **TY-JÁ-TR** působící při **DDM Praha 7** (vedoucí Radka Tesárková a Josef Hvert) se letos pustil do nelehkého úkolu převést na jeviště nonsensové texty Petra Nikla. Mladší skupina **Za oponou 1** se pokusila zpracovat poetické básně z knihy **Jeleňoviti**. Zde se podle poroty projevila ošidnost zdivadelnění tohoto druhu poezie, která působí na první pohled pro dětské divadlo lákavě, leč skýtá mnohá úskalí. Převedením textu do pravděpodobných situací se často ztrácí jeho hravost, nadhled a potlačuje diváková fantazie. V případě této inscenace nebyly situace zvoleny příliš šťastné (škola), často neměly pointu a chyběl spojující klíč. Celkový dojem byl ovlivněn i menší mluvní vybaveností hráčů. Daleko lépe vyznělo přestavení druhé skupiny tohoto souboru **Za oponou 2**. Tato skupina starších dětí si vzala za předlohu další z Niklových knih **Blázníček**. Jedná se o jednodušší většinou rýmované texty s přehlednější výstavbou a jasnou anekdotickou pointou. Porota ocenila herní vybavenost dětí (výslovnost, práce s rytmem i pauzou, intonace) a hudební složku představení. Ztvárněné situace byly zajímavé tehdy, pokud povýšily text poskytnutím druhého plánu – metafory (Krasobruslař), nevyzněly však příliš zajímavě, pokud pouze text popisně ilustrovaly (Můj táta). Šťastnou volbou nebylo ani zařazení úvodní básně knihy jako jakéhosi refrénu ztvárněného sice pokaždé jinak, nikoliv však vždy vhodně – poslední rapovaná podoba asi nejvíce odporovala Niklově poetice. Celkově však toto představení působilo zajímavě, herecký projev byl plný energie a soubor obdržel uznání Za originální přístup k poezii.

Dětské studio z Prahy 3 pod vedením Lenky Tretiagové dokázalo velmi účinně a nenásilně propojit ve svém představení složku divadelní a pohybovou. A právě pohybová vypěstlovala děti představovala jeden z výrazných kladů představení. Děti byly perfektně „napojeny“ na situace, vnímaly se navzájem a energii neztrácely ani ve sborových scénách. Dalším z nesporných kladů byla i skutečnost, že si soubor složený vesměs z menších dětí velmi dobře poradil s ošidností prostoru velkého sálu (rozlehlost, echo). Námětem inscenace je krátká povídka Zdeňka Šmída **O panence, která není pro každého** z knihy Strašidla a krásné panny. Děvevorubec se snaží osvobodit ze zakletí krásnou panenku – princeznu, kterou vyřezal za dřeva. Překoná podvkrát strach z lesních

příšer, které jsou vlastně zakletou panenkou – tlusté žáby a saně, ale nakonec uteče před obrazem stáří své budoucí ženy. Soubor ztvárnil velmi působivě obraz vyřezávání panenky i obě „příšery“ s využitím balonků a frkaček. Poslední překážku – obraz budoucí manželky po čtyřiceti letech – představovala vedoucí souboru. Toto řešení se však ukázalo jako problematické – takto ztvárněný obraz nepředstavuje vlastně nic odpuzivého a i nestylizovaný příchod této postavy na scénu z boku působí rozpačité – obě předchozí podoby panenky totiž vycházely od ní. Dalším sporným momentem bylo i stanovení žánru inscenace – jedná se o humorný pohled na manželství, nebo o vážnou až filozofující úvahu o stáří člověka? Přes tyto uvedené výhrady jsme viděli představení velmi působivé, poskytující hrajícím dětem prostor ke tvořivému vyjádření a divákům pro fantazii.

Představení **Sněhurka** souboru **Loupáček ze ZŠ Loupáčova** a **ZUŠ Štítného** nabídlo opět ukázkou skupinového pojetí dětského divadla. Předlohou inscenace se stala loutková hra Milady Mašátové s textem Lubomíra Feldeka. A právě činoherním ztvárněním loutkové hry vynikly určité neobratnosti – např. oživení princezny, které působí poněkud těžkopádně a nepříliš nápaditě. Dalším diskutabilním bodem se ukázala být stylová nejednotnost kostýmů i rekvizit (takřka „Disneyovské“ pojetí kostýmu Sněhurky, plastové nádoby apod.). V oblasti herectví se také objevily určité nedostatky – přehnaná a povrchní gestikulace královny a občasné odříkávání textu v podání Sněhurky. Nejvýraznější klad inscenace pak představovala samotná práce s nepříliš zkušenou skupinou, která si podle slov vedoucí Dany Bláhové poprvé vyzkoušela odlišný způsob divadelní činnosti a která se jistě ubírá správným směrem.

Soubor **Eláhop ze ZUŠ Jižní město** (vedoucí Eva Hodinová) si pro svou inscenaci nazvanou **Hlupáci z Chelmu** vybral několik povídek z knih Isaaca Singera a lze konstatovat, že je ztvárnil velmi zdařile s notnou dávkou nadsázky a energie. Jedná se o tři situace ze života chelmských občanů, v nichž se odráží naivní sebestřednost a jalové filozofující podoba uzavřené komunity snažící se odlišit a ospravedlnit své absurdní jednání. Souboru se podařilo úspěšně zobrazit nejen všechny tyto okolnosti, ale i určitá specifika židovského vnímání světa. Velice zdařile působilo například úvodní energické představení „chelmských“ prostřednictvím písně, dále pak ironizující vstupy a glosy obou děvčat (výborně herecky vybavených), stylizovaný průvod s potrestaným kaprem. Hra naopak poněkud ztrácí temporytmus v pasážích, kdy jsou postavy nuceny odříkávat větší textové celky (zasedání rady). Diskuzi v lektorském sboru vyvolal i „dvojí konec“, kdy všichni herci opustí jeviště a poté se vrací obě dívky – vypravěčky – uzavřít hru. Řešila se i stěžejní situace urážky starosty ztvárněná spíše popisně za použití

nepříliš invenční loutky kapra. Celkově však působí tato inscenace velmi sympaticky, zvolená stylizace poskytuje nejen možnost potřebného nadhledu, ale i prostor pro herce hrající se zjevnou chutí a radostí.

Odpolední blok představení zahájila inscenace souboru **Kampak! Ze ZUŠ Štítného z Prahy 3**, který pod vedením Dany Bláhové zdramatizoval Šrutovu americkou pohádku Alice a skřet Tobiáš. A nutno konstatovat, že se jedná o dramatizaci zdařilou – vedoucí se podařilo účinně spojit poetiku pohádky s dětskou spontaneitou a hravostí. Výsledný tvar přitom nepostrádá divadelní parametry. Působí živě, je patrné, že se děti ve svých rolích dobře orientují a cítí. Důležitou složkou je jednotnost a stylizovanost výrazových prostředků – živá hudba v americkém stylu podporující temporytmus (dětí dobře ovládají své nástroje), kostýmy i rekvizity. V inscenaci je několik zdařile řešených situací – stylizované trestání otcem, praní prádla, sbírání větvi apod. Naopak větší pozornosti by zasloužilo zpracování vrcholné scény s nalepenými rukavicemi. Tato situace je pouze odvyprávěna a je tak oslabena celková gradace. Největší otazníky však vyvstaly nad pojetím loutky Tobiáše. Poddajný látkový panák (vcelku roztomilého vzhledu) ovládaný několika dětmi jen stěží působil jako ztělesnění nepříjemného a neustálého problému, kterého se Alice nemůže zbavit. Další výzvou je i výraznější ztvárnění vnitřní proměny Alice v důsledku prožitých zkušeností. I přes tyto připomínky působila tato kvalitní inscenace velmi živě a příjemně, je nasnadě, že se soubor tématu poctivě věnoval.

Na pole autorské hry se pustil soubor **Únikový východ DDM Modřany**, který představil svou hru s vypovídajícím názvem **Kluci vs holky**. Autor a zároveň vedoucí Zdeněk Grečnár se snažil zachytit reálné vztahy v souboru mezi chlapci a děvčaty na půdorysu prostředí školního výletu, kde se odehrávají konkrétní situace a scény. Jako rámec hry zvolil vyprávění bývalé učitelky v televizním pořadu Bakaláři dohnané nesnesitelnými žáky až k odchodu z profese. Nutno přiznat, že se souboru úmysl vytvořit humorné představení, kde děti díky autentickým situacím budou přirozené a hravé, příliš nezdařil. Představení postrádá nadhled a nadsázku, trpí rozvleklým tempem, děj se často eliminuje na jednoduché „sitcomové“ scény bez hlubších významů přínosných pro děti. Problémem je i nejednotnost pojetí scénických prvků – zaplnění scény reálnými rekvizitami v kontrastu s rámem dveří, který je jednoznačně pojatý symbolicky.

Zajímavým počinem bylo představení souboru **Kočkovníci při ZUŠ Dunická** s názvem **Archa čeká aneb O velké vodě a velké lodi**. Jedná se o textovou koláž tvořenou čtyřmi různými texty včetně autorské složky. Mezi nesporné klady této inscenace patří zajímavá scéna, hudební složka a zvláště pak schopnost vytvoření výrazné a poutavé atmosféry. K nejpůsobivějším okamžikům patřil například úvodní nástup postav na archu, čtení deníkových záznamů, ztvárnění kočky a holubice. Soubor také velmi dobře a citlivě řeší otázku značného věkového rozdílu herců (nejmenšímu chlapci je zde vytvořena pozice, v níž působí přirozeně). Také přítomnost vedoucí na jevišti je dobře řešena – herectví Jany Frankové je funkční a citlivě uměřené mladším partnerům na jevišti. Nejvýraznější připomínkou lektorského sboru byla obtížnější orientace v dějové lince hry daná ne vždy jasnými přechody mezi různorodými

texty. Také smysl a pointy některých situací nabyly vždy jasně čitelné (přtosoř) a dotažena nebyla ani symbolika některých prvků (kapitánská čepice, miminko). Navzdory těmto výhradám působilo představení zajímavě a místy velmi sugestivně. Inscenace byla lektory oceněna Za působivé poetické zpracování.

Posledním představením prvního dne přehlídky byla téměř hodinová inscenace **Krabat, legenda o učni mistra čaroděje** tanečního studia **Light při ZUŠ Na Popelce**. Zkušená vedoucí Lenka Tretiagová představila působivé a ambiciózní zpracování známé lužickosrbské pohádky. Na diváka působilo zejména velké množství hrajících dětí různého věku, výrazná stylizovaná vizuální složka představení, výborná autorská hudba a samozřejmě náročnost organizační stránky. Z celého rozsáhlého tvaru je patrné obdivuhodné množství práce, kterou tento soubor musel na cestě k inscenaci absolvovat. Nesporným kladem je i výborná vybavenost dětí nejen po stránce taneční a zvládnutí náročného prostoru velkého sálu. Představení ale také skýtá několik diskutabilních prvků. V prvé řadě je to stylizovaný projev představitel role Mistra (profesionální dospělý herec a tanečník Ondřej Lipovský), jehož expresivní a často přeexponované pojetí (včetně kostýmu, který nesouzněl se zvoleným stylem) značně narušovalo vnímání celé inscenace a chvílemi připomínalo spíše exhibici na úkor ostatních dětských herců. Další připomínky poroty směřovaly k problematickému začlenění nejmenších dětí do inscenace (malé dívky v pasivních rolích pytlů mouky). Oproti předchozímu představení zde jasněji dominovala složka taneční nad složkou činoherní, proto některé pasáže působily poněkud zdoluhavěji a častým opakováním odkazovaly ke schematičnosti. Přes tyto uvedené připomínky byla inscenace příjemným zážitkem a soubor získal ocenění Za působivé ztvárnění příběhu.

Sobotní blok vystoupení zahájilo sympatické představení s názvem **Babička z Holyně** divadla **Knoflík ze Slivence** (vedoucí Veronika Borovková a Ondřej Kohout). Jedná se o dokumentární scénickou koláž, která je výsledkem dlouhodobého procesu, kdy děti sbíraly informace a vzpomínky od svých babiček, s informacemi dále pracovaly a zasazovaly je do historického kontextu. Právě tato snaha o poctivé hledání cesty k inscenaci představuje podle mínění poroty největší klad představení. Dalším zajímavým počinem bylo i využití filmového záznamu (s nímž je ještě nutno cíleněji pracovat, zejména v pointování a temporytmu jinak příjemné a odlehčující grotesky). Značná různorodost divadelních prostředků (filmový dokument, němá groteska, dadaistická zpráva, loutková hra) sice vycházela ze struktury koláže, někdy však způsobovala dojem neurovnanosti a nevyváženosti. Zvláště použití výrazně stylizovaných loutek, s nimiž nebylo vždy dobře nakládáno, vyvolalo otazníky nad jejich funkčností a opodstatněním. Taktéž přítomnost rámce (nalezení babiččina kufru na půdě) bylo spíše nadbytečné a nepřiliš nápadité. Představení však celkově působilo jako sympatický pokus o pochopení pohledu na svět očima starších lidí. Soubor byl oceněn Za inspirativní přístup k tématu.

Soubor **Rajčata z Bratrské školy Praha 7** představil dramatizaci známé Carrollovy knihy Alenka v říši divů s určujícím názvem **...Na Alenku**. Opět je zde patrná velmi sympatická cesta vedoucí od setkání dětí s knihou až po výsledný divadelní tvar. Vedoucí souboru Vítek Březka zvolil jako základní inscenační klíč dětem vlastní hru, kdy se rozdají v blíže neurčeném prostředí (dětský pokoj?) role a hrají se situace z „Alenky“. Nutno přiznat, že tyto situace nejsou vždy důkladně vystavené a ukončené a jejich výběr postrádá hlubší smysl či režijní záměr. Odhlédneme-li tedy od ambice vytvářet jedním děj, rozpadá se tato inscenace prakticky na několik drobných etud, v nichž však děti (poměrně dobře vybavené) uplatňují hravost a častokrát i nadhled. V řádu Carrollovy poetiky působí dobře například hravá scéna se lžicemi.

Náročnou látku pro své zpracování zvolil soubor **DIPAČÁPI ze Zličína**. Vedoucí souboru Dana Svobodová a Karel Tomas nabídli dětem rozsáhlý fantasy román (asi 200 stran) Terryho Pratchetta Kobercové. Vzniklo představení s názvem **Lidé z koberce**, které je pozoruhodné z několika důvodů: Je zde působivě řešena scéna včetně kostýmů i rekvizit, zajímavě se zde využívá hudba i zvuky (chřestidla Pelichánů), vizuální složka je stylizovaná a jednotná. Epická rozsáhlost předlohy a přítomnost hlavního motivu cesty však zároveň dramaturgům připravily mnohá úskalí: Tam, kde je situace řešena pouze slovním jed-

náním, ztrácí představení tempo a zvýrazňuje se nestejná mluvní vybavenost dětí. Ztvárnění dlouhé a namáhavé cesty je také řešeno poněkud popisně a nenápaditě (chůze po jevišti). Závěrečný souboj s Pelichány také nepředstavuje zamýšlený vrchol představení, neboť reálné házení „mýdlových hrud“ narušuje stylovou jednotu a neumožňuje gradaci. Na druhou stranu se souboru velmi funkčně a nenásilně podařilo začlenit do přestavení dívku na vozíku. Z celkového hlediska je velkým kladem, že se po stránce dramaturgické zdařilo udržet přehlednost linie náročného děje a divák byl příběhem veden s jistotou. Nadto bylo příjemné postupně objevovat souvislosti vyplývající z neobvyklých pojmenování bytostí i krajů. Soubor obdržel ocenění Za skupinové ztvárnění náročného textu.

Závěrečným představením letošního Otvírání byla inscenace souboru **BaF ze ZUŠ Biskupská z Prahy 1** (vedoucí Hana Trázníková) s názvem **Napřed se nedělo nic**. Opět jsme byli svědky poměrně zajímavého pokusu o uchopení vážného tématu – tentokrát první světové války. Téma zde bylo vnímáno postavou německé dívky Frídy a divadelně ztvárněno prostřednictvím jejích deníkových záznamů. Soubor lze pochválit za poctivý přístup ke zpracování náročné látky, za výběr a výstavbu situací, za vytváření atmosféry i za dobrý herecký výkon představitelky hlavní role. Představení však bohužel chvílemi postrádalo nutný nadhled potřebný k pravdivému vyjádření vztahu současných dětí k takto vážnému a tragickému historickému tématu. Takto v důsledku snahy o charakterové herecké často sklouzával projev některých herců k nadměrnému patosu. V tomto světle pak naopak poměrně dobře vyzněly scény a situace pojeté spíše v rovině symbolické (vztah hlavní hrdinky k matce prostřednictvím matčiných šatů, roztavování cínových vojáků, hřbitov padlých nepřátel). Soubor za svou inscenaci získal ocenění Za hledání přístupu k náročnému tématu.

V rámci letošního Otvírání se představilo celkem čtrnáct souborů, jejichž inscenace byly většinou velmi kvalitní a inspirativní. Lektorský sbor nakonec nominoval do širšího výběru na celostátní přehlídku tři soubory: Dětské studio z Prahy 3 s inscenací *O panence*, která není pro každého, dále pak Soubor Eláhop! ZUŠ Jižní město s inscenací *Hlupáci z Chelmu* a Divadelní studio Kampak! ZUŠ Štítného s představením *Alice a skřet Tobiášek*. Kromě toho si čtyři inscenace odnesly uznání za inspirativní přístup (viz výše). Na závěr nezbyvá než znovu konstatovat, že pražská přehlídka Otvírání 2011 proběhla v tvůrčí a přátelské atmosféře, byla bezvadně organizovaná a představovala skutečné a důstojné „otevření“ všech letošních krajských přehlídek.

František Oplatek

STŘEDOČESKÝ KRAJ

KOLÍN 13. DUBNA 2011 – DDM

V KOLÍNĚ TO KRÁSNE ŠVITOŘILO!

Krajská přehlídka Dětské scény proběhla letos v Kolíně 13. dubna za krásného slunného dne. Švitořilo nejen ptactvo kolem DDM, ale též spousta dětí, které do Polabí zavítaly a nutno říct, že švitořili i na pódiu poutavě, vesele a zaujatě.

V první a druhé kategorii usedli za lektorský stůl – Jaroslav Provazník, Helena Malehová a Martina Longinová, kterým se představilo 20 recitátorů v první kategorii a 19 recitátorů ve druhé kategorii ze všech koutů Středočeského kraje.

Ti nejmladší s přednesem sice teprve začínají, ale letos v Kolíně bylo u mnohých cítit, že začali velmi dobře. Přišli nám totiž většinou něco vypravovat a ne jen odříkat či vyzpívat. Slyšeli jsme texty od Hrubína až po Šruta a shodli jsme se v porotě na dobré úrovni této kategorie. Nebyl zkrátka recitátor, který by na krajskou přehlídku svým výkonem tzv. nepatřil. Nejvíce však zaujala Marie Hadrbolová se známým textem Ptala se Františky Marta od I. M. Jirouse, která byla velmi autentická v příběhu, situaci a ještě si to úžasně užívala. Adéla Flekalová si vybrala Šrutovu báseň Dýň a dýně. Vložila do přednesu notnou dávku humoru i porozumění, vědomě pracovala s veršem, rýmem. Kluci ale nezůstali pozadu. Cenu poroty získal Stanislav Kríž s Macourkovým Tučňákem, Čestná uznání pak Alexander Koukol s Kratochvílovými Nevěstami, Filip Špringl se Středovým textem Poslední vlas, Klára Maříková recitovala Sluneční prasátko od Stefanova, Anna Hamanová říkala O Kateřince a tlustém červeném svetru a Anežka Krutská Hrubínovu báseň Zvířátka a loupežníci.

Ve druhé kategorii byl, jak tomu mnohdy bývá, výběr textů už mnohem rozmanitější. Někteří recitátoři zůstali u jednodušších předloh (např. J. Horácková – *O pyšném koblížkovi*), někteří se naopak pustili až za hranici svých možností (např. M. Ajvaz – *Chobot*). Možná právě proto byla škála interpretů v této kategorii dosti pestrá, ale nutno říct, že vcelku přednášečsky kvalitní. Recitátoři volili dobré tempo vyprávění, uvažovali o sdělení ve vybraném textu, dávali do výkonů cit i představivost a technika řeči byla také poměrně slušná. Preci jen však někteří zaujali více. Letos to byla Marie Matějková s prózou Meloun od M. Macourka, již se podařilo velmi pravdivě sdělit myšlenku textu a i přes jeho délku neztratila tah a dobré tempo, které udržela až k přesvědčivé pointě. Výkon byl vyzrálý, a tak jsme jí odpustili i ne úplně zvládnutou obtížnou Macourkovu formu dlouhých vět. Druhou postupující na národní přehlídku je Kateřina Maříková, od níž jsme slyšeli prózu Škola v nebi od Ilji Hurníka. I ona si vybrala již náročnější text – po stránce formální i obsahové. Přednášela ho s vtipem, kontaktem, dobrým tempem i technikou. Byla spontánní vypravěčkou a velmi citlivě nakládala s postavami v příběhu, s jeho celkovým udržením i vyústěním. Čestná uznání si za své poutavé výkony odvezli – Aneta Mertová (D. Mrázková – Ticho a línouška), Běla Kubištová (D. Hevier – O), Kryštof Jiráček (F. Simonová – Lumpárny darebáka Davida) a Alžběta Šichtová (R. Bach – Racek). Tito recitátoři přesvědčili, že mají chuť i schopnosti sdělování a představivosti, které se přenesou na posluchače.

Strávili jsme v Kolíně radostné dopoledne se šikovnými dětmi, ocenili všechny děti Diplomem za účast a snad i vřelým povzbuzením do další práce v disciplíně, kterou vnímám jako klenot mezi všemi. Je vzácný a čím více bude těch, kdo ho oživují svým světlem, tím lépe. Bez ohledu na všechny kategorie...

MgA. Martina Longinová

Ve třetí a čtvrté kategorii jsme byli svědky výkonů na jedné straně velmi zajímavých, na straně druhé nevydařených nebo problematických. Recitátoři dokázali, že umějí využívat technické prostředky jako je např. práce s hlasem a tempem, interpretace vycházela vesměs z porozumění textu a touhy sdělovat. Nejčastějším nedostatkem v obou kategoriích

byly problémy ve výstavbě textu. Interpreti často až puntičkářsky pracovali s detailem, což vedlo k rozbití na sice dobře zpracované, ale v celku nefungující střípky. Důsledkem toho často nevycházela pointa. Setkali jsme se také s několika nevhodně vybranými úryvky, které nemohly samostatně fungovat, a díky tomu recitátorům „podkopávaly nohy“. Pokud jsme slyšeli druhý text, kromě jediného případu byl hůře zpracován než první a více odhaloval přednášečovy nedostatky.

Ve třetí kategorii poměrně jednoznačně vyplynuli dva postupující (Magdalena Pidrmanová a Ondřej Kinkal), kteří zvládli lépe než ostatní právě práci s textem jako celkem. Za zmínku stojí ještě výkon Jany Veselé, která dostala čestné uznání. Svěrákova Hotelová pohádka byla účtyhodným výkonem i vzhledem ke své délce, nicméně nedostatky ve výstavbě a nešťastný výběr druhého textu ji odsunuly až za postupová místa.

Ve čtvrté kategorii byl jednoznačným postupujícím Martin Řehák s Čapkovou povídkou Tonda. V tomto případě jsme byli svědky velmi zralého výkonu, recitátor dokázal interpretovat Čapkův příběh s vypravečskou lehkostí a zároveň ho neochudit o různé významové vrstvy podepřené vlastním názorem a postojem. Na další postupové místo bylo několik adeptů, s výjimkou Daria Cadoriniho se u všech ukázalo, že druhý text ještě více odhaluje přesně ty nedostatky, které se projevíly už v interpretaci prvního textu. Zajímavý byl výkon Martina Nejedlého, který zvolil „všeodsuzující božskou stylizaci“, když recitoval Pilařův antický mýtus Nioba. Bohužel se mu tento způsob přednesu vkrádal i do básně J. Suchého básně Kanár a klec. Čestné uznání dostala Markéta Kunkelová. Její projev se blížil monologu a přesně tam, kde text přestával být v 1. osobě, nefungovala výstavba.

Sečteno a podtrženo – vyslechli jsme 38 recitátorů, slyšeli mnoho podnětných interpretací a jako porota jsme rozhodně neměli lehkou práci při rozhodování o postupujících.

Iva Lubinová

STOCHOV 9. – 10. DUBNA 2011 – DŮM KULTURY

DIVADLO PLNÉ DIVÁKŮ A ZČÁSTI I DOBRÝCH INSCENACÍ

Ve Stochově (obci mezi Kladnem, Slaným a Lány) se divadlu dlouhodobě daří. Daří se tu také divadelním přehlídkám, zejména pak dětským, a to mimo jiné proto, že nedaleko působí Iva Dvořáková, gymnaziální profesorka historie, učitelka dramatického oboru na ZUŠ a organizátorka všeho. Povedlo se (jistě nejen jí) pozvat do Stochova jedenáct dětských souborů, bezchybně vše zorganizovat (jistě nejen jí) a představení co představení zaplnit hlediště (...). A to hlediště vidělo:

Soubor Tři boty ZŠ Třebotov přivezl do Stochova inscenaci Šel jsem jednou z Kordoby. Tři příběhy z knihy Vladislava Stanovského a Jana Vladislava Strom pohádek z celého světa využili Třebotovští ve vytvo-

ření tří zdařilých dramatických aktovek rámovaných titulní písničkou. V první z nich, berberské látce O mouše, která spadla do krajáče mléka, se dařilo nejlépe. Mimořádně šikovná dramatizace využívá hry a hravosti předlohy ke stejným atributům jevištním. "Černý" humor na konci, když všichni spolupracující seženou a dodají svůj díl do požadovaného řetězce (viz O kohoutkovi a slepičce) a moucha dosáhne svého způsobem překvapivým, leč nekýženým, je zdařilou pointou této milé anekdoty. V dánské látce O nevěstě, která moc přemýšlela, je vhodně využito kolektivního vyprávěče, jen pointa je tu jaksi neurčitá, nedůrazná, a tak snad jediné poslední, italský příběh O tom, jak poplatil chudý Giufa dluhy, o centimetry zaostává za divadelní kvalitou předchozích příběhů. Oproti předchozím dvěma hříčkám tu absentuje výraznější divadelní nápad, spoléhá se spíše na to, že to děti „uhrají“, jenže přednosti předchozích zdivadelněných příběhů spočívaly právě ve vyrovnanosti všech jevištních složek. Celkově jde však o povedenou inscenaci po všech stránkách – vhodnost látky pro věk hrajících dětí, zdařilá adaptace literatury do scénáře a jednoduché, ale účinné divadelní prostředky, včetně spontaneity účinkujících dětí. Letos stochovská jednička.

Soubory z Mnichova Hradiště (Tyláček ZUŠ – pobočka Bakov) tyto ambice zatím mít nemůžou. Mnichovohradištské přivezly dvě inscenace, obě pohádkové. Co by bylo, kdyby... a Popletená pohádka patří mezi tu literaturu, která tuneluje klasické pohádky, obrací je naruby a dobývá se lopotně humoru ze záměn dvou princezen (šípkové a sněhurkové) a dalších postav těmto mladým dámám náležejícím. Tyláčku se nepovedlo překročit stín problematické předlohy a v některých neumělých řešeních (hlavě prostorových) naopak jejich bezradnost ještě podtrhl. Tepecí ve své Princezně na hrášku si počínali zkušeněji a úspěšněji. Scénografické řešení (otočný paraván) tu funguje jednoduše a účinně. Také herci více vědí co hrát, a snad i proč. Oba soubory však setrváním na pohádkových předlohách, jež víceméně reprodukuji, určitě nevyužívají potenciál ani svých členů ani své vedoucí.

Šrutovi Dlouhán Tom a Precek Tom jsou zato pohádkovým příběhem, který se českému divákovi (čtenáři) do škatulky pohádek moc nehodí. Jiný původ, jiný mrav, to platí v tomto příběhu stoprocentně. V našich pohádkových příbězích je vítězíci dobro „pohádkové“ čisté a bez mravní poskvrny, v Šrutem převyprávěné americké látce jde o souboj fyzické síly a materiální převahy s chytrostí (vyčuraností), jež si žádné mravní skupule nečiní. Inscenaci pražského souboru Kampak! se také o této „ideovosti“ nehraje. Soubor je divadelně poučený, komponuje svůj opus jako skladbu činoherních, loutkových a hudebních prvků, buduje systém znaků, který umožňuje vyprávět příběh přehledně, nápaditě, a co je důležité, také s nadhledem a humorem. V úvodu stochovského představení vtrhli herci na jeviště s nebyvalou energií a v několika minutách předvedli všechny své dovednosti a naznačili možnou kvalitu inscenace. Energie se však v pravidelném (časem až monotónním) střídání hudebních vstupů (slušné znějící country obsazení instrumentů) postupně poněkud vytrácí, stává se formální a ukazuje se, že divadelní poučenost, není-li naplněna konkrétním a cíleným jednáním dramatických postav a nevznikají-li tak na jevišti skutečné situace, zůstává jen tělem bez divadelní krve. Projevuje se to ponejvíce v jednání „herců“, v řešení jejich vztahů a konfliktů, ale rovněž v animaci loutek. Souboru Kampak! se podařilo k převodu této literatury do dramatického tvaru najít vhodný klíč, to je nesporné pozitivum inscenace. Pokud se podaří tímto klíčem odemknout i dramatické jednání v situacích, dosud spíše řešené vnějšími prostředky, pak se celkový výsledek této ambiciózní práce zkvalitní o několik řádů.

Dramatický kroužek ZŠ Hudlice se v minulých měsících zabýval poetickou literaturou. Výsledkem je inscenace **Přání Viky: „Do Afriky“**, jež je rozehranou montáží textů básní pro děti od různých českých autorů. Na jednoduchém půdorysu plnění přání oslavované kamarádky se tu tyto texty ilustrují. Představení působí hravě, jednoduše. Snad až příliš prvoplánovitě. Inscenátoři tu nevyužili příležitost hrát si ještě nad literou básníků, nechat se inspirovat jejich fantazií k tvořivosti vlastní. V jevištních obrazech sledujeme příjemné popisování toho, co je řečeno, nic však navíc. Zajisté, kvalitou neoddiskutovatelnou tu je slušný hlasový projev dětí, jejich přirozené chování a působení na jevišti. Také rozdělení na starší, zkušenější část dětí, jimž jsou přiděleny hybatelské úkoly, a část dětí menších, tvořících jednoduché obrazy kupř. zvířátek, inscenaci prospělo. Divák by chtěl vidět víc toho vlastního, autorského.

Při pohledu na množství těch nejmenších hráčů a na jejich nevladatelné hemžení po scéně, musel divák ale uznat, že realizace tohoto divadelního tvaru byla pro vedení kolektivu nadlidský výkon. V každém případě soubor naznačil své nemalé možnosti.

Jediné „echt“ loutkové představení přivezlo na krajskou přehlídku **Paraplíčko (loutkové) Labyrint Kladno**. Pohádku **O domečku na kopečku** (E. Skálová zpracovala pro loutkové divadlo známou látku Domečku, kdo v tobě přebývá) hraje soubor začínajících loutkoherců. Jejich nezkušenost a nevelká připravenost poznamenává inscenaci zásadně. Děti nevědí, co s loutkami (jejich květníková ikoničnost jim vůbec nepomáhá, naopak), není jasné, zda v určitém okamžiku jedná loutka či „živáček“. Zda vůbec někdo jedná. Chybí tu základní dovednosti loutkoherce, animační. Po zhlédnutí tohoto představení se zdá, že by dětskému kolektivu prospěl otevřenější způsob metodického vedení, větší angažovanost jednotlivých členů do přípravy inscenace a vůbec do tvorby, stejně jako cílenější a motivovanější trénink loutkoherce dovedností.

Ambiciózní projekt přivezl **Dramatický kroužek při DDM Benešov** v autorské inscenaci své vedoucí Barbory Čmelíkové **Po škole**. Poněkud duchařský příběh mísí dvě časová pásma, současnou třídu, dejme tomu sedmáků, a čas jejich spolužačky z roku 1960. Příběh (fabule) trpí ještě některými nedodělky, jimž se pak nemohl vyhnout ani jevištní tvar. (Jak se dovedly současní žáci o výbuchu z počátku 60. let, jak jej mohou komentovat? Vidí všichni svou „praspolužačku“? Jestli ano, proč na ni nereagují? Stačí vůbec jeden nedopsaný sešit na to, aby žačka a její učitelka nemohly odejít do záhrobií?). Děti o té látce evidentně se svou vedoucí hodně mluvily, zamýšlely se nad detaily. Na jevišti však působí nemotivovaně, bez konkrétních úkolů, často jen jako amorfní skupina, kde je možno zaměnit každého s každým. Představení pak působí lehce vykalkulovaně, neživě. Slovem se tu jedná jen výjimečně, spíše se repliky jen říkají. Přiznejme však, že inscenace měla ve Stochově svou skutečnou premiéru, a to jistě poznamenalo mnoho z toho, co jí bylo vytýkáno. Pokusím o autorské příběhy je potřeba fandit a věrme, že benešovští budou v dobývání tak nesnadného druhu divadelního kumštu pokračovat.

Představily se také dva dětské kolektivy z **Brandýsa nad Labem**. Oba vede Irina Ulrychová. Soubor **Leháro ZUŠ** si divadelně upravil námět Briana Jacquese a uvedl jej pod názvem **Kdo lže, ten...** Historiku o Tomovi, klukovi, který se tak zapletl do svých vymyšleností a lží, až mu přišel na pomoc sám ďábel, postavil soubor na talentu hlavního představitele. Ten by dokázal nedlouhé představení „utáhnout“, kdyby nespolehal jen na svou schopnost na jevišti působit spontánně a zajímavě. Když je totiž ta spontánnost pořád stejná, nereagující na situace, v nichž se postava nachází, přestává být zajímavá. Použil-li jsem výrazu situace, silně jsem v tomto případě nadsadil. Postavy přicházejí a odcházejí, řeknou, co mají, ale napětí se nekoná. Nejedná se tu ani slovem ani fyzicky. Navíc slovní projev herců je tak nesrozumitelný, že se k divákovi nedostává řada důležitých dějových faktů. Nejsou pak jasné motivace dětí k záchraně Toma. Soubor přivezl do Stochova premiéru, jistě se mnohé v budoucích dnech zlepší. Práce na plnění konkrétních hereckých úkolů, individualizaci postav, organizaci situací (ne ve smyslu drilu, ale ve smyslu porozumění, skutečnému, angažovanému porozumění svého úkolu a cíle v situaci) dokonce na rozvinutí kreativity v rekapitulaci všech těch lží, jimiž Tom své okolí obdařil, ta práce soubor ještě čeká, nemá-li inscenace i nadále zůstat jen v půli cesty. Irina Ulrychová to všechno ví, jen by teď asi potřebovala, aby jí soubor víc naslouchal.

Kolektiv **JAU** též ZUŠ své vedoucí naslouchal. V **Romanci čumilů** předvedl kolektivní výkon lidí, jež se poslouchají, většinou vnímají a reagují na sebe. Situace, po nichž jsme volali v předchozím dílku, tu vznikají spontánně i s rozmyslem. Jednotlivé skeče fenoménu čumilství nabývají v inscenaci různé kvality, od pouhé neškodné zvědavosti až k profesionálnímu voyeurství. Povídka O. Henryho se tu stala aktuálním zrcadlem dnešního jevu. I tak by inscenaci prospěla větší individualizace postav, aby dav nesplýval i tam, kde to není nutné a vhodné. „Vylouply“ by se možná ještě barvitěji jednotlivé figury včetně zamílovaného páru, jehož čumilství by mohlo končit svatbou, nebýt čumilství. Za úvahu stojí i možnost propojení jednotlivých scén ve více provázaný celek.

Závěr přehlídky obstaral **TK Po špičkách Roztoč Roztoky u Prahy** s tanečními vystoupeními **Barevná hra** a **Proč padají hvězdy**. Jednalo se o taneční vystoupení, divadelními bychom je mohli nazvat, kdyby tanečnice vstupovaly do vzájemných vztahů a vytvářely tak situace. To se tu nedělo. Diváci nicméně museli kvitovat velmi dobrou taneční přípravou všech účinkujících děvčat a kupodivu i hlasovou výbavu, kterou by mnohý předchozí soubor mohl závidět.

Opět se prokázalo, že na jeviště má před publikum vstupovat člověk (dítě, teenager, dospělý, stařec) s jistou dávkou dovednostní vybavenosti, že hrát si pro sebe, civilně a bez řádu můžeme kdekoli, jen do toho a houšť, ale když vstupujeme na jeviště před jiné lidi, nemůžeme být houslistou, který na svůj nástroj neumí vyloudit jediný znělý tón. Tohle mnohým kolektivům ještě nějak nedochází, onen rozdíl mezi edukativním procesem směřujícím k rozvoji osobnosti a předvedením estetického, v tomto případě divadelního, tvaru, jenž prostě a jednoduše má své zákonitosti a požadavky. Obojí je důležité a v divadle hraném dětmi jedno bez druhého být nemůže.

Lektorský sbor pracující ve složení Kateřina Oplatková - Rezková, Martina Tothová a František Zborník navrhl tato ocenění: cenu za motivující pedagogickou práci (dřinu) vedoucím a souboru Dramatický kroužek při ZŠ Hudlice při přípravě inscenace *Přání Viky: „Do Afriky!“*, cenu za režijně-výtvarné řešení inscenace *Prcek Tom a Dlouhán Tom* souboru *Kampak! ZUŠ Štítného Praha 5*, cenu za dramaturgii inscenace *Romance čumilů* souboru *Jau ZUŠ Brandýs nad Labem*, cenu za inscenaci *Šel jsem jednou z Kordoby* souboru *Tři boty ZŠ Třebotov*. Do širšího výběru programu celostátní přehlídky *Dětská scéna 2011* navrhl soubor *Kampak! ZUŠ Štítného Praha 5* s inscenací *Prcek Tom a Dlouhán Tom* a *JAU ZUŠ Brandýs nad Labem* s inscenací *Romance čumilů*. K přímému postupu na Dětskou scénu doporučil soubor *Tři boty Třebotov* s inscenací *Šel jsem jednou z Kordoby*.

Tajná rada přehlídky udělila putovní cenu přehlídky *Modrý delfín* souboru *Dramatický kroužek při DDM Benešov*.

František Zborník

JIHOČESKÝ KRAJ

STRAKONICE 14. – 15. DUBNA 2011 – DDM

Strakonický DDM hostil už poněkoli káté krajské kolo Dětské scény. Letos přehlídka hostila 56 dětí z celého jihočeského kraje a je třeba říct, že získává stále příjemnější atmosféru. Především proto, že přibývá zájemců, dětí i jejich doprovodů, kteří se s chutí zúčastňují závěrečného povídání s porotou, jež se stává opravdu společnou debatou, dílnou a společným přemýšlením o viděném a slyšeném a neredukuje tak společně strávený čas na prestižní soutěžení. Stále ale postrádám větší

zájem pro děti – především možnost se společně víc poznat a připravit a třeba rozmluvit na vystoupení.

V každé kategorii se letos našli zajímaví interpreti. V první třeba Karel Smejkal a Mariana Karásková, ve druhé Marian Rey, Jiří Fencel, Kristýna Vondrášková nebo Tereza Líbalová. Ve třetí kategorii zaujal projev Šimona Chvosty a Kateřiny Bělouškové. Čtvrtou kategorii pak ovládli především pánové Vít Marušák, Vít Zeman a Vít Malota. Do národního kola byli doporučeni ze druhé. kategorie **Tereza Líbalová** s textem Pavla Šruta *Pidiženuška*, který přednesla s chutí a pochopením pro absurdní poetiku příběhu, a **Jiří Fencel**, který recitoval *Modrého zajíce* Dušana Radoviče a doporučen byl především pro svoji recitátorskou vybavenost, kultivovanost a schopnost vyložit, vystavět a strukturovat zajímavý text. Ze 3. kategorie postoupila **Daniela Kutilová** (Tomáš Janovic: *Nejnudnější báseň na světě*), která přednesla text osobitě, se smyslem pro poetiku, schopností naléhat zprostředkovat příběh i obsah veršů, a **Šimon Chvosta** (K. Poláček – *Bylo nás pět*), který dokázal poetiku textu zprostředkovat s chutí a osobním zaujetím. V příběhu o koňské hlavě prokázal rovněž schopnost pracovat se stavbou textu a pointou.

Ze čtvrté kategorie postoupili Vít Malota a Vít Zeman. **Vít Zeman** podle slov poroty disponuje schopností oslovit posluchače, vytvořit a udržet napětí a sdělit humor prozaického textu Karla Čapka *Poštovní tajemství*. **Vít Malota** recitoval text Slavomíra Mrožka *Lolo*, který přednesl s naléhavostí a schopností předat posluchači téma.

Jiřina Lhotská

BECHYNĚ – JARO XIX 1. – 3. DUBNA 2011 – KULTURNÍ STŘEDISKO MĚSTA BECHYNĚ

Ve dnech 1.–3. dubna proběhl v Bechyni předjubilejní, tj. 19. ročník přehlídky dětského divadla. Proběhl doslova, protože kromě hlavního programu byly připraveny i doprovodné akce. Návrat k velikonočním tradicím, noc v knihovně a výprava, jejímž tajným cílem byl bechyňský zámek a jeho noční prohlídka. Pracovníci Kulturního domu se svým ředitelem Štěpánem Ondříchem ve spolupráci se zaměstnanci knihovny vytvořili, jako už tradičně, velmi příjemnou atmosféru, ve které se všichni účastníci Bechyňského jara cítili dobře a čas jim na přehlídce rychle ubíhal. Hlavní však samozřejmě bylo divadlo. Letos se v Bechyni představilo osm souborů a diváci i lektorský sbor (ve složení Marie Poesová, Jakub Hulák, Jindřiška Bumerlová) měli možnost zhlédnout devět inscenací. Každá přehlídka bývá specifická a v inscenacích lze nalézt některé společné prvky, téměř bychom mohli hovořit o „trendech“ pro určitý rok. Letos to byly příběhy na motivy knihy René Goscinnyho, jejichž hlavním hrdinou je chlapec Mikuláš. Pro své vystoupení si tuto předlohu zvolily dva soubory. První z nich – **ZŠ Školní Bechyně** – pod vedením Františka Oplatky zahrál epizodu *Upomínka na celý život*. Děti se v příběhu cítily dobře. Pro zachycení prostředí použil vedoucí souboru tělocvičné nářadí – bednu, která umožňovala podpořit formu stylizace (rozebrané části např. představovaly rámy, v nichž se jak v galerii charakterizovaly jednotlivé postavy). Někdy však její využití bylo poněkud samoúčelné a pro diváka nečitelné, např. rytmické klepání do zmíněných rámců znázorňující těšení. Také soubor **LDO ZUŠ z Jindřichova Hradce** pod vedením Vojty Maděryče sehrál jednu z epizod, tentokrát s názvem *Mikulášovy prázdniny*. Vedoucí zvolil realističtější přístup, méně stylizace. Určité problémy pak činily postavy dospělých, jejich střetávání s postavami dětí působilo nevěrohodně. Způsob ztvárnění postav dospělých je ostatně jedním z úskalí, s nimiž se soubory musejí často vyrovnávat. Celkově však tuto inscenaci hodnotil lektorský sbor jako živější, s potenciálem dalšího vývoje. Soubor **Lannovka Pavla Petrovského** vystoupil s pásmem poezie Marie Pawlikovské. Pásmo dostalo název **A že ho nesežrali**. Scéna působila velmi dekorativně. Barevná klubička i světelné efekty, členění prostoru pomocí „schůdků“ vzbudilo očekávání, které se bohužel nenaplnilo. Také zde byla dekorativnost na úkor účelnosti a smyslnosti. Dalším problémem byl výběr textů.

Ty tvořily jen volný celek a příliš neodpovídaly věku interpretek a jejich recitátorským schopnostem – byly pro ně obsahově i formálně náročné. Také pro **DDS Zdeňka Čelíkovského** z Petrovic byl hlavním problémem výběr textu. Soubor pod vedením Pavla Kubíčka zahrál hru Ivana Vyskočila **O rodný raně, čili padní padouchu**. Děti sice hrály s chutí a dětské diváky zaujaly, ale také tento text by byl vhodný spíše pro starší mládež nebo pro dospělé, protože jinak inscenaci chybí patřičný nadhled a scény ztrácejí na dynamičnosti. Tradičními inscenacemi bývají pohádky. Vedoucí souboru **ZŠ Školní Bechyně** František Oplatek se vrátil k **Hloupým pohádkám** od Jaroslava Tafela. Tentokrát zvolil trochu jiné pojetí – vypravěčskou příběhu byla loutka – myška. Její funkce však nebyla vždy srozumitelná. Kladem inscenace byla živá hudba a tradičně dobrá vybavenost dětí. Lenka Menšíková z DDM Kaplice si pro své tři soubory zvolila pohádky Karla Čapka (**Dividélko Kaplice** hrálo **Loupežnickou aneb Konec loupežníků v Čechách**, **Dividlo Kaplice** **Doktorskou aneb Zápisky studentky medicíny** a **Solimánskou aneb Jak se Zubejda uzdravila**) a opět vytvořila cyklus, což však přineslo mnohá úskalí, která se nepodařilo překonat, např. chaotičnost představení a ztrátu temporytmu. Příběh loupežníka Lotranda je předváděn jako seriál, přičemž stejné postavy většinou hrají v jednotlivých inscenacích jiní herci, takže pro diváka jsou scény někdy nečitelné. Patrný je i silný vliv filmové podoby Čapkových pohádek. Film byl inspirací také pro Alenu Vitáčkovou a **Divadélko Růžek z Českých Budějovic**. Zaujal je příběh, který ztvárnila Věra Chytilová ve filmu **Vlčí bouda**. Inscenace se zaměřila na základní modelovou situaci – na chatě izolované od společnosti se skupina dětí stává součástí psychologicko-sociálního experimentu, ve kterém se jedná o přežití jednotlivce i skupiny. Děti se proti manipulátorům nakonec vzbouří a odmítnou obětovat nejslabšího člena skupiny. Na rozdíl od filmové předlohy není jasné, zda manipulátoři, kteří experiment řídí, jsou mimozemšťané, ale to pro vyjádření ústřední myšlenky není podstatné. Hlavním tématem však zůstává téma lidství, lidskosti a soudržnosti. Souboru se daří působivě a věrohodně budovat situace, udržet temporytmus, stupňovat napětí, budovat mizanscény. Také tento soubor musel vyřešit otázku ztvárnění postav dospělých. Pro zachování dramatickosti a věrohodnosti příběhu roli manipulátorů hrála sama vedoucí souboru a dva dospívající členové. Méně věrohodně působí to, že děti, které se na začátku vůbec neznají, velmi brzy vytvoří semknutou skupinu. Celkově však byla inscenace silným zážitkem a lektorský sbor ji doporučil k přímému postupu na celostátní přehlídce, která se letos koná ve Svitavách. Také letos se po zhlédnutí bloku představení scházeli vedoucí souborů s lektorským sborem k „popovídání o viděném“. Každé představení bylo chápáno jako inspirace pro další cestu s vlastním souborem. A to je jedním z cílů přehlídek – reflexe vlastní práce a touha jít dál a zkoušet nové cesty.

Jindřiška Bumerlová

PLZENSKÝ KRAJ

PLZEŇ 30. DUBNA 2011 – SVČ

Pozn. redakce: autor nedodal článek do doby uzávěrky 0. čísla DDS

DOBŘANY – DĚTSKÝ DIVADELNÍ TARTAS 15. – 17. DUBNA 2011

Sobotní blok nabídl celkem sedm inscenací. Po zmíněném loutkovém představení diváci sledovali vystoupení mladších žáků SZUŠ Trnka z Plzně.

Obyčejný den

Na námět Nikity Kručenské a pod vedením Michala Stona zpracoval

soubor bodový scénář příběhu, který se žánrově dotýká oblasti fantasy. Příběh je situován do školní třídy. Schyluje se k rvačce – a tu se díky kouzlu provedenému jedním z chlapců, ocitnou všichni v neznámém světě i čase. Ovšem i zde, ve změněných podmínkách se projeví jejich vzájemná nevraživost. Chlapec – kouzelník nakonec všechny svým kouzlem vrátí zpátky do školní třídy. Jednotlivé typy postav jsou čitelně exponovány, rovněž tak jsou naznačeny vztahy mezi postavami. Nejasnosti a otázky se objevují až v další části hry a v samotném vyznění příběhu. Ve změněném světě se jednotlivci zprvu nepoznávají a ani divák se ve změněných bytostech a v jejich počínání neorientuje. V této části hry je dán velký prostor improvizaci, která brzdí a rozdrobňuje plynutí hry. Avšak právě improvizovanou hrou se děti učí přirozenému bytí na jevišti. V souboru je většina dětí prvním rokem a výběr námětu kouzelného světa naplněného tajemnem a „mečování“ spolu s volností ponechanou pro projev na scéně je ze strany vedoucího šťastnou volbou. Pohybový potenciál kluků (a je jich v souboru hodně) by bylo dobré podpořit například hodinami šermu, aby radost ze hry byla umocněna vědomím skutečných dovedností, koordinace a řádu.

V tom znamení zvítězíš (aneb Příběh o plzeňských kašnách a erbu města)

Inscenace vychází ze scénáře Michala Dubničky a navazuje na školní projekt žáků čtvrté třídy 1. ZŠ Plzeň zaměřený na poznávání města a jeho historie. Díky prakticky a interaktivně získaným znalostem a zkušenostem mají hráči pevnou půdu pod nohama a mohou s nadhledem interpretovat vtipný text Dubničkův. Noc, čas, kdy postavy z kašen a erbu žijí svým životem, rámuje denní pohyb turistů prohlížejících si pamětihodnosti města. Tento rámec je v závěru hry dotažen do pointy, která koresponduje s celkovým stylem a podtrhuje „agitkovitý“ charakter hry. Pro větší srozumitelnost je ještě potřeba usnadnit divákovi orientaci v postavách a ozřejmit, ve které z rovin znaků se právě ocitáme. Skupina pracuje pod zručným vedením paní učitelky Ivany Loukotkové a nadšení dětí je víc než patrné. Za svižné uchopení netradiční látky bylo uděleno souboru čestné uznání.

O Patrikovi

Šrutovu pohádku „Jak ovčák přemohl březnový vítr“ pro soubor LDO ZUŠ Kdyně zdramatizovala vedoucí Dana Žáková. Spolu se skupinou pak vytvořila sdělnou a jemnou hru, která osloví jak děti z mateřských škol (kterým je inscenace přímo určena) tak diváky starší. Převedení Šrutova textu do jevištní podoby je zvládnuté a diváka od počátku vtahuje do děje. Proto se úvodní „dvorečkovitá“ část jeví jako nadbytečná. Kus není v souladu s nastolením uzavřen – nepotřebuje to, protože vyznění závěru pohádky je jasné a dobře divadelně zpracované. Drobné otázky vyvstaly kolem použití loutek ovčáka a jeho nevěsty. Jejich včlenění je pro hráče potřebné a funguje i divadelně, pouze je třeba vystihnout čas jejich nastolení a zdokonalit zacházení s nimi. Soubor se odváží včlenit i momenty přímé komunikace postav s diváky – a tyto chvíle zvládl v oblasti improvizované komunikace i v rámci plynutí hry. Z projevu žáků ZUŠ Kdyně je patrné systematické vedení v oblasti rytmu, pohybu a mluvy. Inscenace si odvezla z Dobřan čestné uznání.

Kolovrat

Ke svéráznému uchopení Erbenovy balady Zlatý kolovrat se uchýlil soubor HYJTA z 5. a 6. ročníku LDO ZUŠ Domažlice. Vybavenost dospívajících potřebná k jevištnímu projevu je na velmi dobré úrovni. V oblasti dovednostní je zřejmě kvalitní vedení ze strany vedoucí, Dany Žákové. Velkou otázkou se však stává zvolené pojetí. Všechny postavy vystupují ve více či méně slušivých nočních úborech, které snad – spolu s losováním, kdo bude kterou postavou – mají naznačit, že jde pouze o hru „mezi námi děvčaty“. Snaha souboru o odlehčené ztvárnění není vedena důsledně, objevují se lyrické pasáže a znaky metaforického rázu se mísí s jakoby nahodilou volbou rekvizit. Nadbytečnou akcí je trháň text a magická rytmičnost Erbenových slov se vytrácí. Z inscenace není patrný postoj hráčů k tomu, co hrají – tedy: Proč zrovna tuto látku hraje – takto a co tím chceme sdělit divákům. A také – v jaký žánr jsme chtěli baladu proměnit.

Jak již bylo řečeno, jde o zkušenou a dobře vybavenou skupinu. Doufáme, že se nenechá kritikou odradit a my se v další sezóně se souborem HYJTA opět setkáme.

Léčba neklidem

Název vystihuje poselství inscenace a zároveň zahrnuje klima dalších ztvárněných povídek, kterými jsou: Haraburdárna, Chvilka klidu, Scharztz-Metterkulmova metoda, Sredni Vaštar - a také Vlčice. Složitou a zároveň tematicky ucelenou kompozici na motivy Sakiho povídek vytvořili starší žáci z plzeňské SZUŠ Trnka spolu s vedoucím Michalem Stonem. Osa inscenace tvoří děj z prostředí školy, kde se žáci a učitelé setkávají se spisovatelem Sakim. Osa (inspirovaná povídkou Vlčice) nejenže odděluje jednotlivé příběhy, ale má svůj děj a vyznění. Dění ve škole by tedy mělo tvořit tematickou paralelu s hranými příběhy. A právě tento aspekt je potřeba ještě posílit – například odlišit žáky od učitelů znakem (aby více vynikl vztah dospělý – dítě) nebo divadelně zdůvodnit kratičké výstupy žáků u piana. Odvážný dramaturgicko režijní počín klade velké nároky na hráče a někdy naráží na míru jejich hereckých dovedností. Prospělo by využít příležitosti k bezeslovnému jednání, úspornému hereckému projevu a zkratce. Všechny vybrané povídky jsou výrazně kráceny. Kupodivu tato úprava celku prospívá, zřetelně vyzní společný rys – rozpor světa dětí a světa dospělých. Hráči přesně vědí, co hrají, jaká je poetika, jaké je téma a toto vědomí z nich vyzařuje. Proto se jim jistě povede posílit pointy jednotlivých příběhů a dotvořit divadelní tečku inscenace. Léčba neklidem byla doporučena k přímému postupu na Dětskou scénu 2011 zejména pro zajímavý přístup k literárním předlohám a dramaturgii a také pro poctivé hledání prostředků k vyjádření tématu.

Je mi čtrnáct

Soubor z Gymnázia J. Křížka Plzeň, jinak Sedum divů světa, přivezl do Dobřan autorskou výpověď - úsměvně vážný pohled na sebe, vrstevníky a rodiče. Signál o tématu i žánru dostává divák hned v úvodu, kdy jsou spolu s nastolováním postav prezentovány myšlenky dospívajících, citovány výroky rodičů. Expozici uzavírá píseň. Její slova spolu s civilním způsobem projevu účinkujících jsou dalším prostředkem k vyjádření jejich postojů. Po výrazném a zobecňujícím úvodu následuje zaostření v podobě zpracování konkrétních modelových situací, ve kterých se dostává čtrnáctiletý člověk do střetu s dospělými, sourozenci, vrstevníky i se sebou samým. Náměty na situace literárně zpracovali členové souboru a pod výborným vedením Františka Kasky vytvořili na principech divadelní koláže autentický tvar. Jednotlivé epizody nejsou pouhou realisticky podanou scénkou, ale kombinováním divadelních prostředků dostávají lehkost a poskytují vícevrstevný obraz. Příkladem může být situace „U televize - Můj přítel tmavší pleť“, kdy se prolíná prosba čtrnáctileté dcery, otcovo neustálé přepínání televize, útržky z televizních programů, zamítavé reakce rodičů a nevinné poznámky mladší sestry. Každá ze šesti epizod zobrazuje problém, se kterým se člověk tohoto

věku může potkat. A jistě v počáteční fázi byly i další náměty. Muselo být těžké (při počtu osmnácti členů souboru) vybírat a koncipovat inscenaci pro takto početnou skupinu. Mnohé určitě zůstalo „v šuplíku“. Přesto by celku prospělo ještě úspornější zacházení se slovem - krácení či „zhuštění“ některých momentů (například omezení dialogů a „klipovitost“ ve výstupu „Jak je někdy tupé balit holku v kupé“). V poslední třetině představení dochází k poklesu temporytmu. Selektace a v některých případech úspornost by tomuto jevu mohla zabránit. Ovšem: pohled „Do deníku introvertního mimoně“ a sílící příval energie ze strany všech členů souboru opět probudí divákovu pozornost. Vkusná a energií nabitá autorská výpověď byla oceněna čestným uznáním.

Za lektorský sbor ve složení Jakub Doubrava, Zuzana Jirsová, Veronika Rodriguezová zapsala Zuzana Jirsová

Pozn. redakce: článek není úplný, jelikož do termínu uzávěrky 0. čísla DDS autoři nedodali kompletní zprávu z přehlídky

KARLOVARSKÝ KRAJ

OSTROV 15. DUBNA 2011 – DŮM KULTURY

Dne 15. 4. 2011 se mohli v Ostrově setkat recitátoři z celého Karlovarského kraje. Tato přehlídka má již dlouholetou tradici a velmi dobrou úroveň jak ve své organizaci, tak i svojí příjemnou atmosférou a klimatem v jednotlivých kategoriích.

Letošní rok byl lektorský sbor v první a druhé kategorii v tomto složení: Irina Ulrychová, Jiří Oudes a Dana Žáková. V každé kategorii bylo 12 soutěžících, kteří měli vzhledem ke svému věku a zkušenostem vhodně zvolené texty, které byly také většinou přiměřené věku a schopnostem interpretů.

Hodnocení první kategorie: v této kategorii byly oceněny dva výrazné výkony a udělena tři čestná uznání. Jednou z oceněných se stala Šárka Rubášová s textem Ivana Martina Jirouse Ptala se Františky Marta. Její interpretace textu byla velmi přirozená a působila klidně a vyrovnaně. Hlasový i celkový projev zaujal již z prvními slovy. Celkové pochopení básně u takhle malé dívky bylo milým překvapením jak pro posluchače, tak i pro porotu samotnou. Interpretka dobře pracovala s dechem, artikulací, temporytmem i prožitkem vykreslení a oddělení obou postav

v textu, který byla schopna přenést na posluchače. Takto nastavená počáteční lafka jen svědčí o dobrém základu s dobrým startem pro další roky. Dalším výraznějším interpretem v této kategorii byl Jan Šlemr s textem Franciscy Simonové Spodřary darebáka Davida. Jako první recitátor se Jan v tomto textu snažil komunikovat s divákem i přes počáteční nejasnou artikulaci velmi dobře. Oceňovali jsme zejména pochopení textu a již zmíněnou snahu adresné komunikace s divákem.

Tyto dva výkony patřily právem do kategorie oceněných. Dalším pak byla udělena tři čestná uznání (Barbora Wolfová, Kateřina Barnová a Michaela Bílková). Celková úroveň výběru a vybavenosti dětí byla překvapivě vyšší v porovnání se zkušenostmi a věkem v 2. kategorii.

Druhá kategorie měla dvě ocenění s postupem a čtyři čestná uznání. Pro postup do nejvyššího kola této soutěžní přehlídky byli vybráni Tereza Kubíková a Matěj Velička. U **Terezy Kubíkové** lektorský sbor ocenil originální výběr, citlivé škrtání v textu Zdeňka Svěráka *Jak se hadici narodily děti* a jeho uchopení samotnou recitátorkou. Projev interpretky byl živý a zaujatý. Umí dobře pracovat s temporytmem a kontrastem i plasticky vykreslit jednotlivé postavy v dialogu. **Matěj Velička** s textem od Zbyňka Malinského *Popelnice* potvrdil svým projevem, že volba textu odpovídá věku i naturelu recitátora, což se projevuje v jeho živém a barvitém projevu. Pracuje vědomě s temporytmem a kontrastem. Je schopen vystavět celek a pointovat i jednotlivé situace.

Další děti obdržely ocenění lektorů ve formě čestných uznání, která dostaly Johanka Sadílková, Ondřej Petrák, Lenka Lehrová a Matěj Šneberk.

Součástí tohoto recitátorského „klání“ byla i závěrečná veřejná diskuse lektorů a interpretů těchto kategorií. Recitátoři i jejich doprovod měli šanci vyslechnout několik rad a doporučení obecně se týkajících recitace, ale i konkrétních, vztahujících se ke každému textu a konkrétnímu interpretovi.

Dana Žáková

Ve třetí i ve čtvrté kategorii recitovalo 10 recitátorů. Převažující byly texty prozaické, mnohdy délkou přesahující možnosti recitátorů. Přesto pestrost textů a vhodnost výběru byla jedním z nejvýraznějších kladů obou kategorií. Jen výjimečně přednášeli recitátoři texty, které nejsou vhodné pro jejich věk, což svědčí o kvalitě a zkušenostech samotných recitátorů i jejich pedagogického vedení.

Třetí kategorie zůstala za očekáváním. Zásadním problémem se ukázalo zejména nezvládnutí celku textu, jeho stavby, provázanosti. Mnohdy se recitátoři zaměřovali na jednotlivosti, nedokázali pracovat s napětím, gradací, pointou. Velkou výzvou do budoucna bude pro mnohé zvládnutí problémů v technice přednesu – šumlování, falešných předechů a intonační stereotypů, chybných akcentů apod. Mnohé recitátory, kteří oslovili posluchače prvním textem, zradila nepřipravenost textu druhého. Lektorský sbor ve složení Jitka Pluháčková, Eva Willigová a Radek Marušák nakonec rozhodl o postupu Terezy Fischerové a Vojtěcha Vály, a to zejména pro kvalitu interpretace prvního textu. V případě **Terezy Fischerové** to byl úryvek z knihy *Hrdý Budžes* Ireny Douskové. Tereza se nenechala zlákat povrchní interpretací a nápodobou, nevystavěla svůj text na komičnosti (přestože ctíla vtip), ale našla si v textu vlastní téma, které neartistně, civilně a citlivě sdělila posluchačům. Svě téma si v textu Miloše Kratochvíla *Anděl strážný* našel i **Vojtěch Vála**. Z jeho přednesu bylo patrné, že ho text baví, jeho vystoupení mělo jiskru, a to i přes mnohé nedostatky (někde se rozpadl celek textu, mnohdy bojoval s výslovností, nevyšel tak zcela závěr, pointa). Navíc byl jedním z mála recitátorů, který přesvědčil i interpretaci druhého textu, v tomto případě poetického (Jiří Dvořák: *O mravenci, kterého omrzl svět*).

Čtvrtá kategorie přinesla pro diváky – posluchače výrazně více přednesových zážitků. Velmi zajímavý výběr textů, osobitá interpretace, sdělený názor, technická vyspělost – tyto kvality se objevily u poloviny recitátorů. Opět to byly druhé texty, které rozhodly o výběru postupujících. **Markéta Aranyossyová** zvolila texty výrazně odlišné: báseň Jiřího Šotoly *Úvod do kosmonautiky* a povídku Daniely Fischerové *Hadí princ*. Na obou textech ukázala svou osobitost, schopnost zvládnout rozdílné žánry, dát přednesu výraz, který není stavěn na odív, ale slouží sdělení. I v obtížném textu J. Šotoly zvládla udržet verš, přesahy, v próze D. Fis-

cherové jí slova nesloužila k vytváření krásna, ale jako nositelé sdělení při vědomí celku a stavby textu. Druhým postupujícím se stal **Matouš Bečka**. V *Pohádce o zasloužilém vrabci* Jan Wericha pracoval osobitě s temporytmem, gradací, stavbou celku, proměnou vztahu k posluchači v závěru. I druhý text (Jiří Dvořák: *Jak chasník Vendelín doběhl smrt*) ukázal kvality tohoto recitátora při zvládnutí prozaického epického textu, škoda však, že Matouš nezvolil text více rozdílný. Lektorský sbor výrazně ocenil i Vojtěcha Palma za interpretaci textu J. Lennona Randolfův večírek. Vojtěch zvládl technická úskalí textu, pohlá si s posluchači, překvapil proměnou a vývojem svého vztahu k postavám a zvládnutím pointy. Tohoto recitátora však zradil výběr druhého textu. Svým vystoupením oslovila posluchače i Jana Novotná. V zajímavě zvoleném prvním textu – Ch. Signol: *Rok sněhu* – dokázala civilně zvládnout obtížné dialogy, bez potřeby vnějších šarží a hereckých prostředků. Sonet W. Shakespeara však už byl nad její možnosti...

Čtvrtá kategorie znamenala velmi dobré zakončení přehlídky a ukázala, jaké výsledky může přinést dlouhodobá kvalitní práce recitátora a pedagoga.

Radek Marušák

OSTROV 15. – 16. DUBNA 2011 – DŮM KULTURY

MALÁ PŘEHLÍDKA VE VELKÉM KULTURNÍM DOMĚ

V obrovském kulturním domě v Ostrově se v pátek 15. dubna 2011 odpoledne sešly pouhé tři soubory z karlovarského kraje. Jako první se divákům a lektorskému sboru ve složení Jitka Pluháčková, Radek Marušák a Irina Ulrychová představil soubor **Lázeňáček** ze **ZUŠ Františkovy Lázně** s krátkou pohádkou *Jak chtěla Mrakule pokazit Vánoce*. Věkově heterogenní skupina spolu pracuje druhým rokem a „Mrakule“ je jejich první inscenací. Děti jsou poměrně dobře vybavené po mluvní i pohybové stránce. Malá zkušenost se však projevovala u většiny z nich v herním projevu a schopnosti skutečně hrát spolu a ne jen vedle sebe, tj. lépe se na scéně vnímat a komunikovat. V tom jim bohužel příliš nepomáhal text, psaný šroubovaným jazykem, který zněl z dětských úst ploše. Ani konflikt nebyl – už v rovině scénáře – dostatečně nosný a dobudovaný a jeho řešení bylo poněkud zjednodušené. Drobníčka neznámého autora by zasloužila větší dramaturgickou úpravu, aby v ní hráči našli lepší oporu pro svoji hru. Dle slov vedoucí soubor přijel na přehlídku hlavně proto, aby sbíral zkušenosti a velmi sympatické na něm bylo, s jakým zájmem děti sledovaly představení ostatních souborů a fandily jim.

Soubor **Na poslední chvíli** ze **ZUŠ Ostrov** byl věrný svému jménu a na velmi slibně načaté inscenaci bylo vidět, že přece jen ještě potřebuje čas dozrát a vytrdídit i dotáhnout ty spousty nápadů, které zatím navrhl. Pohádka Z. Adly *O zmrzlém králi* byla hrána dětmi s chutí v groteskní nadsázce, která se nevyhýbala ani mírným aktualizacím. Hráči na scéně skutečně jednali, vnímali své partnery a reagovali na ně. Bylo zřejmé, že se v rolích cítí dobře a naplňují je, i když na jejich postavu právě není zaměřena pozornost. Jako ne úplně dořešený problém se ukázalo posunutí tématu (králi vlastně ani tak není zima, jako spíš chce být středem zájmu), které klade na představitele vladaře poměrně značné nároky a pro které by bylo třeba najít adekvátní a čitelnější zakončení. Lektorský sbor ocenil inscenaci čestným uznáním.

K přímému postupu na Dětskou scénu ve Svitavách byla nominována inscenace **Tak tohle je naše Leni?!** souboru **HOP-HOP ZUŠ Ostrov**. Dramatický děj vychází z knihy Z. Bezděkové *Ríkali mi Leni* a je stavěn na kombinaci fabulačního a montážního principu: obrazy z Lenina života v německé rodině se střídají v prudkých střizích se střípky vzpomínek a hlavně snů, které hrdinku vedou k pátrání po tom, kdo vlastně je a kam tedy patří. Téma, které přerůstá své historické zakotvení, dostalo působivou divadelní podobu, jejíž těžiště spočívá ve schopnosti členů souboru a režiséry kombinovat prvky iluzivní a neiluzivní, velmi konkrétní a názorný herecký projev se znakovými prostředky a postupy. Je třeba

ocenit práci se širokou škálou výrazových prostředků a schopnost vytvářet jevištní metaforu v míře, která v divadle hraném dětmi rozhodně není běžná. Účinnou otázkou vyvolává posun inscenačního klíče ve druhé polovině hry, kdy se stírá přehledné oddělení scén snových od scén reálných, do nichž postupně proniká výrazně stylizovaná pohybová akce, původně vyhrazená právě snům. Drobné tápání nastává i v užití (resp. neužití) masek ve snech. Fungují jako znak toho, že Lenina minulost je pro ni samotnou zatím skrytá, že ji nemůže plně rozpoznat. Dávají také těmto obrazům onen snově přízračný charakter. Jestliže se ale do snu promítne postava bez masky (lidé z Leniny současnosti), není úplně jasné, proč právě její tvář je „lidská“ na rozdíl od „nelidskosti“ masky, zejm. jde-li o postavu negativní. Ale tyto otázky neubírají ostrovské inscenaci na účinnosti a nepotlačují sílu jejího sdělení.

Irina Ulrychová

LIBERECKÝ KRAJ

LIBEREC 9. DUBNA 2011 – EXPERIMENTÁLNÍ STUDIO LIDOVÝCH SADŮ

V sobotu 9. dubna 2011 se sešli v libereckém Experimentálním studiu v Lidových sadech účastníci krajského kola postupové přehlídky dětských recitátorů – šestatřicet recitátorů postoupivších z nižších kol z okresů Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily, jejich dospělí průvodci (rodiče i pedagogové), diváci, pořadatelé krajského kola, lektori (porotci).

V první kategorii nejmenších recitátorů, z nichž dle propozic nikdo nepostupuje do celostátního kola, recitovalo deset dětí. Zvláštní pochvalu získala **Pavčina Mráková** ze ZŠ Šumava Jablonec nad Nisou za přednes básně Jiřího Žáčka *Jak šlo vejce na vandr*, **Štěpánka Soukupová** ze ZŠ T.G.M. Lomnice nad Popelkou za přednes básně Miloše Kratochvíla *Co lidé vidí* a **Michal Fiala** ze ZŠ a MŠ Bohumila Hynka Cvikov za přednes básně Jiřího Weinbergra *Jak se dělá strašidlo*. Tyto děti zaujaly zejména zjevným pochopením textu a jejich sdělnou interpretací.

Ve druhé kategorii se představilo devět recitátorů. Porota pro postup do celostátního kola vybrala **Josefa Bartoně** z Vysokého nad Jizerou za jeho interpretaci textu Ondřeje Sekory *Jak se nemá aprotovat*. Přednášec zaujal především tím, že je „ve službě textu“ – recitátor sděluje příběh přirozeným projevem, jeho správně členěné vyprávění plyne v příjemném temporytmu a jediné doporučení, jehož se mu dostalo, se týkalo ještě lepšího zpřesnění a jasného vypointování závěru. Druhým postupujícím na národní přehlídku je **Cyril Vacek** ze ZŠ ve Školní ulici v Železném Brodě s přednesem básně Emanuela Frynty *Švec*. Cyril získal pozornost publika přirozeným a osobně zaujatým přednesem textu sdělovaným s pochopením pro žánr, s jemným humorem a nadhledem.

Zvláštní pochvalou poroty a zároveň jmenováním do role náhradníka byl za svůj přednes textu Jana Vodňanského *Slušně vychovaná slečna velryba* oceněn **Ondřej Vlášek** ze ZŠ Mozartova Jablonec nad Nisou.

I ve třetí kategorii se sešlo devět dětí. Do celostátního kola postoupila **Šárka Knížková** z Gymnázia Dr. Randy Jablonec nad Nisou, která se představila přednesem básně Jiřího Havla *Zvědavá muška* a textu Francescy Simonové *Darebák David jí zeleninu*. Šárka byla v projevu velmi výrazná; v závěrečném hodnocení byla upozorněna na některá úskalí interpretace textu a zároveň při rozborovém semináři porota konstatovala, že text *Zvědavá muška* je z představených přednesů tím zdařilejším.

Šárka Knížková byla recitátorkou výrazně se vymykající z jinak dosti chabé interpretační úrovně třetí kategorie. Celková nízká úroveň kategorie je také důvodem, proč nebyl vybrán druhý postupující ani náhradník.

Čestné uznání poroty obdržela **Lucie Radovská**, ZŠ Skálava Turnov (Gianni. Rodari *Brif, bruf, braf*, Zbyněk Malinský *O ponožce Božce*) a přednesy vykazovaly nedostatky typu kolovrátkování a vlnkování. Přesto bylo z projevu recitátorky zřejmé, že je schopna navázat kontakt s publikem.

Ve čtvrté kategorii byla situace, pokud jde o celkovou úroveň, obdobná jako v kategorii třetí – tedy dosti chabá. Proto se i zde porota rozhodla vyslat do celostátního kola jediného zástupce kraje, a to **Dominika Becka** ze ZŠ Dr. Riegra v Semilech. Jmenovaný se představil přednesy dvou žánrově odlišných textů: interpretací prózy Ilji Hurníka *Pianisté mýtičti – Noé* a přednesem básně Václava Hraběte *Blues o malování*, přičemž mu bylo doporučeno, aby na celostátním kole přednesl Hurníkovu prózu. Při přednesu tohoto textu Dominik jednoznačně dokázal svým pochopením, nadhledem a směřováním k pointě přesvědčit o svých kvalitách posluchače laické i odborně fundované. Na drobné technické nedostatky, jejichž odstranění je v možnostech recitátora, byl upozorněn. Druhý postupující ani náhradník nebyl z této kategorie delegován; čestné uznání za přednesy alespoň v něčem vybočující z chmurné šedi obdrželi **Jakub Vlášek** z Gymnázia Dr. Randy Jablonec nad Nisou za *Chvalozpěv krále Echnatona na slunce* a **Petra Škvorová** ze ZŠ Harracha Jilemnice za přirozený, v nářečí napsaný, přednes prózy Marie Kubátové *Jak poprvé vařili v Pasekách kafiště*.

Jako obvykle se po skončení přednesové části přehlídky konal rozborový seminář pro všechny zájemce, recitátory i jejich pedagogický doprovod. Odbornou veřejnost reprezentovala porota pracující ve složení Azalka Horáková, Lukáš Horáček, Eliška Vobrubová a Romana Zemenová, kteří byli současně lektory semináře. Seminář se nesl v přátelském duchu. V otevřené diskusi lektori upozornili vedoucí a přednášeče na rezervy a na to, co a jak lze zlepšit.

Příjemné prostředí Experimentálního studia a organizační péče pořadatelů krajského kola reprezentovaná pracovníci DDM Větrník Liberec, paní Hanou Malinovou a Annou Sýbovou, přispěly k vlídné atmosféře přehlídky. Všichni recitátoři obdrželi diplom za účast v krajském kole a čokoládu na doplnění vydané energie. Ti nejlepší obdrželi kromě postupu do celostátního kola i knižní poukázku.

Eliška Vobrubová

JABLONEC NAD NISOU 8. – 10. DUBNA 2011 – EUROCENTRUM

Divadelní přehlídka Dětská scéna v Jablonci nad Nisou byla co do pocitů a emocí, které se na diváky hrnuly z jeviště, velmi rozmanitá a atmosféra v trochu stísněném až klaustrofobicky působícím prostoru malého hlediště Eurocentra často velmi napjatá a soustředěná. Soustředěnost snad jen jednou narušila ne-všemocná technika, která opět

zklamala a připravila aktérům nepříjemné chvíle. Ze tří čtvrtin plně hlediště diváků se trochu vyprázdnilo při druhém a posledním dni. Páteční a sobotní bloky představení začínaly v pozdních odpoledních hodinách a shodovaly se v délce trvání. Žádné z představení nepřesáhlo délku 30 minut. Viděli jsme divadlo poezie, pohybové divadlo, divadlo se zpěvy, zajímavé, svěbytné autorské pokusy ale i jednu školní besídku (autorské představení **Seriál na život a na smrt** souboru DDM Víkř Jablonec n.N.).

Soubor **TS Magdaléna Rychnov nad Nisou** (ved. Magdaléna Rellichová) se soustředil ve svém představení **Dovolená pro Mikuláše** na pohybové ztvárnění děje. Nápaditě předvedené obrazy šikovných a pohybově vybavených dětí ve věku 10-13 let se ale souboru nepodařilo lépe propojit. Příběh hlavního hrdiny souboru předvedl pomocí velmi působivých a choreograficky zajímavých obrazů. Nenalezení divadelních situací se příliš nechal zavést cestou ilustrativnosti, což bylo podpořeno i výběrem autora Miloše Macourka, který nebývá vždy jednoduchým námětem k divadelnímu zpracování a jeho kouzlo je spíše založeno na slovním než na situačním humoru.

Soubor **Pepina ze ZŠ Aloisina Výšina v Liberci** (ved. Miloslava Čechlovská) se potýkal se stejným problémem – nenalezení divadelních situací. Rytmus a hudba byly nejsilnější složkou představení pohádky **Tři groše**. Nářadí řemeslníků (kladivo, srp...) se proměnily v Orffovy nástroje a děti bravurně zvládaly i složité rytmické variace. Nápadité bylo scénografické řešení jevištního prostoru pomocí variabilních truhel, které se proměňovaly z pokladnic do řemeslnických truhlic. Souboru by snad prospělo hledat lepší herecko-stylizační rovinu zejména při vytváření hlavních postav.

Se třemi představeními vystoupil na přehlídce soubor **Vydýcháno ze ZUŠ Liberec**. Jedna ze skupin (ved. Michaela Homolová) si k jevištnímu zpracování poezie vybrala básničku Milenu Hercíkovou. Z představení **Báseň na provázku** bylo znát, že soubor poctivě hledal jak jevištně vyjádřit obsah některých vybraných básní. K metaforickému vyjadřování si soubor vybral nejen slovo, ale i hudební nástroje, pohyb a výtvarné prvky. I když jevištní zpracování některých básní zůstávalo v rovině ilustrativní, zaujatost a chuť sdělovat vytvořila na jevišti i v publiku soustředěnou a působivou atmosféru.

Stejně nakažlivou atmosféru mělo i druhé představení (ved. Libuše Hájková a Michaela Homolová), **Zázračná medicína**, které se co do hledání a nalézání divadelních situací vymykalo přehlídce a souboru se v něm podařilo předvést s citem pro vnímání absurdního humoru Roalda Dahla, pomocí funkční jednoduché scény (otáčivý paravan), s velkým smyslem pro hru a nadsázku, velmi ucelený a dá se říct, že i na divadelní situace bohatý tvar. Inscenace byla ovšem zařazena do programu přehlídky jako host, protože nepostoupila z oblastního postupového kola.

Jiná skupina dětí ze stejného souboru (ved. Lenka Jánovová) sáhla po složitém tématu posmrtného života. V autorském představení **Mezi světy**, které bylo inspirováno knihou R. A. Moodyho, nabídli divákům průlet životem jedné rodiny, jejíž všichni členové se v jednom okamžiku setkávají v posmrtném světě. Silnou stránkou herecky vyspělého souboru byla nejen pohybová práce, ale i nalézání divadelních zkratk při strukturování složitějšího příběhu a využívání vhodně emočně zabarvené hudby. Působivé pohybové obrazy však zůstávaly pouze v rovině obecně-symbolické. Je třeba říct, že členové souboru ve všech představeních zaujali velmi kultivovanou a citlivou prací se smyslem pro vzájemné vnímání se a partnerinu na jevišti.

K autorským pokusům patřilo i představení souboru **Pampalín ze ZUŠ Turnov** (ved. Alena Tomášová) s názvem **Když nemůžu spát**, v kterém aktéři řešili problémy dospívajících lidí, a to velmi osobitě, citlivě a autenticky, zároveň se smyslem pro hru, nezatěžkaně a s nadhledem. Podařilo se jim najít vhodné herecko-stylizační prostředky pro ztvárnění rolí, zejména hlavních hrdinů. Výborný oživením, ale i funkčním prvkem byla živá hudba na scéně. Bohužel někdy výběrem jednoho monotónního hudebního tématu upadal jinak dobře nastavený temporytmus celého představení.

Děti ze souboru **Kámoš Drámoš ze ZUŠ Turnov** (opět pod vedením Aleny Tomášové) patřily na přehlídce k nejmladším interpretům (8-9 let) a díky povedenému dramaturgickému zpracování klasické četby od

Aloise Jiráka – **Staré pověsti české** v kombinaci s moderním převyprávěním Martiny Drijverové a porozumění své vedoucí dětskému naturelu a odlišným charakteristikám jednotlivých dětí, se jim podařilo vytvořit živé a herně zvládnuté představení. Spontánní hravost dětí byla využita ve vtipně nastavených divadelních situacích. Tři příběhy byly předelovány kytarovým doprovodem vedoucí souboru a písně byly i součástí hraného příběhu. Jakoby však děti vytrhávaly z dobře rozehraných situací a vytvářely spíše popisné pasáže. Představení, které bylo velmi dobře vystavené i temporytmicky, by si zasloužilo ještě větší práci se scénografickými prvky, zejména s doladěním kostýmů.

Lektorský sbor přehlídky ve složení Irena Konývková, Blanka Brožová, Ivana Pernicová, Jakub Hulák a Miloš Samek doporučil k přímému postupu na celostátní přehlídku inscenaci **Když nemůžu spát** souboru Pampalín, do širšího výběru pak **Staré pověsti české** souboru Kámoš Drámoš.

Ivana Pernicová

ÚSTECKÝ KRAJ

LOUNY 16. – 17. DUBNA 2011 – MĚSTSKÁ KNIHOVNA

V Lounech se krajská postupová přehlídka dětských recitátorů Ústeckého kraje konala letos podruhé – tentokrát v nově rekonstruovaných prostorách městské knihovny přímo na náměstí. V příjemném prostředí jedné z kluboven se vystřídalo více než padesát recitátorů. Komorní prostor sloužil zejména přednášečům v první a druhé kategorii, pro starší recitátory už byl příliš malý a možná by stálo za úvahu využít i další prostory v knihovně. Příjemné bylo, že studenti, kteří pracují v recitačním souboru při městské knihovně, recitátory všech kategorií naladili na prostor a rozmluvili je. Další silnou stránkou přehlídky byla organizace sama. Lektorský sbor pracoval ve složení Daniel Razím, Eva Venclíková a Iva Dvořáková.

V sobotu dopoledne vystoupili recitátoři první kategorie. Ač nováčci, většina z nich vzbudila velké sympatie publika především svým nasazením a přirozeným projevem, bylo jim také velmi dobře rozumět. Kamila Jurčová si odvezla cenu za přirozené vyprávění textu J. Kabara Zlatovláska, Andrea Poláková cenu za interpretaci textu O Sněhurce M. Černíka, Matěj Barášek cenu za výběr textu sobě vlastní (I. Jirous - Ptala se Františky Marta), Barbora Kulíková cenu za originální interpretaci textu J. Žáčka Švanda Dudák a Bohumil Spilka za dobré spojení výběru textu s osobností recitátora

Sobotní odpoledne patřilo 3. kategorii. Deset recitátorů předneslo první i druhý text. Oproti druhé kategorii měli recitátoři a jejich učitelé méně šťastnou roku při volbě textu. I většina výkonů přinesla jisté rozvolnění a někdy i zastření smyslu vybraných textů. V této kategorii bohužel nebyl ani jeden interpret, který by nabídl skutečně dokončenou interpretaci textu. Z tohoto důvodu lektorský sbor doporučil dvě interpretky, které jsou v polovině cesty ke kvalitnímu tvaru a u kterých lze předpokládat, že do termínu konání DS 2011 na obou textech ještě zapracují. Do Svitav se tak podívá **Marie Latináková**, která zaujala především dramaturgií obou textů (J. W. Goethe – *Král duchů*, F. Nepil – *Ruce*). Její projev je přirozený, uvolněný a vyrovnaný. Za dotaženější lektori považovali text F. Nepila, jehož volbu také doporučili do celostátního kola. **Kateřina Šístková** (J. Skácel – *Uspávanka se starými domy*, M. Macourek – *O Kateřince a tlustém červeném svetru*) je na tom obdobně, více zaujala textem M. Macourka. Lektorský sbor nakonec udělil ještě cenu za sdělení obsahu textu Jiřímu Víznerovi (M. Macourek – *Šedá hlava*) a Veronice Šermbaumové za přirozené vyprávění.

Nedělní program zahájili recitátoři 2. kategorie, kteří nasadili dni vysokou latku – a to v počtu účinkujících i ve výkonech. Výkony byly vzácně vyrovnané, a proto lektorský sbor značně váhal, než se rozhodl udělit ocenění Andree Piklové za interpretaci textu, Janě Sušické za

interpretační dovednosti, která prokázala při práci na textu J. Dědečka V Masně a Kristýně Jungové za interpretační dovednosti předvedené na textu J. Hanzlíka Princ a želva. Do programu celostátní přehlídky ve Svitavách lektorská sbor doporučil **Ludka Pivrnice** (M. Macourek – *Krocan*), který zaujal výběrem textu, který přesně vyhovoval jeho osobnosti a recitátorským schopnostem. Jeho vystoupení patřilo k nejsilnějším zážitkům celé přehlídky. Luděk dokázal vhodně reagovat na momentální reakce publika a bylo vidět, že text interpretuje se zájmem a radostí. Druhou postupující je **Magdalena Trajerová** (M. Macourek – *Želva*), u níž lektorský sbor ocenil zejména technickou vypělost. Její interpretace vystihla i obohatila poetiku a autorský styl textu.

Přehlídku zakončili recitátoři kategorie čtvrté. Dvanáct interpretů představilo oba své texty - K nim přibyla ještě jedna soutěžící ve třetí kategorii, která přijela místo v sobotu až v neděli. Většina výkonů nejstarších recitátorů však nedosáhla na úroveň druhé kategorie, zejména v technických dovednostech. Do Svitav postupuje **Jaroslav Rác** (J. Suchý – *Červ a mravenec*, M. Holub – *Kočka*), který je velmi dobře technicky vybaven a zaujal zejména přirozeným a zároveň charismatickým přednesem obou textů, zejména ale básně M. Holuba, kterou lektori považují i za velmi zajímavý dramaturgický počín. Oba texty **Hany Krejčové** (V. Hrabě – *Hlava dívky*, D. Charms – *Příhoda na ulici*) jsou zajímavým dramaturgickým počinem a recitátorka je dobře technicky vybavena. Zejména text D. Charmse byl v kontextu přehlídky příjemným osvěžením a zároveň interpretačně nejvyspělejším vystoupením. Hana zajímavě pracuje s emoční charakteristikou a velmi přesně vystihla atmosféru autorova stylu. Dále si Patrik Srba si odvezl cenu za inspirativní výběr textu L. Aškenazyho *Zed' a Marek Lambora* čestné uznání za bezprostřední výstižnou interpretaci obou textů.

Iva Dvořáková

DĚČÍN 9. DUBNA 2011 – MĚSTSKÉ DIVADLO

Lektorský sbor: Jiřina Lhotská, Ivana Sobková, Karel Tomas

Krajské kolo Dětské scény pro Ústecký kraj proběhlo v Děčíně už podruhé. Zdá se, že kvalita zúčastněných souborů sice pomalu, ale přece jen stoupá. To se projevilo zejména na výběru témat, resp. Předloh, kdy pouze u dvou ze třinácti můžeme hovořit o jejich podřadnosti, resp. Zmatečnosti. V provedení se velmi často objevuje dobrý nápad, který není rozvinut, je přehlazen nedobrymi nápady či rozmělněn neadekvátními prostředky.

Žánrově byla přehlídka velmi pestrá, na tomto poli by však většina souborů potřebovala zamyslet se nad větším ujasněním stylu a prostředků, provést celkové „vyčištění“. Po všech stránkách z produkce zúčastněných souborů čnělo yslovská na Stráni z Děčína, které bylo právem

nominováno na celostátní Dětskou scénu do Svitav.

Lína a lakomý, BAMAKO, ZUŠ Litvínov (ved. Jana Loosová)

Soubor si výrazně upravil předlohu pohádky J. Tafela, která umožňuje rozvinutí do zajímavého představení. Možná ji ale vypreparoval příliš, až na základní a nutné akce k tomu, aby pohádka mohla vůbec probíhat. Změnil i vyznění a konec pohádky, která se tak ovšem stala méně srozumitelnou a její vyznění nejasnější. Postavy „líné“ Huri a „lakomého“ kupce jsou sice deklarovány jak názvem, tak ve slovech, nejsou však jevitně sděleny. Násilně působí i proklamativní prozření Huri. Základním problémem inscenace je tedy dramaturgie.

Stálo by za to zamyslet se nad propojením stylů herectví, resp. Divadla (výstupy žab × vesnický pseudolidový realismus × expresivní posuncina sousedek) – nejasnosti se následně přelévají i do výtvarné stránky inscenace (náznakové paravány × znak – žlutý pytlík × realistická rekvizita – peřiny, košík × realistická rekvizita v jiné funkci – pojízdná truhla × zástupné či imaginární rekvizity × stylizovaná loutka).

Na představení je znát, že se s dětmi pracuje a že tedy nejsou nepoučené.

yslovs, Klubíčko ZŠ Maršovská, Teplice (ved. Lena Slámová)

Příjemné texty vhodné pro daný soubor i jeho věkovou kategorii (Jiří Dědeček, Uležené žele) jsou zarámovány trochu násilně do postupujícího i rozdělovacího rámce mobilů a esemesek. Tento rámec jednotlivé básničky zdůvodňuje, ale je také jejich největší přítěží – často je přijatá sms velmi násilným oslím můstkem. Přitom se zdá, že úplné opuštění rámce (vzniklého ostatně na základě jedné z básní) by celkové stavbě inscenace nejen neublížilo, ale naopak pomohlo. Druhou cestou je jeho propracování do nejmenšího detailu tak, aby působil přirozeně a pravděpodobně. Což je však mnohem těžší.

Děti přicházejí z hlediště s první básničkou, jejímž rytmu napomáhají jednoduchými orffovkami. Je velká škoda, že tuto pomůcku okamžitě odkládají do krabice a opouštějí tak prostředek, který jim jinak dost pomáhá.

Děti jsou na jevišti svobodné, setkání s nimi je pro diváka příjemné. Stavba některých básniček vychází zevnitř, z textu a z dětí, u jiných je motivace vnějšková a nutí děti k určité formě zbytečných povrchních posunků – určitě by stálo za to se nad nimi ještě zamyslet.

Popletené pohádky, aneb jako to mohlo být jinak, yslovs ZŠ Písečná, Chomutov (ved. Iveta Gobbiová)

Parodie a absurdní propojení ustálených klíše či situací tradičních pohádek vždy lákaly množství souborů i jednotlivců. Kvalita úprav či nových konstrukcí však až na čestné výjimky nesáhá původním příběhům ani po kotníky. Což je bohužel i případ chomutovské inscenace. Všeobecné odmítání zaběhlých řádů a struktur se projeví v tom, že některé vybrané postavy ze dvou francouzských, jedné německé a jedné české pohádky (Červená Karkulka a vlk; Jeníček, Mařenka a čarodějnice; Šípková Růženka a princ; Budulínka a lišky) už nebudí neustále opakovat (?) svůj příběh a vymění si na základě vlastní žádosti a zásahu ryze české postavy Krakonoše (?) své pozice v pohádkách. S daným výsledkem pak nejsou spokojeny, tvrdí, že to Krakonoš „popletl“ (ale vždyť to samy chtěly!) a deus ex machina v podobě „čtenářů pohádek“ (= ty slušné děti!) svou morální silou vrátí pohádky do původní podoby. Vše zarámováno do neumění, násilného „předvádění se“ à la školní besídka spojeného s „humorem“ špatných televizních estrád.

Čili: dobrá myšlenka, že síla pohádek je v jejich původní desetiletími prověřené podobě, nikoli v násilných úpravách, naráží na skutečnost, že děti víc baví to, co soubor pravděpodobně chce kritizovat, je tomu dán větší rozměr, dále na špatně napsaný i strukturovaný a nelogický text, v neposlední řadě na neumění dětí vedených směrem ke špatnému diletantskému herectví.

Sdělení nepomůže ani jazyková nečistota, vyznačující se takovými „vtipnými“ perlami, jako „Budulajz“, „Karkula“, nemluvě o samoočelném použití výrazů jako „sakra“, „bordel“ apod.

Repliku vypravěčky „To už je opravdu konec.“ Privítal lektorský sbor

s ulehčením.

O dvanácti měsíčkách, Čtyřlístek, ZŠ Všešrdova 1, Lovosice (ved. Helena Bušková a Alena Brodillová)

Známa pohádka v úpravě vydané ve sborníku Děti hrají divadlo (Portál 2005) ukazuje, jak může být zavádějící totální přímknutí k „autoritě“ knihy, která si hraje na „návod“, který když dodržíte, vznikne vám dobré dětské divadlo. Nehleď na více než pochybné kvality knihy (viz ukázka níže) je třeba i takovouto předlohu brát pouze jako materiál pro tvořivou práci se souborem. Jinak vždy existuje nebezpečí jako v případě lovosického souboru, že vznikne představení odilustrované, nelogické, s nemotivovanými situacemi i charaktery. Známost předlohy nezachrání to, co v divadle/na jevišti není.

Konkrétně: matka ani sestra nemají důvod, proč Marušku šikanují. Nesmyslná „disneyovská zvířátka“, jejich krmení a rady-nerady. Vztek matky a sestry, že se M. vrátila (ony nechtěly přinést přírodní produkty jiného ročního období, ale Marušku zavraždit??). Atd.

Jevištní podoba vychází ze simultánního jeviště středověkých mystérií – tří, resp. čtyř scén, mezi nimiž postavy přecházejí. „Utopení“ scény dvanácti měsíčků v pozadí za závěsem situacím s nimi neprospěje, nedává jim prostor k hereckému uchopení.

Odrážející ukázka z návodu/knihy (netýká se zrovna Dvanácti měsíčků):

Vypravěč má na sobě barevné oblečení, které ladí s kostýmy herců. Zvířátka mají charakteristická ouška a jednobarevné oblečení – trička, tepláky, mikiny – podle své odpovídající barvy.

Různé zvuky dotvářející děj, jako je klapání koňských kopyt, houkání, cinkání, hřmění, šum větru, meluzíny, vytvoříme pomocí jednoduchých prostředků, které jsou po ruce – využijeme vařečky, zvonky, bubínky, skórápky kokosového ořechu, kousek plechu, pokličky atd. Při scénách, kde se „vyskytují kouzla“, zní velmi působivě cinknutí na triangel.

Podle charakteru hry a schopností dětí můžeme zařadit říkadla, krátké popěvky (koledy) nebo taneční ukázkou s hudbou. V pohádce O Popelce si může např. Popelka zatančit s princem na klavírní improvizaci melodie z filmu Tři oříšky pro Popelku.

Klím, klom, klomprdom, Paraplata ZUŠ Moskevská, Most (ved. Ivana Zajíčková)

Často využívaný text Milady Mašatové pro jednoduchou částečně loutkovou hříčku se ukázal jako úkol přesně pro možnosti i schopnosti daného dětského souboru. Pro děti byl jasný a přehledný, hraní s chutí (vím o čem) a dobrá fyzická srozumitelnost způsobila, že základním dojmem z představení je příjemné potěšení ze setkání.

Trochu však nefungoval příchod prvního chlapce – tvůrce zvukového plánu. Bylo by možná lépe, kdyby byl na scéně od začátku. Druhý chlapec (vypravěč) byl velmi příjemným oživením a tmelením příběhu i inscenace.

Refrénovitý příběh hraný vařečkovými loutkami by si zasloužil věnovat víc pozornosti práci s loutkou, stálo by za to popřemýšlet, jaké postavení má „ta nejmenší“ a zda je opravdu nejmenší, za co ji čeká odměna v podobě sličného a bohatého partnera, atd.

Z „živých“ vstupů je třeba si ujasnit zejména postavu tety a její projev, otázkou je i živý posel, kterému chybějí konkrétní úkoly pro existenci na jevišti.

Když havranům mrznou nohy, Divadýlko na Stráni, ZŠ Na Stráni, Děčín VI (Jana Štrbová)

Představení postavené z textů českých básníků o zimě, z obrovské porce hudebnosti, energie a entuziasmu bylo pro diváka zážitkem a setkáním na nejvyšší úrovni. Parta dětí ve svetrech, rukavicích a zimních čepicích vytváří za pomoci textů působivé zimní obrazy, impresie, které se přelévají jak mezi nimi, tak do publika. Vše je jakoby samozřejmé, ale zábavné, překvapivé, naplněné imaginací zimy i divadla.

Cíleně vedená hudebnost souboru se projevuje nejen ve vyložené hudebních výstupech, ale i v herectví, rytmu, organizaci pohybu dětí na jevišti i v pohybu samotném.

Děti vědí, kde jsou, kdo jsou, reagují na sebe, texty i situace jsou jejich přirozeným prostředím. Ovládají umění pauzy, napětí, kontrastů.

Červená Karkulka, ZUŠ F. L. Gasmanna, Most (ved. Pavel Skála)

Začínající soubor byl veden snahou o vytvoření pohybového divadla. To se tak úplně nepovedlo. Vzniklo spíš divadlo až do krajnosti minimalizovaných jazykových (často jednoslovných) sdělení, tak trochu připomínající televizní vysílání pro nemluvnata (nikoli však na úrovni infantilních a podbíživých Teletubbies). Známy příběh Červené Karkulky byl v určité míře zjednodušen, ozvláštněn, „zmodernizován“ – okamžitě se tak otevírá otázka míry úprav a jejich účelu i smyslu.

Proklamovanou „pohybovost“ divadla zastupuje zejména používání imaginárních rekvizit, resp. imaginárního a náznakového prostředí, dále využití herců jako součástí scény. Opět se zde však projevuje nedůslednost, resp. Pocit diváka, že se „jede na první dobrou“, že tedy mezi nápady nebyla provedena dostatečně velká selekce a stylové vyjasnění. Vyložené násilně pak do prostředí pohádky nezapadají výrazy jako „ok“, telefonická komunikace mezi tatínkem (?) Karkulky a babičkou, či zpívaná melodie ze známých Troškových filmů (Slunce, seno a...). I nápis „cenzura“ na látce, kterou jsou zakrývány „choulostivé“ scény, kdy vlk konzumuje, vyznívá jako první „vtipný“ nápad, který již dnes nemá opodstatnění.

Naopak se zde objevuje řada až překvapivých a nosných nápadů (ohniště doma u Karkulky, to, že z vlka nevyskočí jen K. a b., ale i pár dřívějších obětí, pád do studny,...). Dětské herci jsou tvární, tvořiví, je však třeba s nimi více pracovat na čistotě tvaru i výrazu.

Brémští muzikanti, ZŠ při Biskupském gymnáziu yslovsk (ved. Kateřina yslovská)

Zvolená předloha nabízí vcelku dobrou možnost existence dětí na jevišti i tvorby dramatických situací. Soubor zvolil vlastní dramatizaci své vedoucí, kterou ovšem naplnil tak, že není jisté, zda se v ní děti cítily volně a svobodně. Prvním dojmem je pak neujasněnost organizace pohybu na jevišti, resp. Umístění situací v prostoru tak, aby to pro diváka bylo sdělné a zajímavé. Děti se projevovaly více povrchními a naučenými akcemi (pohyb, gesto, slovo), než vlastním jednáním. Převládala tedy spíše ilustrace a gestikulace bez sdělení motivů (co chtějí, jak to chtějí).

Zajímavé bylo zařazení retrospektiv příběhů jednotlivých zvířátek, přestože nebezpečí, které je doma čekalo, bylo opět více deklarativní než v jednání a vztahu. Určitě by se s ním dalo dále pracovat.

Živá hudba na jevišti (kytara) má možnost podpořit akci, pomoci náladě apod., v současné podobě má však ještě velké rezervy.

Je nutné se dále zaměřit na jednání a pojmenování konkrétních úkolů jednotlivých postav, jaké mají v konkrétních okamžicích, a z toho vyplývající chování, vztahy, reakce.

Výtvarně je inscenace neujasněná, jde (zejména v kostýmech) o podivnou směs, která nepomáhá ani hercům, ani sdělení inscenace pro diváka. Zvířátka nedělají ouška, ale jednání.

Vodník, Učedníci, Gymnázium Varnsdorf (ved. Martina Janáková)

Kladem inscenace Erbenovy balady je, že se nesnažila o žádné falešné modernizace, ale o sdělení podstaty tohoto tragického pohádkového příběhu i jeho poselství.

Problémem však v tomto případě byly zvolené prostředky. Zejména postava Vodníka, který svým deformovaným hlasem vnějškově „straší“, aniž by sděloval obsah, deformuje baladu do jakési nechtěné parodie; kouskování veršů proti smyslu jejich sdělení nepomáhá srozumitelnosti. Např. není jasný ani důvod, proč Vodník dívku pod vodou drží, resp. Si ji přímo vzal – situace na jevišti spíš vypadá, jako by ho její přítomnost přímo štvala. Pak však není jasné, proč ji nenechá jít a vytváří krutou hru s dítětem.

Chór pak samotný příběh balady neposouvá, ilustruje – bylo by možné s ním pracovat víc.

Práce s látkami (organtýnem?), vytvářejícími prostředí i zapojení yslovská nástrojů, což obě nabízí obrovské pole ve spojení s tvořivostí, je na naprostém začátku práce s nimi a chtělo by to více přemýšlet o jednotlivých funkcích, obrazech...

Příběh o Pavím očku, ZŠ při Biskupském gymnáziu yslovsk (ved. Jana yslovská)

Africká pohádka, kde lidé žijí v symbióze se zvířaty, která pomáhají tomu, kdo k nim má dobrý vztah a kdo je o pomoc požádá.

Po počátečním dobře vystavěném a imaginativním obraze africké vesnice, kterou navštíví nemoc, se rozehrává dobrodružný příběh chlapce Pavího oka, který musí bojovat proti místnímu šamanovi, aby s pomocí zvířecí rady přivedl bílého lékaře, který zachrání nejen jeho sestru, ale i celou vesnici před nemocí. Zde však chybí pro diváka některé informace, některé motivy jsou nejasné a zbytečně zavádějící (chování šamana, pozice P. o. ve vesnici...).

Děti existují na jevišti vcelku přirozeně a další práce směřující k vyjasnění situací a vztahů se určitě vyplatí.

Výtvarné provedení nabízí velké možnosti v předávání obrazů. Působí příjemně, snad jen není nezbytné označovat zvířata doslovnými obrazy na pláštěnkách a jinými vnějškovými prvky namísto většího akcentu na jejich jednání a konkrétní úkoly.

Více by bylo třeba pracovat i s pohybovou stránkou, která inscenace vyloženě nabízí (zvířata, tanec divokých černochů) – zatím je vše jen takové přibližné.

Co nám spadlo z Olympu, Továři 2, Gymnázium Varnsdorf (ved. Martina Janáková)

Tvar blížící se kabaretu (vlastní text) o tom, co dalo pozdějším generacím Řecko, ať již v podobě bájesloví (jablko sváru, Achillova pata, Pandořina skříňka, yslovská práce) či řeckých slov (erotika, echo, panika, narcismus, arachnofobie). Není však zdůvodněno, proč jsou ze stovek dalších možností použity právě tyto pojmy, výrazy – výběr působí dost nahodile.

Sympatické je použití živé hudby na jevišti (dvě kytary, buben, saxofon) – které však snižuje opakování stále stejné melodie refrénovitě písni („Poslouchejte, děcka ze starého Řecka, co nám spadlo z Olympu, co nám hlavu plete, s životem zamete.“), kterou ostatní aktéři „oddupají“ v řadě vůči divákům.

Kromě nahodilosti výběru je podivný, povrchní, místy až násilný výklad jednotlivých jevů. Zdá se, že samy děti jim moc nerozumí, a proto je vykládají spolu se svojí vedoucí velmi vnějškově. Jediné, co funguje a ukazuje cestu, kterou by daná inscenace mohla jít, je věčný Sysifos, který stále dokola rovná hromadu krabic, kterou mu každou chvíli někdo z nejrůznějších důvodů rozbourá.

Neutrální oblečení doplněné tógami z prostěradel v okamžiku, kdy se do Řecka, resp. Na Olymp přesouváme, může být funkční (je však nutno zpřesnit jednání s ním), barevné krabice, na kterých jsou z jedné strany nápisy jednotlivých jevů (dost neumělé), z druhé pak náznak řeckého chrámu z dálky připomínající logo Unesca, neruší a jsou víceméně funkční.

Profil, ZUŠ F. L. Gasmanna, Most (ved. Pavel Skála)

Téma, které často hybe životem mládeže a dětí, tedy sociální síť, konkrétně Facebook. Vše zobrazené na jevišti doslova, oživit Facebook, trojský kůň, fiktivní pokémonska hra Happy ryby či přátelé a komunikace po síti. Zobrazení, ilustrace v kladném slova smyslu.

Představení klade velký nárok na ústřední postavu chlapce, který se džunglí informační pastí sociální sítě poprvé probíjí – tady jsou ještě velké rezervy, jak zahrát jeho vztah k zobrazovanému jevu. Většinou divák neví, co si on o dané situaci myslí. Deklarativní rozvinutí transparentu „Odpojte se“ na konci inscenace nic neřeší, pokud k tomu nevede vztah aktérů a celá inscenace. Vzniká tak otázka, odkud kam vlastně inscenace směřuje.

Inscenace si určitě zaslouží další práci, dětští aktéři působí přirozeně a tvořivě.

Rok sdílení, Továři 1, Gymnázium Varnsdorf (ved. Martina Janáková)

Zjednodušený příběh pro výuku angličtiny ve vlastním překladu nabízí množství příležitostí ke scénickému zpracování i k tvorbě situací a obrazů. „Béčková“ povídka sama o sobě je ve své stavbě největším pro-

blémem inscenace. Podivný postapokalyptický svět se nezabývá logikou ani motivacemi, sleduje pouze hlavní příběh. Nedostatky, které snese literatura, však na jevišti vyhřejnou v plném rozsahu. Dětští herci pak ovšem nemají co hrát, protože nic vlastně z hlediska celého příběhu není důležité. Drama sžívání se s neznámým, překonání sebe sama, nezištná pomoc, využití vlastních schopností i sebeobětování se pak neodehrává v akci, ale ve slovech. Je zřejmé, že se tolik nepracuje s divadelními prostředky jako s literaturou.

Inscenace má silnou hudební složku, která ale je spíš jen dramaticky ilustrativní a snaží se nahradit to, co herci nezahrají.

Bylo by dobré, kdyby si soubor a jeho vedoucí ujasnili veškeré motivy, charakter a situace, prostředí i úkoly, které kdo kdy v daném okamžiku má. Divadlo je zjednodušením, ale zároveň esencí skutečnosti, obrazem, ve kterém každá nejasnost skřípe – nelze ji nahradit slovním vyjádřením.

Karel Tomas

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

HRADEC KRÁLOVÉ 11. (1.KAT.), 12. (2.KAT.), 18. (3.KAT.), 19. (4.KAT.) DUBNA – DIVADLO DRÁK

Regionální kolo dětské recitační soutěže organizovalo Středisko amatérské kultury IMPULS Hradec Králové. Organizačním garantem byla Mgr. Jana Portyková. Postupové kolo se uskutečnilo v Labyrintu, nové scéně hradeckého divadla Drak. Počáteční obavy, zda se v tomto prostoru především mladší účastníci nebudou cítit poněkud „utopené“, se brzy rozplynuly a prostor se ukázal jako příjemný pro interprety i diváky. Děti první a druhé kategorie si navíc kromě vzájemně inspirujících vystoupení odnášely i zážitek z prohlídky interaktivní výstavy.

Výběr textů byl napříč všemi kategoriemi až na výjimky přiměřené věku. Poměrně častým problémem byla technika mluveného projevu způsobená nejen výslovnostními vadami, ale především nedokonalou artikulací. O to víc jsme si cenili soutěžících, kteří vědomě pracovali na zřetelnosti a srozumitelnosti svého projevu i přes svůj výslovnostní hendikep.

Větší přirozenost a spontánnost projevu jsme mohli pozorovat především u mladších dětí první a druhé kategorie, z nichž jednoznačně vynikali zástupci mužského pohlaví. Nejvíce to bylo patrné ve druhé kategorii, kde chlapci svou osobitostí projevu výsoce převyšovali zástupce něžného pohlaví. V těchto kategoriích jsme se také více setkali s problémem interpretace veršů – děti se nechávají „svázat“ formou na úkor obsahu a podstaty sdělení. Velmi často tak docílí pouze přenosu slov, nikoliv však obsahu textu.

V kategorii starších recitátorů už byla více patrná vědomá práce s texty a výrazovými prostředky. Projev soutěžících byl víceméně přirozený a kultivovaný, ale v některých případech zůstalo pouze u toho a chyběl vlastní osobitý vklad, vztah k obsahu sdělení a nadhled.

V první kategorii porota udělila čestná uznání těmto recitátorům: Šimonovi Přívratskému (ZŠ M. Horákové, Hradec Králové, text Michala Černíka *Jéje, tužka*); Kateřině Pánkové (ZŠ M. Horákové, Hradec Králové, text Jiřího Havla *Zvědavá muška*); Davidovi Gilkovi (ZŠ SNP, Hradec Králové, text Františka Hrubína *Kuřátko a obilí*); Kateřině Zajíčkové (ZŠ Josefov, Jaroměř, text Michala Černíka *Čert a Káča*); Matějovi Hlaváčkově (ZŠ Gutha-Jarkovského, Kostelec nad Orlicí, text C. Moonroe *13 příšer*); Štěpánovi Kňourkovi (ZŠ Schulzovy sady, Dvůr Králové, text Františka Nepila *Já Baryk a můj krtek*). Dále porota udělila ceny těmto recitátorům: Filipovi Hovorkovi (ZŠ a MŠ Černíkovic, text Jiřího Kahouna *Kocourek a písmenka*); Vítězslavovi Horčíčkovi (ZŠ Komenského, Trutnov, text Arnolda Lobela *Seznam*).

Ve druhé. kategorii získali čestná uznání tito recitátoři: Štěpán Chládek (ZŠ Hradební, Broumov, text H. Jacobsona *Bertův supertajný deník*); Jakub Heger (ZŠ M. Horákové, Hradec Králové, text Reného Goscinyho *Mikulášovy prázdniny*); Jan Skorunka (ZUŠ Střezina, Hradec Králové, text Vojtěcha Steklače *Inspektor*); Damián Tejkl (ZŠ Slatina nad Zdobicí, text Ivana Martina Jirouse *Ptala se Františky Marta*). Do celostátního kola postoupili tito recitátoři: **Hynek Pacák**, ZŠ Hoříčky, text Pavla Šruta *O rytířském stolování*, který velmi dobře pracoval s výrazovými prostředky a dokázal navázat kontakt s publikem a **Samuel Suchánek**, ZUŠ Na Střezině, Hradec Králové, text Miloše Macourka *Želva*, který dokázal velmi dobře daný text vystavět a sdělit posluchačům.

Ve třetí kategorii získali čestná uznání tito recitátoři: Barbora Senetová (ZŠ Schulzovy sady, Dvůr Králové, text Karel Čapek *Povídky z jedné kapsy...* a Julian Tuwim, text *O Řehoři lháři*); Žofie Buchalová (Sobotka, text Hans Christian Andersen *Je to naprosto jisté* a V. Lacina *Konkrétní pohádka*); Anna Šidáková (Gymnázium Trutnov text Gianni Rodari *O myši, která požírala kočky* a Emanuel Frynta *Kráva*); Anna Hovorková (Biskupské gymnázium B. Balbína, Hradec Králové, text Miloš Macourek *O hrnci, který rád vařil rajsou omáčku* a Miloš Macourek *Já*); Tereza Brandejsová (ZUŠ Střezina, Hradec Králové, text P. Cmiral a A. Matějka *Fofr*, Robert Desnos *Hlemýžď, mravenec, mořský koníček*). Do celostátního kola postupuje: **Ondřej Rídl**, ZUŠ Střezina, Hradec Králové, text Ilja Hurník *Soutěž* a Petr Nikl: *OMA*, který volil vhodné výrazové prostředky a text přednesl s dobrou mírou nadsázky a **Adam Budař**, Gymnázium Náchod, text Jan Werich *Lev a notes* a Edward Lear *Sováč a Micinka*, který porotu oslovil osobitým projevem a širokým výběrem výrazových prostředků.

Ve čtvrté kategorii získali čestná uznání tito recitátoři: Hynek Tejkl (ZŠ Slatina nad Zdobicí, text Christian Morgenstern–Egon Bondy *Šibeniční písně* a J. Peterka *Ekologie duše*); Jakub Krofta (Biskupské gymnázium B. Balbína, Hradec Králové, text R. Ruge: *Vnitřní síla* a Daniil Charms *Zrzavý muž*); Anna Zahálková (ZŠ TGM Náchod M. Zajícová *Verše* a Pavel Šrut *Dýň a dýně*); Sabina Kullová (ZŠ a ZUŠ Rtně v Podkrkonoší, text M. Zajícová *Verše* a A. Krylov *Statečný osel*). Do celostátního kola postupuje: **Sára Bouzková**, Hořice, text Fráňa Šrámek *Raport* a Miloš Macourek *Dopis a známka*, která oba texty dokázala dobře logicky vystavět a sdělit je posluchačům a **Markéta Čejpová**, Gymnázium Náchod, ZUŠ Na Střezině, Hradec Králové, text Ivan Kraus *Sestra hraje divadlo* a Josef Kainar *Blues o děvčátku a labutích*, která oba texty přednesla s nadsázkou a dobře pracovala s atmosférotvornými prostředky.

Celkově byla letošní přehlídka dětských recitátorů velmi rozmanitá a její regionální kolo u všech čtyř kategorií lze v zásadě hodnotit jako velmi vyvážené.

Lucie Peterková, Monika Janáková, Jana Portyková

HRADEC KRÁLOVÉ 9.-10. DUBNA 2011 – ADALBERTINUM, STUDIO A

ZAZVONIL ZVONEC A PŘEHLÍDKA ZAČÍNÁ...

V sobotu 9. dubna se v Hradci Králové v prostorách Adalbertina konala krajská přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů, která byla postupovou přehlídkou na celostátní přehlídky Dětská scéna a Loutkářská Chrudim. Den to byl divadly doslova nabitý k prasknutí. Během tří set třiceti minut jsme zhlédli celkem 10 souborů s 13 představeními (z toho 4 divadelní, 7 loutkářských a 2 recitační). Díky výborné organizaci Nadi Gregarové panovala i přes tento divadelní maraton na přehlídce velmi příjemná atmosféra. Ačkoliv se na přehlídce pohybovalo sto dvacet pět dětí, díky jejímu kouzelnému zvonečku, který vždy zahajoval každé představení, všichni byli vždy přesně tam, kde zrovna být měli. Jako velkou výhodou toho, že jsme během jednoho dne viděli tolik představení, spatřuji i fakt, že děti i vedoucí souborů mohli vidět velmi pestrou paletu divadelního snažení a mohli tak nasbírat zkušenosti s poustvy podnětných nápadů do své další práce, ačkoliv přiznávám, že bylo velmi obtížné se na každé představení plně soustředit.

Lektorský sbor ve složení Blanka Šefrnová, Alena Exnarová, Eva Herzogová, Adéla Herbsová a Alexandr Gregar udělil na přehlídce pět poděkování za účast, a to souboru **DLS Blechy Jaroměř** (vedoucí Jana Dvořáčková) za loutkové zpracování pohádky **Sněhurka**, souboru **Dramaťáček Náchod** (vedoucí Alena Adámková) za představení **Zlatá brána**, kde se střídaly mluvené pasáže, ve kterých děti popisovaly velikonoční zvyky, se známými dětskými hrami a říkadly, Studiu Šrámkova domu v Sobotce (vedoucí Lada Blažejová) za autorské představení **Největší poklad světa**, souboru **Třesky plesky ZŠ a MŠ Prasek** (vedoucí Eva Kaprálová) za představení **Tam kde žijí divočiny** podle stejnojmenné knihy Maurice Sendaka a souboru **Sinice ze ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř** (vedoucí Jarka Holasová) za představení **O pasáčkovi**, které nám děti pomocí miniaturních papírových loutek hrály několikrát během přehlídky ve speciálním miniaturním prostoru kuřárny.

Zbylé soubory si mezi sebe rozdělily osm ocenění lektorského sboru vždy za některou složku zhlédnutého představení, dvě doporučení na Dětskou scénu a dvě doporučení na Loutkářskou Chrudim.

Představení **Krvavý koleno** od domácího souboru **Zmrzlí vrabci z Jeslíček** (vedoucí Eva Černíková) získalo od lektorského sboru ocenění za hudební a pěveckou složku. Ačkoliv předloha vychází ze hry *Krvavé koleno*, dětská hra a nápaditost v samotném představení v mnohých chvílích chyběla, děti často neorganizované pobíhaly po jevišti, což budilo značné chaotický dojem. Ve chvílích, kdy zazněla hudba, kterou děti samy produkovaly, se z nich ale stala soudržná skupina, která věděla, co chce písními divákům sdělit.

Představení od souboru **Štrůdl ze ZUŠ Chlumec nad Cidlinou** (vedoucí Romana Hlubučková) bylo loutkovým zpracováním ruských lidových pohádek a říkadel pod názvem **Bylo – nebylo**. Jednalo se o dvě pohádky propojené ruskými lidovými říkadly. Rámec inscenace byl ale nejasný a divák předěly mezi jednotlivými pohádkami těžko zaznamenával, díky čemuž vymizela pointa obou pohádek. Za zajímavé, ač neucelené výtvarné zpracování, za nadhled a objevování netradičního zpracování klasické předlohy, získal soubor od lektorského sboru ocenění za invenční přístup k ruským lidovým pohádkám.

Soubor **Překvapení** byl starším souborem ze **ZUŠ Chlumec nad Cidlinou** (vedoucí Romana Hlubučková) a představil se loutkovým zpracováním pověsti z chlumického kraje od Václava Horyny **Jan za chrta dán**. Hrání bylo s malíčkými marionetami, které měl sice divák sedící dál od jeviště problém rozeznat, ale přesto neměl potíž se v ději vyznat – a to především díky umné dramaturgii a přesnosti a energii mladých herců. Představení bylo hravé, vtipné, s osvěžujícím nadhledem a od lektorského sboru získalo nejen ocenění za nekonvenční zpracování pověsti Jan za chrta dán, ale také doporučení na Loutkářskou Chrudim.

Soubor **DLS Blechy Jaroměř** (vedoucí Zdeňka Broučková) se na přehlídce představil s představením **Pohádka o červené karkulce**. Ač patří Červená karkulka mezi klasické a všem dobře známé pohádky, v podání DLS Blechy Jaroměř se jednalo o netradiční zpracování. Tento známý příběh byl ukazován zároveň v prostředí českém, japonském a grónském. Kromě dvou vypravěček, které se vzájemně o pokračování pohádek v různých zemích poučovaly, příběh zprostředkovaly také čtyři loutky.

Představení, které bylo hravé, vtipné, plné slovního a situačního humoru, podpořeného i vtipnou scénografickou složkou, získalo dvě ocenění: pro Janu Dvořáčkovou za autorský text a Zdeňku Broukovou za režii. Zároveň si soubor odvezl i doporučení na Dětskou scénu.

Kryštof Brouk, opět z **DLS Blechy Jaroměř**, sehrál představení **Jak jeli vojačci stavět bunkr**, které napsal a režíroval spolu s Janou Dvořáčkovou. Jednalo se o představení jednoho herce, o dětskou hru plnou fantazie, kterou občas přerušují nechápaví rodiče. Kryštof Brouk si na jevišti vystačil s dětskými hračkami, které díky jeho fantazii mohly představovat téměř cokoliv, a s dvěma loutkami ztvárňujícími maminku a sestru. Kryštof si odnesl ocenění za to, jak jeli vojačci stavět bunkr.

1. a 2. ročník **LDO ZUŠ Třebachovice pod Orebem** (vedoucí Jiřina Krtíčková) se na přehlídce představil s představením **Tele-hrátky se zvířátky**. Jednalo se o pásmo veršů Karla Černého, Jaromíra Nohavici, Zuzany Novákové a Jindřicha Balíka, ve kterém nám děti předvedly, co se za rok práce v dramatickém kroužku naučily – střídání napětí a uvolnění, vzruchu a klidu, štronzu, kolektivní přednes, práci s reálnou i zástupnou rekvizitou. Jiřina Krtíčková si za toto představení odnesla od lektorského sboru ocenění za nastoupení správné cesty.

Děti ze **Studia Šrámkova domu v Sobotce** (vedoucí Lada Blažejová) zahrály představení **Kdo to tady**. Jednalo se o čtyři bajky podle Ezopa, které zpracovala Vivian French. Díky jednoduché říkance „Kdo to tady...“ a energii dětí, se kterou nám bajky sdělovaly, působilo představení jednotně, pouze by bylo dobré zapracovat na pointě některých bajek a rytmu celé inscenace. Bajky ale byly zpracovány invenčně a především nepopisně a za to si soubor odnesl nejen ocenění za invenční pokus o zpracování tradiční bajky, ale také doporučení na Dětskou scénu.

Posledním představením přehlídky byla **Pohádka o veliké řepě** souboru **Malé dvě ze ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř** (vedoucí Jarka Holasová). Jednalo se o loutkové zpracování Hrubínovy veršované pohádky, které nám předvedla dvě děvčata hrající s maňásky a javajkami. Představení zahájila vtipná etuda s havranem a žízalo a vtip představení neopouštěl až do závěrečného potlesku. Ač představení chyběl zvukový doprovod, který by odpovídal druhu loutek, a některé situace postrádaly pointu, z děvčat byla patrná radost a chuť ze hry a za své představení si odnesla ocenění za vtipnou loutkářskou interpretaci pohádky a navíc také doporučení na Loutkářskou Chrudim.

Velkým kladem přehlídky byly diskuze, které na závěr přehlídky probíhaly zvlášť s dospělými vedoucími a zvlášť s dětskými účastníky. Zhlédnutá představení byla reflektována lektorským sborem i ostatními diváky a tvůrci tak mohli získat neocenitelnou zpětnou vazbu. Je smutné, že ale zpětná vazba od diváků, tedy od těch, kvůli kterým je přece divadlo děláno, zajímala pouze šest vedoucích souborů a ostatní již spěchali spolu se svými svěřenci zpátky domů. Snad se v příštím roce podaří rozpoutat větší diskusi o zhlédnutých představeních. Divadelní maraton byl tedy pomalu u konce a tak již zazvonil zvonec a přehlídky byl konec.

Eva Herzogová

PARDUBICKÝ KRAJ

PARDUBICE 4. (1.KAT.), 5. (2.KAT.), 11. (3.KAT.), 12. (4.KAT.) DUBNA 2011

Přehlídka se konala již tradičně v malém sálku. Prostor je to útulný, leč na takovouto akci ne příliš vhodný. Vizuální pozornost diváků poněkud rozptýluje výhled velkými okny na nedaleký renesanční zámek, což je pohled překrásný, ale rušící. I zvukových vjemů je více než dost – zvenku sem někdy velmi intenzivně proniká ruch Sukovy třídy (zejména při častém průjezdu houkající sanitky). Přímo v budově sídlí konzervatoř, takže se některé přednesy proměnily v melodramy, jak trefně poznamenala hlavní organizátorka přehlídky Hana Cihlová. Ta dokázala se svými kolegy němi vytvořit neuvěřitelně příjemnou a klidnou atmosféru, takovou, že většina účastníků téměř nevnímala nejen ony nepatřičné vjemy, ale dokázala se i zbavit zbytečného soutěžního napětí. Paní Cihlová je zřejmě i schopná diplomatka, neboť zajistila „štědré sponzory“, takže všechny děti „něco“ dostaly. Hlavní program, přehlídku dětského přednesu, rámovaly ranní mluvní rozcvička a odpolední diskuse s lektory. Osvěžujícím dojmem zapůsobily hudební vstupy žáků hudebního oboru pardubických „zušek“. Atmosféra recitačních přehlídek je dle mého mínění velmi důležitá, vždyť všichni si jistě přejeme, aby v každém (zejména v dětech) zůstaly na setkání s přednesem ty nekrásnější vzpomínky.

Příjemné vzpomínky si jistě odnášela i porota, neboť její členové zažili až dojemnou péči nejen v podobě vzorně připravených materiálů a bezvadně klapající organizace, ale i v nabídce pestrého pohoštění v poradní místnosti. V každé kategorii se složení poroty poněkud měnilo, jen moje maličkost měla možnost zúčastnit se hodnocení všech kategorií. Proto mohu ocenit i složení jednotlivých lektorských trojic. Vedle zkušených odborných přednášecích osobností jsem měla i možnost spolupracovat například: s redaktorkou rádia Leonardo (současně však absolventkou KVD DAMU Praha), s několikanásobnou laureátkou Wolkerova Prostějova a s profesionálními herci. Pohled na dětský přednes posledně jmenovaných bývá někdy (dle mé zkušenosti) poněkud „posunutý“ k přehnanému oceňování dětských hvězdiček apod., ale v případě pardubické poroty tomu tak nebylo. Oba pánové velmi citlivě posuzovali dětské výkony, možná i proto, že jeden byl otcem dětského recitátora a druhý se sám ve svém dětství účastnil recitačních soutěží. S rozmyslem vytvořené složení lektorských skupinek vytvořilo velmi pestrý názorovou mozaiku, která byla pro mne podnětným obohacením.

Účastníci mohli získat k účastnickému diplomu tato ocenění: Čestné uznání, Diplom (bez postupu), Diplom s postupem do národního kola

Kategorie nejmenších zaujala především zajímavou a objevnou dramaturgií. S některými texty se nikdo z lektorů buď nesetkal v přehlídkách vůbec, nebo na nás působily neoposlouchaně. Ale i celkový pohled poroty na kategorii nejmenších zářil spokojeností. Děti přednášely s nadšenou spontaneitou, kterou u malých očekáváme, ale ne vždy se s ní setkáváme. Vystupující předávali své texty sdělně, většinou bez obvyklých manýr tohoto věku. Jen někdy si zřejmě text se svým pedagogem patřičně neprozkoumali a pak nebyly schopné plně vytěžit to, co do něho autor vložil. O dobré úrovni nejmladších svědčí i množství oceněných výkonů, které opravdu nebyly uděleny jen pro roztomilost vystupujících.

Diplom obdržela Natálie Finsterlová (J. Žáček. Popletená pohádka), Vojtěch Tesař (J. Kinney: Deník malého poseroutky), Jana Večeřová (M. Dříverová: Starosti). Čestné uznání si odnesly Anna Petrová (J. Havel: Kočičí dům), Anna Ševčíková (A. Jacobso, S. Olsson: Lotřík Petřík), Sabina Čonková (M. Kratochvíl: Školní muka) a Magdalena Perná (P. Šrut: Pan Sud).

Na rozdíl od první kategorie pardubické přehlídky, druhá nepůsobila tak příjemně. Výběr předloh působil sice pestrě, ale nad některými

texty porota nevěřičně kroutila hlavou – přece jenom šlo o krajské kolo, kdy se dá předpokládat jistá selekce z nižších kol. Velmi často působil dětský přednes povrchně, bez jakéhokoli zaujetí pro sdělení, překvapivě i textů, které dětem nabízely mnohé. U některých výstupů dokonce měla porota pocit, že se ocitla v okresním kole první kategorie a někdy dokonce i ještě „niž“. Naštěstí nelze celou druhou kategorii v Pardubických zatratit, několik výkonů aspirujících na ocenění se přece jen našlo.

Na celostátní přehlídce byla doporučena **Viktorie Štochlová** (Rudolf Křestan: *Výskyt*). Leckdo by výběr tohoto textu pro recitátora druhé kategorie nedoporučil. Dívka však působila jako starší a dokázala se zápletkou v povídce zřejmě upřímně pobavit a toto své pobavení předat divákovi. Vyprávění publikum vnímalo jako poutavé, živé a logicky vystavěné. Přirozený projev poněkud „kazila“ příliš pečlivá artikulace – Viktorie si zřejmě byla vědoma některých svých mluvních nedostatků a snažila se mluvit co nejlépe. Druhou postupující v této kategorii se stala **Anna Pachelová** (*Olga Hejná: Kluci buci kaktusáci*). Přednes byl vyhodnocen jako nejlepší z celé kategorie, přirozený, radostný a hezky vystavěný. Z Aničky přímo sálalo potěšení z vyprávění, ze vztahu k postavám i k příběhu.

Ani třetí. kategorií nebyla nikterak lektorská trojice nadšena. Spolu s diváky vyslechla převážně texty, jejichž výběr už předurčoval nevýraznost a povrchnost. A pokud se objevil text, který toto nenaznačoval, často jakoby přednášeč jeho předpoklady neobjevil. Nejčastěji se tak dělo při přednesu Macourkových textů (celkem jich bylo ve třetí kategorii pět), kdy byly autorovy typické předlouhé věty „nasekány“ na několik kratších, ukončených tečkou, nebo na vyhrávané přímé řeči. Opět se však našlo několik výjimek, kdy naopak text, který při přečtení nepůsobil bůhvíjak zajímavě, vyprávěč výrazně obohatil. Postup do celostátní přehlídky si odnesla **Lucie Petrová** (František Némec: *Pták si pamatuje* a Ludvík Aškenazy: *Křik*). Lucie působila na publikum neuvěřitelnou energií, spontaneitou, živostí snad i talentem. Předvést toto všechno ji umožnily dva texty výrazně odlišného charakteru, přičemž ji evidentně zaujal více první, prozaický. S autorovým humorem se zcela ztotožnila, bavila se jím a bavila jím i diváky. Schopné vypravěčce by se snad dala vytknout přílišná energie při sdělování přímých řečí, kdy hlas zněl přexponovaně. **Tereza Junková** recitovala text Tomáše Špidlíka *O kapce rosy* a Aloise Mikulky *Ježibaba trampem*. Na rozdíl od Lucie, která od prvního se objevení na jevišti předváděla (v dobrém slova smyslu) všechny své schopnosti, Terezka svoji přednáškovskou osobnost odhalovala postupně a publikum ji plně mohlo docenit až po odeznění druhého textu. Při prvním přednesu působila subtilně, filosoficky, lyricky, pro někoho až sentimentálně. Při druhém představení se publiku naopak rozvinula veškerý svůj smysl pro humor, schopnost pracovat se všemi vypravěčskými prostředky a mluvní vybavenost. Mikulkův rázný text předala s neuvěřitelnou noblesou, velice hravě a až poeticky.

Všichni tři lektori se shodli v lítosti nad nemožností předvést oba dva texty v národním kole, protože jenom tak může divák, zejména odborný, ocenit nejen schopnosti Terezky jako recitátorky, ale i kvalitu jejího pedagogického vedení.

Ani kategorie nejstarších nezaujala přemírou přednesů nad běžnou úroveň. Její slabiny se projevovaly zejména ve výběru jakýchkoli „holčičích“ výpovědí, kdy mladé slečny „hrály“ samy sebe, někdy dosti přehnaně a násilně, bez jakéhokoli nadhledu. Takovýto výběr předlohy je často pastí i pro schopné a zkušené recitátorky. Dalším, často se objevujícím problémem, byla výstavba přednesového výstupu. Vyprávění byla vyprávěna barvitě, zaujatě, opravdově a s přesvědčením, ale plynula pořád stejně, vývoj událostí „nešel odněkud někam“. Přitom mnoho textů bylo vybráno velmi zajímavě a i pro stále účastníky recitačních přehlídek překvapivě. Nejvíce zklamán byl herec z pardubického divadla, který se po létech těšil z „porotování“ a byl nemile překvapen velmi malým zastoupením poezie. V seznamu recitátorů se dokonce objevil i ryzí monolog z divadelní hry, i když v podání šikovného herce.

Čtvrtá kategorie měla i své velké plus – všichni velmi ocenili boj jednoho recitátora, který se, i přes vážné zdravotní potíže zasahující do řeči, dokázal prosadit z krajského kola a i zde se ocitlo jeho vystoupení na hranici doporučení do kola národního. Stal se důkazem, že se přednes může stát velkou motivací. Na celostátní přehlídku postoupila **Natálie Dunglová** (Daisy Mrázková: *Hloupy lev*, František Nepil: *Brdzi,*

lemoune!). Natálie jako první recitovala Nepilův text. Při jeho přednesu působila dojmem, že sice ví, proč ho říká, a že se jím baví, ale její výkon měl některé nedostatky, např. ve výstavbě, uspěchaném konci a v nepřesné artikulaci. Zato druhý text vyzněl jednoznačně nejlépe z celé kategorie, ne-li z celé přehlídky. Přesně vystavěný výkon vypravěčka přesně vedla diváka svojí představou a dovedla ho ke konci se silnou katarzí.

Kristýna Marková interpretovala text Ilji Hurníka *Jan Milánek cinkal* a Miloše Macourka *O modrém hrnci, který rád vařil rajskou omáčku*. Kristýna byla nominována do národního kola ne zcela jednoznačně, neboť lektori neshledávali ani jeden z jejích výkonů zcela vhodným k postupu do národního kola. Vedle ní stejně posuzovali další recitátorku, nicméně však pro zajímavější výběr textů ji vybrali a tím jí dali šanci se národního kola zúčastnit. Přednes Hurníkovy povídky vyzněl nepřirozeně, zejména v přímých řečech, kdy vypravěčka podivně stylizovala postavu Milánka. Až v druhém textu přesvědčila lektory o kvalitách svého přednáškovského umu, i když i vyprávění o modrém hrnci nesl stopy problémů z jejího prvního vystoupení.

Ema Zámečnicková

SVITAVY 8. – 10. DUBNA 2011 – FABRIKA SVITAVY

ZPRÁVA O SVITAVSKÉM DÝCHÁNKU

V pátek 8. dubna 2011 proběhl ve Svitavách Svitavský dýchánek – postupová přehlídka dětského divadla pro Pardubický kraj. Přehlídka se uskutečnila v Multifunkčním komunitním, vzdělávacím a kulturním centru Fabrika Svitavy. Pořadatelem bylo Středisko kulturních služeb města Svitavy. Svitavský dýchánek měl letos pořadové číslo 2 – první ročník svitavští uspořádali v roce 2010. Jednodenní přehlídky se zúčastnilo celkem deset dětských divadelních souborů ze všech koutů Pardubického kraje. Lektorský sbor pracoval ve složení: Zoja Mikotová, Jarmila Doležalová, Zuzana Jirsová a Petr Mohr – tajemník poroty. Svitavský dýchánek měl i dětskou porotu – dvacet dětí z Dramatické školičky Svitavy a DOcela MALého divadla Svitavy. Tuto porotu vedla Jana Mandlová – učitelka Dramatické školičky Střediska kulturních služeb města Svitavy. Všechna představení uváděly studentky DOcela MALého divadla Svitavy – slovem a vypouštěním, rozdáváním i propichováním pouťových balónků...

Oceněné inscenace Svitavského dýchánku 2011:

3.B. Zámecká Litomyšl: Létaující třída

Školní soubor pracuje dva roky pod vedením Jitky Bobkové. Hra vznikla spojením dvou scénářů podle Ericha Kästnera a Marka Twaina. Jevišťe je plné dětí. Jsou velmi dobře organizovány. Z celé třídy vyčnívá pět nejtalentovanějších, kteří vstupují do rolí. Bez použití kulís vytváří celá třída jednotlivá prostředí: školní třídu, koupaliště, bazar. Název hry – Létaující třída – dává prostor pro rozehrávání fantazie a zapojuje všechny zúčastněné. Hudba, kterou soubor použil, je původní. Vzniklo velmi uvolněné, hravé představení. Získalo ocenění za dobrou kolektivní energii.

Benešáči Pardubice (ZŠ Benešovo nám. Pardubice): Kdo tu knihu.....?

Benešáči jsou vlastně děti ze sportovní třídy a je jich 24. Vede je Martina Hezká. Hra je přenesením textů Pavla Šruta na jeviště. Bylo velmi zajímavé srovnání s předchozí inscenací litomyšlského souboru, neboť princip i počet dětí na jevišti byl velmi podobný. Celé recitační pásmo bylo velmi zábavné a dobře organizované. Na celé hře je patrná inspirace a spojení s Krajskou knihovnou v Pardubicích. Neboť právě kniha se stala východním a určujícím prvkem hry. Což je velmi cenné, ve světě zkratkovitých informací, klipů, mobilů, internetu... Texty Pavla Šruta

zároveň prohlubují vztahy mezi dětmi. Soubor byl oceněn za dobrou jevištní souhru.

Inscenace doporučené k postupu do širšího výběru na Dětskou scénu 2011:

Horní - Dolní ZŠ Sloupnice: O tlustém pradědečkovi a loupežnících

Soubor HORNÍ – DOLNÍ je tradiční dětský divadelní soubor. Existuje v Sloupnici již třicet let při základní škole. Vedoucí je Eva Sychrová. Představení je dramatizací pohádky Josefa Čapka. Název byl upraven, neboť místo loupežníků jsou na jevišti loupežnice. Soubor má dvacet dívek a jednoho chlapce, což je právě tlustý pradědeček. Vznikla hra velmi zábavná, plná dětské energie, s použitím loutkových prvků. Hudební doprovod je živý – na klavír hraje Jana Sychrová. Děti hrají s nasazením a divadelní situace jim zjevně činí potěšení. Veselý text si dobře užívají a organizace velkého počtu dětí na jevišti je dobře zvládnutá.

Divadlo Bez zábran Lanškroun: Kocourek Modroočko

Soubor mentálně postižených dětí. Soubor, který jsme přesvědčili, aby na Svitavském dýchánku vystoupil... a udělali jsme dobře! Manželé Eva Vetchá a Radim Vetchý přivezli do Svitav pozoruhodný soubor. Děti přišly už na první představení a vydržely do konce – reagovaly na všechny hry – spontánně. A jejich vystoupení bylo právě takové! Nejlepším katalyzátorem byli diváci. Přijali soubor i hru naprosto spontánně! Nikdo nesledoval hendikepované děti, ale právoplatné představení této přehlídky. Nad ostatní vyčníval Miroslav Šotola v roli Kocourka Modroočka a zároveň principál a hybatel všeho dění. Nad ostatní vyčníval... ale zároveň byl ten nejužasnější kamarád a divadelní partner! On pomáhal ostatním a na závěr předvedl úžasnou divadelní show, která byla zároveň čistou radostí ze života! Soubor se ctí odehrál hru Josefa Koláře s úžasnou hudbou Marka Ebena a vzbudil mnoho, mnoho emocí. Divadlo je krásné!

Dramatický soubor ZUŠ Chrudim: Africké pohádky – Starý had a žabí král, O nejmenším člověku

Dramatický soubor ZUŠ Chrudim přivezl do Svitav třetí díl Afrických pohádek. A nutno říci, že jsme opět viděli skvělé představení! Velmi kultivované, s dobrými hereckými výkony, kostýmy, adekvátní hudbou, atmosférou odpovídající zvolenému žánru. Je třeba říci, že se jedná o inscenaci, která splňuje všechny požadavky dětského divadla. Atmosféra představení je adekvátní žánru a tématu. Soubor je vyzrálý a velmi kultivovaný.

Diskuse s porotou se uskutečnily vždy po jednotlivých blocích. Jana Mandlová – za dětskou porotu – shrnula na závěr vše, o čem si dětská porota povídala. Dětská porota i ta dospělá se shodovaly ve většině témat spojených s jednotlivými inscenacemi. A i ocenění bylo ve shodě.

Na přehlídce dále vystoupily tyto soubory:

Dramatický kroužek Nad čistírnou (ZUŠ Pardubice): Vlaštevčí voda

Dramatický kroužek DDM BETA Pardubice: Jaký je život aneb Jak jsem potkala Marťana

Modrá sedma (ZUŠ B. Martinů, Polička): Zlatý kolovrat

Veselé zrcadlo Gymnázium Ústí nad Orlicí: Pohádka o prozhaném prodáváči novin

Divadelní kroužek DDM Heřmanův Městec: Staré řecké báje a pověsti

Jaký byl letošní Svitavský dýchánek? Je třeba říct, že velmi příjemný, vlnivý a radostný. Pořadatelům se podařilo zajistit na všechna představení účast dětí ze svitavských škol. A takřka všechny soubory přijely do Svitav hned ráno na zahájení přehlídky. Proto byl velký sál Fabriky po celý den plný a diváci byli pozorní a vstřícní. Pořadatelům se podařilo zmenšit prostor jeviště pevnými výkryty, světly na stojanech a paravany – a tak vznikl pro všechny soubory velmi příjemný hrací prostor – jako v pokojičku. O všechny soubory se postaraly hostesky Docela Malého divadla Svitavy. Ve foyeru Fabriky byla výstava fotografií z prvního ročníku Svitavského dýchánku a na plazmových televizích běžely videa z minulého roku – po celý den. Ve foyeru Fabriky byly instalovány nástěnky, kam všichni – diváci, soubory, dětská porota – psali své vzkazy a názory na viděné inscenace. Soubory využily všechny šatny a učebny Fabriky pro zázemí, obě poroty měly své stálé místnosti, obědy i večere pro všechny zajistila restaurace Fabriky Svitavy.

8. dubna 2011 žila celá Fabrika Svitavy dětským divadlem a ukázalo se, že toto multifunkční centrum je vhodným prostorem pro takovou velkou akci!

Pro svitavské byl zároveň letošní Svitavský dýchánek generálkou na Dětskou scénu – celostátní přehlídku dětského divadla a dětské recitace. Ta ve Svitavách proběhne poprvé letos 10.–16. června a Fabrika Svitavy bude hlavním stanem tohoto setkání dětských divadel a recitátorů a seminaristů a lektorů a všech, kteří mají rádi dětské divadlo!

Petr Mohr

KRAJ VYSOČINA

TŘEBÍČ 12. DUBNA 2011 – DIVADLO PASÁŽ

V první kategorii se účastnilo celkem 10 recitátorů (8 děvčat a 2 chlapci). Dramaturgický výběr byl většinou v pořádku až na Michala Černíka, který recitátorovi Matěji Kamanovi neumožnil ztotožnění se s textem. Většina recitátorů se snažila o přirozený projev, někteří v koncích přednesu uchvátali závěr a tím i pointu celého příběhu. K zajímavým vystoupením patřilo Jirousovo Ptala se Františky Marta Magdaleny Kazdové, Paleček a jeho kamarádi Marie Sabolové či Červená Karkulka Nely Buckové. Ukázalo se, že kvalitní Hrubínova či Jirousova předloha umožňuje recitátorům i kvalitnější přednes. Celkově lze říci, že tato kategorie byla na třebíčské krajské přehlídce lepším průměrem.

Ve druhé kategorii se účastnilo se 10 recitátorů (5 děvčat a 5 chlapců). Toto by nasvědčovalo o vyrovnaných silách obou pohlaví, ale v konečném výsledku byli úspěšnější kluci. V této kategorii již byl drobný problém ve výběru předlohy. Recitátorské výkony byly na rozdílné úrovni, řada recitátorů si nevytvořila dostatečné vnitřní představy a ztotožnění se s textem. I zde většina recitátorů uchvátala závěr přednesu. Čestná uznání za recitátorský výkon získali Václav Abrahám s ukázkou z Ladova Mikeše a František Neuman se Svěrákovou Hotelovou pohádkou. Oba dva dokázali zaujmout posluchače přirozeným přednesem, nenásilným odlišením jednotlivých postav a optimistickým vnitřním zaujetím. Na národní přehlídku byli doporučeni dva recitátoři – **Jakub Šorm** s textem L. Pavlaska *Abičko* – jedná se o osobní výpověď příběhu rvačky dvou kluků. Recitátor je autentický, okamžitě naváže komunikaci s posluchači. Přesto je ještě potřeba výstup dotvořit. Druhým je **Patrik**

Holenda s textem Jaroslavy Rajtmanové *Šibal Krakonoš*. Ač se jedná o žáka páté třídy, jeho recitátorský výkon je již skutečným uměleckým přednesem, kdy se recitátor bez jakýchkoli gest, pouze s vnitřním zaujetím stává zprostředkovatelem nelehkého literárního textu pověsti o Krakonošovi a řece Úpě. Byl to skutečný recitátorský zážitek. Tyto dva recitátory jsme vybrali z důvodu ukázky různých přístupů k interpretaci literárního textu. Porota pracovala ve složení: Vlasta Gregorová, Milan Noha a Jaroslav Dejl.

Jaroslav Dejl

A jak si stála třetí a čtvrtá a kategorie? 12. dubna vládlo sice nad Třebíčí ukázkové aprílové počasí, sálem kulturního domu Pasáž se v klidu, a příjemné atmosféře nesla próza i poezie: Mácha, Skácel, Seifert, také Ilja Hurník, Irena Dousková či James Thurber.

Ve třetí kategorii se představilo 10 mladých interpretů. Výkony všech byly téměř na stejné úrovni, a tudíž se lektorský sbor rozhodl nechat všechny zúčastněné přednést i texty druhé. A ukázalo se, jak není dobré podceňovat výběr i přípravu druhých textů, bohužel...

Nakonec byla udělena dvě čestná uznání za výběr textu. Do celostátního kola pojede **Veronika Janíčková** ze ZŠ Týnská, Třebíč. Prózu Raye Bradburyho *Srpen 2026* si vybrala sama a přednesla ji s vlastním náhledem na daný problém a velmi autenticky.

Ve čtvrté kategorii se sešlo 11 interpretů, tentokrát nepřednášeli všichni druhé texty. V této kategorii byla udělena tři čestná uznání za přirozený přednes. Vysočinu bude reprezentovat **Ivana Klimešová**. Tato čtrnáctiletá dívka přednesla oba texty (J. Skácel - *Píseň o srdci*, M. Vašut - *HUMANET*) s tak vyzrálým projevem, se zaujetím a přirozeným nadhledem, že se na národní přehlídce jistě neztratí.

Radka Blatná

TŘEBÍČ 13. DUBNA 2011 – NÁRODNÍ DŮM

Krajská přehlídka dětského divadla kraje Vysočiny proběhla 13. dubna 2011 v Třebíči v podobě „klasického“ celodenního maratonu. Je škoda, že se organizátorům z DDM Hrádek ani letos nepodařilo rozložit přehlídku do několika dnů a dát jí o něco důstojnější průběh. Je to ovšem těžké, místním učitelům a vedoucím stávající model zřejmě vyhovuje, to spíš ti přespólní by rádi završili svou celoroční práci s dětmi „divadelním svátkem“, tak jak to nabízejí krajské přehlídky v sousedních krajích. Snad se to podaří někdy příště.

V Třebíči tentokrát vystoupilo devět soborů, o jejich představeních si odpoledne s jejich vedoucími povídal lektorský sbor ve složení Radka Blatná, Stanislav Nemrava a Jakub Hulák.

Kromě zkušenějších soborů, jejichž vedoucí se s různými skupi-

nami dětí objevují na přehlídce každoročně, vystoupily v Třebíči dva sobory, které z minulých let neznáme.

Byl to například sobor **TJ Sokol Dalešice** (ved. Magda Potůčková), jehož představení hry Stanislava Tomka **Dorotka a Pantlička aneb Náměly ve mlýně** může sloužit jako typická ukázka vesnického sousedského divadla. Svou „realistickou“ popisností a mnohomluvností ovšem hra působila dojmem „užvatlané“ televizní pohádky, situaci místy zachraňoval snad jen mimořádně krásný zpěv malého představitele vodníka.

Milým překvapením bylo ale představení soboru **ZŠ Dobronín** (ved. Viktorie Petřivá) **Oslík nadrobno**. Nepříliš šťastně zvolený název inscenace (jde o přesmyčku názvu soboru) dopředu neprozradí, že jde o známou Sisu Kyselou Martiny Drijverové. Přestože lze mít o hře řadu oprávněných pochybností (přehloupulé muzikálové písně a „choreografie“, málo exponovaný konflikt Sisy a Jeníka, občasné přehrávání...), děti hrály s mimořádnou chutí a nadšením a ve chvíli, kdy došlo na situaci, dokázaly ji věrohodně naplnit. Tomu pomohla i jednoduchá a funkční scénografie a práce s chorem. Vzhledem k tomu, že šlo o kvalitu na trebičské přehlídce ojedinělé, sobor byl doporučen do širšího výběru na celostátní přehlídku.

Sobor **Bezmasky ze ZUŠ Pelhřimov** (ved. Jitka Vachková) přivezl na přehlídku alegorickou **Říši Agord**. Stejnomenou předlohu Ľubomíra Feldeka jsem sice nečetl, přesto se obávám, že už v ní samotné je příčina toho, proč představení vyznívá jako tezovitá, patetická a poněkud hysterická protidrogová agitka.

O pojednání lidského života ve zkratce se pokusil sobor **Tudy tam ze ZUŠ Jihlava** (ved. Martin Kolář) v představení **Z nuly na sto za patnáct minut**. Ani dobře vybavené děti a řada nápaditě stylizovaných momentů nedokázaly zastítní dojem přílišné tezovitosti. Některé fáze působily jako pouhé „zábavné scénky“ a místy svým cynickým humorem balancovaly na hranici vkusu.

O **prohané princezně** zahrál další jihlavský sobor, tentokrát ze **ZŠ Havlíčkova** (ved. Jana Krásenská a Alena Hromádková). I v tomto případě se zdálo, že už samotná předloha, pohádka Vlastimila Brodského, předznamenala hlavní problém inscenace, a to prvoplánovou didaktičnost. V představení se sice objevily pěkné inscenační nápady, často ale působily bez jasného zdůvodnění samoúčelně (používání pruhovaných stužek jako znaku postav či zástupné rekvizity).

Sympaticky a bezprostředně působily na scéně děti ze soboru **Lety do oblak ze ZUŠ Jana Štursy Nové Město na Moravě** (ved. Kateřina Šteidllová) v představení **Rozkošný dům hrůzy** podle Arnošta Goldflama. Příběh byl ovšem od úvodní situace málo přehledný, zřejmě především vinou rychlého nástupu nedostatečně rozlišených postav v samotném úvodu, a celkový tvar působil zatím spíš rozpracovaně.

Nepřehlednost či nesrozumitelnost jsou slabá slova pro inscenaci podle textu Mariana Pally, které sobor **Běloskvoucí cosi** (ved. Tomáš Machek), opět z novoměstské ZUŠ, prezentoval jako **První díl seriálu Bill a Nebyl, ve kterém Bill nebyl**. Bylo sice zřejmé, že je veškerá absurdita a nelogičnost nonsensového příběhu záměrná, ale naprostá bezbřehost této absurdity a absence nadhledu a hravosti učinila představení opravdu „těžko stravitelným“.

Sobor **Sluníčko ze ZŠ Benešova Třebíč** (ved. Zdeňka Marečková) se představil v tradiční „drobnice“. Přes sympatické zapojení dětí byla ovšem Šrutova báseň **Humrlec** rozehraná snad až příliš jednoduše a prvoplánově na to, aby mohla přinést výraznější divácký zážitek.

Překvapením byl **Mauglí** soboru **Áčko ze ZŠ Týnská Třebíč** (ved. Jaromíra Kratochvílová). Známy Kiplingův příběh byl redukován na několik klíčových situací a zásadní slabinou inscenace je fakt, že vyžaduje od diváků předchozí znalost příběhu. Třebíčské představení bylo ale působivé využíváním prvků rituálu, rytmem, funkčním využitím chórů a přesvědčivostí a velkým nasazením hrajících dětí. Pro tyto kvality byla inscenace navržena na přímý postup na celostátní přehlídku Dětská scéna.

Jakub Hulák

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

BRNO 12. - 13. DUBNA 2011 – SDV LABYRINT

NA VLNÁCH PŘEDNESU

Ve dnech 12.–13. dubna 2011 se sešli recitátoři z Jihomoravského kraje již tradičně v Středisku dramatické výchovy Labyrint (SVČ Lužánky), aby se zaposlouchali do rozmanitých tónů přednesu. Taktovku nad průběhem přehlídky uchopila Emilie Špatná a společně s ní se na přípravě podíleli studenti Ateliéru Divadlo a výchova DIFA JAMU a Střední školy uměleckomanažerské, s.r.o., kteří připravili tematické zaměření přehlídky, činnosti pro přednášeče i jejich doprovod a zajišťovali harmonický chod přehlídky.

Pozorní čtenáři již mohli z předchozích vět odhalit rámeček celé přehlídky, kterým se stala hudba. Proč právě ta? Poezie a próza – stejně jako hudba – totiž nabízí řadu témat a cest pro interpreta i pro posluchače. Během každého dne vznikla pomyslná deska „Dětská scéna 2011“ plná různých žánrů, stylů i osobitých podání textů, které jsme od přednášečů slyšeli. Každá deska byla jedinečná a během její tvorby i při poslechu přinesla mnoho nečekaných zážitků i nových zkušeností. Hudební motivy nás provázely od úvodní etudy studentů, přes rozcvičky pro přednášeče, výzdobu celého prostoru i módní doplňky různých hudebních stylů, kterými se ozdobil lektorský sbor. V něm v letošním roce zasedli Jindra Delongová, Jarmila Doležalová, Petra Rychecká, Eva Dittingerová, Zuzana Žáková, Barbora Špatná, Tomáš Doležal a Miroslav Jindra.

Sbor našich lektorů nezapěl, ale zlatou desku udělil, společně s postupem do Svitav, v 2. kategorii **Sabině Poláškové**, která přesvědčila porotu o své výrazné vypravěčské osobnosti a schopnosti udržet pozornost posluchačů při přednesu textu *Ferda* od Jiřího Žáčka a **Lucii Gágyorové**, která dokázala v textu Jana Skácela *Uspávanka s plavčíkem a velrybou* velmi dobře zdůraznit jednotlivé významové celky. V 3. kategorii ocenění a postup získali **Eva Mrázková**, u které lektorský sbor ocenil její hravost a práci na hlasovém a výrazovém odlišení postav v textu Zdeňka Galušky *U Pagáčů na dvoře* a **David Prosecký** s textem Františka Nepila *Hrál král na flétnu*, na kterém porotci ocenili přirozený projev a schopnost navázat kontakt s diváky. Ze 4. kategorie postoupili **Zuzana Svobodová**, která se zaujetím, citlivostí a silným výrazem přednesla obtížný text Zuzany Novákové *Setkání v jiné dimenzi* a **Nikodém Zezula**, který vnitřním porozuměním textu od Françoise Villona *Balada o drobnostech* získal pozornost posluchačů a porotců.

Dny, kdy byla v Brně realizována přednesová přehlídka, bychom mohli hudební terminologií označit pro účastníky jako eccitante (vzrušení), pro vedoucí diskusí presto (rychle), pro návštěvníky andante (krokem) a celkově fresco (svěže). A doufáme, že i v příštích letech bude stále rozšiřován repertoár dětského přednesu o nové a jedinečné desky z Dětských scén.

Věra Šlechtová

(komentáře k výkonům recitátorů doplnila redakce)

BRNO 14. – 17- DUBNA 2011 – SVČ LUŽÁNKY

Po absolvování krajského kola Dětské scény v Brně se nabízí hned několik obecnějších témat a problémů k diskusi. Po loňském početném i kvalitně chudším ročníku byl ten letošní o něco lepší. Už jen počet 19 přihlášených (z toho 17 skutečně hrajících) souborů dokládá zájem o divadelní aktivity s dětmi v kraji. Na druhou stranu se po „prohlídce“ jejich kvality nabízí otázka: nebylo by vhodné zařadit (při nezrealizová-

ní okresního výběrového kola) tzv. předvýběr na základě předložených nahrávek a počet inscenací krajského kola tím nepřímou úměrou vzhledem ke kvalitě snížit? Nebo je naopak vhodné či dokonce žádoucí, aby se krajského kola mohl (jako je tomu nyní) zúčastnit každý bez nároku na kvalitu kusu, kdo podá včas přihlášku a zaplatí administrativní poplatek? Hlasy pro budou volat po zhlédnutí, diskutování a podpoře jakékoli divadelní činnosti s dětmi; hlasy proti vyrukují v první řadě s neochotou některých vedoucích slyšet zpětnou vazbu a nechat si poradit. Krajské přehlídky vůbec, napříč všemi kraji, druhy i žánry, permanentně bojují s neúčastí souborů po delší (celý) čas přehlídky a s absencí vzájemného diváctví, natož pak vzájemné diskuse a reflexe. Pro koho se v takovém případě hraje? Pro porotu a odbornou veřejnost? Ta však asi netouží po deseti „besídkových“ kusech...

Ale zpět do Brna! Nebylo to tak zlé, jak naznačuji v úvodní polemice. V Brně se ukázalo, jak důležité je nadšení a chuť členů souborů hrát a existovat na jevišti (například soubor Gmláci z Gymnázia M. Lercha v Brně či Dlaně z Hustopečí), mít nadhled nad sebou samým (například soubor Dvaadvacet a půl stupně z Gymnázia M. Lercha v Brně), mít divadelně uvědomělé vedení (například soubor ze ZŠ Rousínov, Spolek loutek Loutkino z Brna nebo DK Babylon ze ZŠ Znojmo) nebo pátrat po vhodných, třeba i autorských námětech odpovídajících dané skupině (například soubor Tyjác z Brnkadel SVČ Lužánky v Brně nebo Čerti ze ZUŠ Velké Opatovice).

Co se týká témat, byly v jasné převaze pohádky. A to ať již ty klasické (Plaváček - DK Kamínky z Ořechova; Oslíčku, otěs se - Boška ze ZŠ Bohdalice či Jak Kuba parohatou princeznu léčil - DK MŠ a ZŠ Želešice) nebo upravené cizími rámcem či až televizně modernizované směrem do konverzační komedie (Babinec - DK ZŠ Komenského ze Slavkova u Brna či Jak to bylo s Růženkou v naší škole - ZUŠ F. Jílka v Brně) nebo ty, které vycházely ze známých literárních či vlastních příběhů o dětském hrdinovi, příběhů s antropomorfizací nebo z vděčných pohádek Macourka či Fischerové (Baterka - Družinka ZŠ a MŠ Veselá v Brně; Mimos 3 - Spolek loutek Loutkino v Brně; Pátá hlava - ZŠ Rousínov; Klíče a Sedmá hlava - DK při ZŠ, ZUŠ a MŠ Lomnice; Pohádka z Větrné Lhoty - DK Babylon ze ZŠ Znojmo).

Pohádky byly v programu krajské Dětské scény doplněny inscenacemi vycházejícími z rozsáhlejších novel či přímo z dramatického textu (Don Pedro, don Pablo a Věra Lukášová - Dlaně z Hustopečí na motivy textu Boženy Benešové; Hlad - Štovic ze ZUŠ Velké Opatovice na motivy Mrozkova dramatu Na širém moři) a ryze autorskými počiny příběhů ze života nebo z filmu (Bezděje - Gmláci z Gymnázia M. Lercha v Brně; To je ale kino! - Čerti ze ZUŠ Velké Opatovice; Je to jen hra - Tyjác, DDS Brnkadla ze SVČ Lužánky v Brně nebo Stroj času - Dvaadvacet a půl stupně z Gymnázia M. Lercha v Brně).

V mnoha viděných divadelních kusech se navíc vydatně zpívalo či hrálo na nástroje - v některých případech pro dobro věci (udržení dynamiky či „prodloužená ruka“ vedoucího), v jiných pouze jako ilustrace či dokreslení, v několika pak hudební stránka spíše uškodila (nevhodně až nevkusně zvolená hudba, zbytečné „rozhození“ dětí místo pomoci). Ryze hudebně recitačním pásmem (a příkladem prvně výše zmiňovaného) byl Výlet do Afriky Hudebně dramatického kroužku při ZŠ Břeclav, který vycházel ze známých textů Jiřího Žáčka. Tím se dostávám k užitému prostředkům divadelního sdělení v inscenacích brněnského kola. Hlavní scénografickou roli v mnoha případech hrály (s odkazem na zmiňované velké množství pohádek, nyní především těch klasických nebo rádob modernizovaných) vyrobené malované kulisy a rádob výpravné kostýmy, kde se však divák bohužel mnohdy marně dopátral vkusu, významu i symbolické zkratky. Asi stálý nešvar dětského amatérského divadla...

Objevily se však i milé výjimky. Například soubor Dvaadvacet a půl stupně přišel s výbornými studentskými nápady a vtipnou nadsázkou nejen v rámci scénografie, která odkazovala na jednoduchou, ale funkční komiksovou a groteskně komickou vizuální inspiraci a nabízela zajímavé momenty zcizení. U vystupujících mladých děvčat nedominovaly složité charakterové role, ale lehká (ve smyslu odlehčenosti projevu, nikoli banálnosti procesu tvorby) hra s hrou, za kterou mj. dostal soubor i ocenění lektorského sboru. Rezervy, které v inscenaci byly a zabránily jejímu doporučení do celostátního kola DS (načasování, posílení

autorského příběhu, práce s pointou, podpoření zcizovacího efektu...), plynuly vedle menších zkušeností souboru především z chybějícího „oka z venku“ - soubor pracuje bez jakéhokoli vnějšího vedení. Potenciál pro další divadelní činnost však děvčata z Gymnázia M. Lercha z Brna ukázala značný.

Když se však vrátím ke scénografickému počínání souborů na této přehlídce, musím zmínit ještě alespoň jeden, který si ocenění lektorského sboru vysloužil právě za vizuál inscenace. Je jím Spolek loutek Loutkino, který ve svém „divadelním seriálu“ o hrochovi, cirkusu, jeho přátelích, nepřátelích i mimozemšťanech ukázal schopnost práce s fantazií dítěte v procesu tvorby inscenace (v příběhu) a především pak v až dokonalých loutkách vymyšlených neexistujících zvířat. Zde byla, na rozdíl od předchozí zmiňované inscenace, naopak patrná jasná režisérská ruka, snaha o divadelní gagy (nejlépe vycházely právě ty, které pracovaly s „fíglý“ nápaditých loutek) a preciznost zvláště některých situací a výstupů. Možná právě prostor cirkusové manéže nebo to, že se jedná už o třetí díl téhož příběhu, však ubíral na přirozenosti a autentičnosti vyjádření dětských herců, které až příliš často sklouzávalo z hraní (či hraní si) do předvádění se.

Jasná ruka již zkušené vedoucí, avšak se zachováním spontánnosti a hry dětí, byla vidět na inscenaci **ZŠ Rousínov**. Příběh vycházející z Macourkovy předlohy o drakovi, který se chystá na zasnuby s dračicí, ale jedna jeho hlava protestuje a nakonec vše pokazí, byl rozvinut o předehru, jež doplnila do jednoduchého příběhu konkrétní motivace jednání, a o kombinaci kolektivních postav (drak a dračice) s individuálními typovými postavami (jednotlivé dračí hlavy). Výsledek počínání souboru (inscenace **Pátá hlava**) se sice vešel do časového rozsahu 10 minut, avšak byla na něm vidět předchozí důsledná dlouhodobá práce vedoucí Michaely Kyjovské. Ta se projevila v naprosté jistotě hrajících dětí v tom, co a proč na jevišti říkají a dělají, v až překvapující koncentraci a souhře celého souboru (10 žáků z nižšího prvního stupně ZŠ), v kvalitní práci s hlasovým i pohybovým fondem dětí (například práce s napětím a uvolněním ve ztvárnění vzdorující Páté hlavy). Navíc v inscenačním řešení nechyběl humor, nadsázka a závěrečná pointa; scéna a kostýmy se sešly se vkusem a odpustily si prvoplánovou ilustrativnost. Lektorský sbor ve složení Hana Galetková, Magda Veselá a Jakub Hulák právem doporučil tuto inscenaci na celostátní kolo Dětské scény 2011 do Svitav.

Otázka výběru a následná uvědomělá práce s předlohou byla nasnadě u velké většiny inscenací; dramaturgie se tak ukazuje jako stále zásadní a nejproblémovější složka dětského divadla. Z hlediska výběru adekvátně věku herců se zdála být inscenace souboru Družinka ze ZŠ a MŠ Veselá, který herecky poměrně povedeně zpracovával úryvek z Goscinyho cyklu o Mikulášovi. Soubor ale nijak nepracoval s okolnostmi, motivacemi, ani samotnou dějovou linkou a divák marně pátral po dramatickém konfliktu a klíčové zápletce. Příliš zamotaný autorský příběh (vedle velkého nadšení a opět vlastní iniciativy účinkujících studentů bez pedagogického vedení, avšak bohužel zároveň nezvládnutého divadelního řemesla) představil brněnský soubor Gmláci, v němž ocenění za entuziasmus na jevišti patří vedoucímu „principálovi“ v hlavní roli.

Problematika předlohy a únosnost délky představení ve vztahu k dějovému obsahu a nosnosti inscenačního zpracování se objevila především u souboru ZUŠ F. Jílka a souboru ze Slavkova u Brna. Jako problematické se zde ukázalo rovněž zacházení s tématem - o čem soubor hraje, proč, co chce divákům sdělit? Nejvíce v tomto směru narazil soubor Šťovíci ze ZUŠ Velké Opatovice. Snahu ztvárnit to, co děti znají a co je dokonce bytostně zajímá (v tomto případě počítače a virtuální versus skutečná realita), ukázal soubor Tyjáon z Brnkadel SVČ Lužánky. Přenesení světla online her na jeviště byl pokusem originálním, scénograficky i režijně jednotným, avšak radost a lehkost inscenačního ztvárnění se asi vyčerpala v průběhu zkoušek a na jevišti se kontrastně projevovala až strojová naučenost nebo naopak nedotaženost a nejistota v jednání. Velký herecký, ale i lidský vklad do dění na jevišti prokázal soubor Dlaně z Hustopečí, který se nebal sáhnout na silné téma a těžký text, jenž vyžadoval charakterové zpracování postav. Velký potenciál i odvážný dramaturgický počin (včetně podrobného obeznámení členů souboru s fakty, motivacemi, okolnostmi příběhu) však narazil na ne zcela šťastné inscenační zpracování, které nepracovalo s divadelní zkratkou a znakem a nepodařilo tak udržet a sdělit závažné téma.

Dramaturgicky ne špatnými, avšak inscenačně méně zajímavými či nedotaženými byly inscenace souboru z Lomnice, souboru Babylon při ZŠ Znojmo a souboru Čerti ze ZUŠ Velké Opatovice. Objevila se i představení spadající do tzv. sousedského divadla (Kamínky z Ořechova, Boška ze ZŠ Bohdalice či MŠ a ZŠ Želešice), ve kterých zkušenějšímu divákovi několikrát trochu zatrnulo při způsobu zpracování. U Želešic se z dětského představení stala místy až exhibice hrajících dospělých vedoucích a děti skončily na pozici sedících či smýkajících se loutek. Věrne ale, že to byla jen výjimka potvrzující naději, že brněnské krajské přehlídce svítá na lepší časy - ruku v ruce s uvědomělým divadelním a pedagogickým vedením a chutí dětí a studentů divadelně tvořit, hrát si a sdělovat.

Kamila Kostricová

OLOMOUCKÝ KRAJ

OLOMOUC – PODĚS – 1. DUBNA 2011 – ZUŠ ŽEROTÍN

Při společném vystoupení recitátorů první a druhé kategorie byl zřejmý zásadní rozdíl mezi oběma kategoriemi v interpretaci vybraných textů. Až na nepatrné výjimky recitátoři první kategorie měli problém se sdělením obsahu, nechali se vést převážně rytmem veršů nebo falešnou intonací vět. Eventuelně zůstávali u naučené deklamace doplněné prázdnými gesty.

Z vystoupení recitátorů druhé kategorie byl již zřejmý jejich vědomý podíl na interpretaci.

Nejlépe se to podařilo Alžbětě Makovcové a Zuzaně Hrbkové, které byly doporučeny k postupu na národní přehlídku. **Zuzana Hrbková** při přednesu textu E. Frynty *Ježek* dokázala postihnout Fryntovu nonsensovou poetiku, kterou s radostí a hravostí předala posluchačům. Lektori doporučili přesněji a s větším nadhledem vystavět první část textu, aby jeho pointa vyzněla ještě přesvědčivěji. **Alžběta Mankovecká** dokázala text Markéty Pilátové *Ve vílčké zemi* interpretovat s nadhledem a se schopností vystavět a vypointovat prozaický text. Pro autenticitu sdělení jí bylo doporučeno ještě osobitěji se postavit za hlavní hrdinku příběhu.

Jiřina Lhotská

Ve třetí. kategorii vystoupilo 18 dětí. Všichni se ukázali jako zajímaví a osobití recitátoři. Někteří se představili výborně vybranými texty, jiní zaujetím pro sdělované, další hezkým mluvním projevem a ti nejlepší vším dohromady. K postupu do druhého kola bylo vybráno sedm dětí. Pět z nich si pak odneslo ocenění. **Veronika Špačková** z Olomouce (H. Doskočilová: *Příběh bigla Mukiho*, P. Šrut: *Lichožrouti*) a **Karla Tomanová** z Prostějova (M. Čunderle: *Jak byla vosa Marcelka ráda, že je a textem neapolských dětí ze sbírky Já to doufejme nák zmáknou Popište vás byt*) se navíc radovali z postupu na národní přehlídku. Jako náhradník byla vybraná **Amálie Poledníčková** z Prostějova, se kterou se všichni pobavili u pohádky A. Goldflama *Tatínek a olympijské hry* a drobníčky P. Nikla *Ježek*.

Alena Palarčíková

V nejvyšší. 4. kategorii, vystoupilo celkem 16 recitátorů. Lektorský sbor ve složení Hana Kotyzová, Jan Faltýnek (bývalý žák ZUŠ Žerotín) a Jaroslav Provazník se shodl na tom, že úroveň přednesů byla většinou dobrá, až velmi dobrá (ostatně tak či onak oceněných recitátorů bylo nakonec šest - dva postupující, jedna recitátorka s cenou bez postupu jako případný náhradník a tři, kteří dostali čestná uznání). Dramaturgie byla pestrá, i když i tady se projevila tendence, která je patrná na celostátních přehlídkách už řadu let - že zdaleka nejčastěji si recitátoři, tedy ti, kteří se dostanou do vyšších kol, vybírají prózy. S verši jsme se tady setkali z 24 přednesených textů jen pětkrát a až na dvě čestné výjimky, o kterých se ještě zmíním, to byly texty tak či onak sporné (Jana Haaso-

vá: *Radobyl*, Karel Plíhal: *Kopáči*) a jeden byl přednášечsky tak náročný, že si s ním recitátorka neporadila (Marceline Desbordes-Valmore: *Večerní nebe*).

Jako problém se v této kategorii objevily úryvky z rozsáhlejších próz. I když se recitátor rozhodne interpretovat část románu, novely nebo větší povídky, je třeba vždy zvážit, zda může takový úryvek stát sám o sobě (posluchač vnímá i úryvek jako celek), zda v něm po krácení nebo úpravě zůstal dostatek informací, které posluchač potřebuje k pochopení textu a k orientaci v něm a zda má svou stavbu včetně pointy.

To se výborně podařilo **Adamu Langerovi** z olomoucké ZUŠ Žerotín (ved. Ivana Němečkové), který si obě své prózy dobře dramaturgicky připravil a vytvořil si tak pro svůj přednes dobrou půdu. I když první text - úryvek *Holubice míru*, vybraný z knihy Edgara Dutky *Ú útluku* 5, - vypráví o atmosféře a událostech, které jsou pro recitátora důležitou historií (50. léta), podařilo se mu - díky šťastně zvolenému klíči (soustředění se na vztahy mezi dětmi a na dětský pohled na dospělé) - vyprávět úryvek přirozeně a s příjemným nadhledem. Na přednesu bylo sympatické, že si recitátor dokázal dobře vytvořit a udržet představový film, který mu pomohl zprostředkovat atmosféru „budovatelského“ nadšení i jemnou skepsi hlavního hrdiny-vypravěče. I když próza obsahuje mnoho přímých řečí, nikdy jsme se v postavách neztratili. Obdivuhodně zvládl recitátor i expresiva a občasné vulgarismy, které v jeho podání nepůsobí ordinérně ani čteně, ale dokáže jich využívat k charakterizaci postav. I povídku Woodyho Allena *Odmítnutí* má Adam výborně připravenou, i tady prokázal, že tomuto typu textu a humoru dobře rozumí, že je mu blízký - jeho pobavení nad absurditou vyprávění se přeneslo i na publikum. Možná by jen bylo vhodné myslet na to, že není potřeba vždy „tlačit na pilu“ pro zvýraznění vtipu a absurdity.

Druhý recitátor, kterého lektorský sbor poslal na Dětskou scénu, **Štěpán Kozub** ze ZUŠ Jeseník, je svérázný přednášеч. Zjevně ví, proč si oba texty - *Noc v hotelu* Jakuba Malého i básně Charlese Bukowského - vybral. Přednes prózy *Noc v hotelu* je logicky vystavěný, recitátor se v textu neztrácí, zručně pracuje s pauzami a celek dokáže završit pointou. Lektori i publikum ocenili Štěpánův suchý humor, s nímž text interpretuje. Jako druhý text si Štěpán vybral Bukowského verše, které zvládl se ctí, byť samozřejmě s jistými limity, danými jeho věkem a životními zkušenostmi.

Klára Němečková ze ZUŠ Žerotín (ved. Alena Palarčíková) je výborně vybavená přednášечka. Svůj první text - *Dívka se stala Čenem* (z knihy Jáchyma Topola *Trnová dívka*), indiánský mystický příběh o temných silách, které se zmocní člověka a ohrožují celé společenství, - připravila jako výrazně stylizované vystoupení: buben, kterým se Klára doprovázela - někde dokresloval atmosféru, někde trochu popisně dubloval akci -, rytmizoval její přednes a adekvátně odkazoval k rituálu. Vystoupení má recitátorka pěkně vystavěné, lze uvažovat téměř o hudební skladbě. Nicméně v proudu rytmizovaného vyprávění a bubnování se místy poněkud ztrácely důležité momenty a motivy. Výsledek byl rozhodně pozoruhodný, ale dva z lektorů se shodli na tom, že místy působil poněkud artistně a že se tak recitátorce jaksí vytrácelo téma. Druhý text - jeden z dopisů Anny Frankové - byl interpretován spíše jako monolog, Kláře se zatím, zdá se, nepodařilo najít způsob jak do interpretace dostat vypravěčský odstup. I tady však Klára prokázala svou recitátorskou vybavenost a zkušenost a také zaujetí pro vybraný text. I proto jí porota dala cenu, i když jen bez postupu na celostátní přehlídku.

Z dalších recitátorů stojí určitě za zmínku Jan Machalka ze ZUŠ Žerotín (ved. Ivana Němečkové), kterého zaujala absurdita jedné z povídek Etgara Kereta z knihy Roury. Navzdory problémům v mluvě (artikulace, tu a tam nepřirozená intonace apod.) se mu podařilo posluchačům to podstatné z náročné prózy předat. Po absurdním textu sáhl i Lukáš Pazdera ze ZUŠ Prostějov (ved. Jana Turčanová) - z tvorby Jiřího Koláře si vybral *Slanečka*; s prvoplánovým a násilně vtipným Švandrlíkovým *Upírem* toho však příliš mnoho udělat nemohl. Daniela Režného lektorský sbor ocenil spíše za to, jak se pustil do náročné Prévertovy básně *Velké prádlo*, i když byla trochu nad jeho možnosti; v Goldflamově pohádkové próze *Tatínka a strašlivé Brno* pobavil suverénním vystižením brněnského hantecu, ale místy působil trochu rozpačitě.

Jaroslav Provazník

OLOMOUČ – PODĚS

2. – 3. DUBNA 2011 – ZUŠ ŽEROTÍN

neboli – podle hlavního organizátora Pavla Němečka ze Sdružení D – „Pravá olomoucká Dětská scéna“. Přehlídce divadelní předcházela 1. dubna jednodenní krajská přehlídka přednesová. Vedle Sdružení D se na dobře připravené a příjemně probíhající akci podílel Dům dětí a mládeže (který na přehlídce reprezentoval Leoš Březina) a zejména ZUŠ Žerotín, v jejichž prostorách se obě části přehlídky konaly.

Atmosféra letošní olomoucké krajské přehlídky byla příjemná, organizátoři byli schopni zajistit pro všechny – jak pro soubory, tak pro diváky i lektory – vlídné prostředí, a dokonce se jim povedlo sehnat i několik sponzorů.

Po vzoru celostátní přehlídky byly na programu také diskuse s dětmi ze souborů, které měla na starosti především Magda Veselá z další olomoucké ZUŠ – Iši Krejčího.

Letošní olomoucká přehlídka nabídla ve dvou dnech devět představení (nepočítám-li inspirativní výtvarné divadlo masek *Nanosvět*, s nímž byli pozváni studenti katedry pantomimy a katedry skladby pražské HAMU), ale shodou okolností se jí neúčastnil žádný notoricky známý soubor, který vídáme v posledních letech i na celostátních přehlídkách dětského divadla (soubory Aleny Palarčíkové, Ivany Němečkové nebo Hany Kotyzové). To, pravda, způsobilo, že co do úrovně patřila letošní olomoucká přehlídka spíše k průměrným. Na druhou stranu však tento efekt dal více vyniknout rodícím se nadějším nebo solidním, byť zatím ne zcela přesvědčivým pokusům.

K těm vedoucím, jejichž práci lze označit za standardní, byť není nijak objevná a divadelně zručná, patří Pavla Schöňová ze **ZŠ Rovensko**. Se svým souborem **Ráčci Roveňáčci** letos připravila drobné pásmo básniček od různých autorů **Z vodního světa**, které – jak naznačuje titul – spojovala tematika vodní fauny a flóry. Místy byly texty ilustrovány nápaditými obrazy (rejnoci s využitím světla), místy byly jen doprovázeny zbytečně popisnými pohyby. Tam, kde byl přednes založen na dialogu (např. jedné skupinky s druhou či sólisty se skupinou), tam, kde děti věděly, co říkají a ke komu mluví, představení ožilo. Pokud děti neměly jasného adresáta a jen „obecně“ se obracely do publika, aby odrecitovaly text, nechaly se strhnout „kolovrátkovým“ deklamováním. Citlivý přístup a vkus vedoucí vyzdvihl lektorský sbor oceněním za dramaturgický výběr a pedagogickou práci.

Nápaditější byly pokusy Martiny Kolářové ze ZUŠ Mohelnice a Jany Jurkasové ze ZUŠ Uničov.

Vedoucí dětského souboru **TYJÁTR z Mohelnice** si pro svou inscenaci vybrala jeden z pracovních textů své bývalé učitelky Milady Mašatové **Kdo je rychlejší**, dramaturgizaci Andersenovy povídky *Běžci*. Andersenova ironie inspirovala soubor k volbě osobité výtvarné i herecké

stylizace, která každou z postav (zajíc, hlemýžď, sloupek z plotu, stará zeměměřičská značka z lesa, mezek, vlaštovka, moucha) deformuje do drastického šklebu a podtrhuje nicotnost a pošetilost toho, o co každé z postav jde ve sporu o pofiderní soutěž mezi zajícem a hlemýžďem. Vedoucí a soubor k tomu využily nápaditého kostýmování a líčení a obluďně přeexponovaných gest. Problémem inscenace je, že zůstalo jen u nastolení tohoto originálního nápadu, který nebyl dál rozvíjen. Pitvornost a panoptikálnost postav, podtržená tím, že každá z nich má daný soubor pohybů, které se mechanicky, strojově, do omrzení opakují, není bohužel využívána v dalších variacích. Tak se stává, že pod nápoem této výrazné stylizace poněkud zanikají další témata, která Milada Mašátová ve své dramatizaci nabídla, především protiklad trapného pinožení za pomějívými ambicemi na jedné straně a prostoty skutečných hodnot (sluneční paprsek) a neokázalosti a pokory, reprezentované planou růží na straně druhé. V každém případě šlo po divadelní stránce o nejzajímavější inscenaci olomoucké přehlídky, a proto ji lektorský sbor navrhl do širšího výběru na celostátní přehlídku Dětská scéna. Ocenil také citlivost vedoucí pro skupinu, protože v tomto textu našla dobrý materiál, který souboru, jenž se podle vedoucí dostal do obtížné situace ve svém vývoji, umožnil konsolidovat se a najít společná témata.

Osvěžením přehlídky byla montáž absurdních textů Martina Komárka, kterou pod titulem **Spáči** připravila se souborem **BeStnázu ze ZUŠ Uničov** Jana Jurkasová. Na jevišti si uničovští v desetiminutové minutuře pohráli s třemi fantasmagorickými texty, mezi nimiž lze vytušit svorník naznačený titulem – tedy snění a noční můry. Ale soubor, který byl hrou zjevně zaujat, divákům bohužel neumožnil se v té výtvarně i divadelně zajímavé ochutnávce (hlavním scénografickým prvkem jsou barevné igelitové fólie) zorientovat. Vinu na tom má hlavně až příliš drastické proškrtání textů, málo domyšlený rámec inscenace, ale i ledabylá jevištní mluva a škobrtající temporytmus. Nicméně Jana Jurkasová se svým souborem v Olomouci prokázala, že mají divadelní vidění a že si k divadlu hledají zajímavou cestu.

Zuzana Ševečková, vedoucí souboru **Love Train ze SŠ, ZŠ a MŠ Šumperk**, si vybrala **Blues o třech stech vlaků a stříbrném kornetu** Josefa Kainara a vytáhla z celé skladby jediný motiv – motiv vlaku, který povýšila na inscenační klíč. Pohyb tam a zpět (jízda vlaku do dálky a zpět) a rytmická hra světél a stínů je působivý nápad, ale nevystačí na interpretaci členitého textu, jenž byl tak ve výsledku poněkud zploštěn. Navzdory poctivé snaze najít dětem v „obtížném“ věku cestu ke Kainarovi a navzdory jednotlivým zajímavým nápadům vyzněla proto nakonec inscenace trochu rozpačitě. Vinu na tom má ovšem i to, že text je na to, aby jej interpretovali žáci 7. třídy, přece jen náročný.

Marie Zajícová, která před lety přesídlila z Ledče nad Sázavou na Moravu, učí v **ZŠ ve Zlatých Horách** a je tu stejně aktivní jako byla ve svém předchozím působišti. Do Olomouce přivezla letos hned dvě inscenace. (A to měla v plánu přijet ještě i s inscenací textu Olgy Strnadové podle Vladislava Vančury *Za časů ušatých čepic*, z čehož nakonec sešlo.) Dramaturgicky to byly produkce odlišné – první byla inscenací dramatického textu – konverzační minikomédie Frigyes Karinthyho **Chci zpátky školku**, druhá – **Co je uvnitř** – byla autorským textem o problémech současných dětí. Na jevišti se však inscenace od sebe příliš nelišily. Obě byly divadelně málo promyšlené, místy spíš nahozené, obě se prohýbaly pod nápoem slov, která dětem neumožnila vstoupit do situací a jednat v nich (až příliš často se tu čeká na narážky, místo aby se postavy na scéně rozžily). V první inscenaci je navíc nedořešen způsob ztvárnění postav dospělých (a všechno jsou to postavy v letech – ředitel školy, učitelský sbor, který na škole působí od nepaměti, a absolvent školy, který se dožaduje vrácení školního), a tak dětem nezbyvá, než odříkávat text a poněkud klopotně vyrábět na jevišti humor. V druhé inscenaci se děti cítí o trochu lépe. Hrají tu vrstevníky, vstupují tu do situací ve třídě, které dobře znají, a především – našly nosný a zajímavý divadelní prostředek: když jedna postava druhé telefonuje, sedí k sobě zády, dotýkají se jedna druhé, a přesto jsou si daleko, protože se vlastně nevnímají. Jenomže nenápaditý a neobratně sepsaný text, založený na nepravděpodobné historce, plný banalit a televizního kuchyňského realismu, by se ani větším množstvím dobrých divadelních nápadů nedal nejspíš zahrát přesvědčivě.

Eva Šalková ze Šumperka se už léta věnuje dramatické výchově,

už léta účtyhodně zápasí s divadlem. Letos byl však její zápas s **Malým princem** nad možností její i jejího dětského souboru. Spolu s Danou Markovou se s **divadelním kroužkem Slunečník ze šumperské ZŠ Slunečná** pokusily inscenovat známý poeticko-filozofický text A. de Saint-Exupéryho víceméně tak, jak běží a leží – od letcova ztroskotání na poušti a setkání s Malým princem přes putování po všech planetkách k setkání s růžemi, liškou a hadem (vše z druhé půlky knihy a uzavření příběhu se už neobratně a nelogicky odehrálo v jediné scéně). Převést takovýto naprosto nedramatický text na jeviště je ovšem úkol nadlidský. Protože se souboru nepovedlo najít jevištní obrazy, které by poetiku textu dokázaly adekvátně a nepopisně zprostředkovat, poezie Malého prince zmizela a hluboké myšlenky se změnily v prázdná slova. Eva Šalková přesto naznačila, že by se možná k Malému princovi dala najít cesta – ve stínohře, jejíž možnosti si soubor – byť zatím neobratně – vyzkoušel. Škoda že i tady zůstával u popisných ilustrací, které se s podstatou této básnické prózy mýjejí. V této souvislosti je záhadou, proč soubor bohatě kostýmoval Malého prince tak, že kopíroval autorovy ilustrace z obálky knihy (včetně toho, že použil nevkusnou zlatovlasou paruku), že liška byla opatřena nesmyslnou čepičkou a růže byly kostýmovány podobně nevkusně.

Dětský divadelní kroužek DDM Šternberk (ved. Michal Zapletal) se pustil do podobně komplikovaného úkolu, do **Alenky v říši divů**. Tady už šlo však o zcela nepoučený, spíše intuitivní přístup. Vedoucí je coby pracovník DDM zavalen spoustou dalších povinností a dramatický kroužek je jednou z jeho mnoha činností, takže se dramatické výchově – jak nám vysvětlil – nemůže věnovat soustředěně. (To je, bohužel, častý jev, s nímž se v DDM a SVČ setkáváme, ačkoliv by tato volnočasová zařízení měla nabízet kvalitní a kvalifikované vedené aktivity pro děti.) Šternberský soubor pracuje prvním rokem a Alenku pojal jako sérii dosti nahodilých a prakticky netvarovaných etud, z nichž bylo patrné, že se děti neorientují ani v příběhu, ani na jevišti a že jim chybí elementární vybavenost k tomu, aby mohly vystupovat na veřejnosti. A tak lektorskému sboru nezbyvalo nic jiného než vysvětlovat základní věci – co je smyslem dětského divadla a že i vedoucí volnočasového dramatického kroužku musí být na tuto práci odborně připraven.

Zcela mimo jakékoliv kategorie bylo představení **DS Kandrássek, SVČ Atlas a BIOS Přerov**, s kterým Ivo Kolařík nacvičil pohádku **Jak horal chodil do pekla s jelity** (pohádka s podobným motivem jako např. *Obušku, z pytle ven!*), jejímž autorem je slezský spisovatel a učitel Józef Ondrusz. Ačkoliv jde o pohádku kouzelnou, režisér si s divadelním řešením kouzel hlavu vůbec nelámá, stejně jako s řešením klíčových situací, bez nichž je ovšem zápletka nesrozumitelná (výměna kouzelných prostředků v hospodě). Zdaleka nejsmutnější na celém představení však bylo, že přerovské děti nedisponují základními dovednostmi, které jsou k divadlu potřeba, nekomunikují, pouze mechanicky odříkávají text nebo – což je druhý extrém – šaržírují, „tlačí na pilu“ do té míry, až to v publiku vyvolává neadekvátní smích a děti na jevišti se tak dostávají do velmi trapných situací. Pro lektorský sbor bylo potěšitelné, že si těchto zásadních problémů všimli i ostatní účastníci besedy s vedoucími a dost přesně pojmenovávali, v čem jsou problémy tohoto „fousatého“ dětského divadla, a hlavně takového pramálo tvořivé práce s dětmi.

I když neměl Poděs v letošním roce tak vysokou úroveň jako jeho předchozí ročníky, shodl se lektorský sbor (pracoval se složením Jiřina Lhotská, Alena Palarčíková a Jaroslav Provazník), že byl přehlídkou úspěšnou, která naznačila, že dramatická výchova v Olomouckém kraji má solidní základ a že se tu objevují nové, mladé talenty. Na čemž má podle mého svůj podíl také systematicky pořádaná a kvalitně připravovaná a organizovaná krajská přehlídka.

Jaroslav Provazník

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

OSTRAVA 19. DUBNA 2011 – SVČ KORUNKA

Krajská přehlídka dětských recitátorů Moravskoslezského kraje proběhla 19. dubna v SVČ Korunka v Ostravě. Její organizace se ujaly pracovnice SVČ Veronika Pavúková a Helena Skálová, externě pak Hana Štrbová. Nebylo jednoduché zvládnout všechny kategorie v jediném dni s jedinou porotou, nakonec se ale vše stihlo, i když v 18 hodin večer všichni účastníci i lektori jeví známky vyčerpání. Podle slov organizátorů by neměl být problém rozložit příště akci do dvou dnů. Větším problémem budou ale nejspíš v Moravskoslezském kraji okresní postupová kola, z nichž zřejmě nepříliš odborně kompetentní poroty posílají na krajskou přehlídku „výrazné“ recitátory s nepříjemnými manýrami (deformování hlasu, popisné rozehrávání postav, ilustrativní gesta...) na úkor pedagogicky kvalitně vedených žáků s neokázalým přirozeným projevem.

Tradicí Ostravy je nultá, nepostupová kategorie. V jejím rámci vystoupilo sedm dětí. Krátká série básní odříkaných na hranici elementární srozumitelnosti v atmosféře nepřekonatelné trémy ovšem vzbudila otázku, zda vůbec mají tak malé děti vystupovat před publikem. Ocenění byli Prokop Závorka s kultivovaným přednesem Růženky Jiřího Havla a Emma Němcová s vtipně podaným textem Lubomíra Feldeka Zapomnětlivý.

V první kategorii (15 dětí) převažovala technicky problematická vystoupení (kolovrátkové přízvukování, nepřirozené „zpívané“ intonace, vnějšíkové „vybarvování“). O to víc překvapila Johanna Szpyrcová, která vzácně vystihla poetiku Mileny Lukešové v krátké próze Vítr a za svůj citlivý a přirozený projev získala cenu poroty. Ocenění si odvezly Anna Nevřivová za důrazný a zaujatý přednes básně Miloše Kratochvíla O botě a tkaničce a Natálie Kaletová za živé podání Ušatého torpéda Jiřího Žáčka.

Druhá kategorie (15 dětí) přinesla větší dramaturgickou pestrost i vyšší kvalitu přednesu. Ocenění získali Lukáš Baroš za technicky nedokonalé, ale zánícené podání básně Gól Josefa Křešničky, Eliška Klečková za příjemné převyprávění kapitoly Malý princ a liška A. de Saint Exupéryho, Johana Handlířová za přirozený přednes jinak nepříliš nosného úryvku z Baletních střívků Beatrice Masiniové a Terezie Holubové za osobité pojetí Tří Tiřího Suchého. Na celostátní přehlídku postoupily **Sára Erlebachová** z Českého Těšína, která překvapila svým přirozeným, ale zároveň technicky mimořádně vyspělým projevem v textu Iriny Pivovarové *Jarní déšť*, a **Ewa Wierzgoňová** z Karviné-Nového Města s dobře zvládnutým náročnějším textem Jana Brzechwy *Tulipán a růže*.

Třetí kategorie (13 dětí) byla v rámci přehlídky nejslabší. Po vylechnutí druhých textů od šesti recitátorů nenašel lektorský sbor žádného adepta na postup na celostátní přehlídku. Ocenění získali Matěj Šumbera za přirozený a poutavý přednes úvodní kapitoly Saroyanova Tracyho tygra (Niklova Záhadná pohádka už byla méně přesvědčivá), Kryštof Zelenkov za naivní, přehnaně patetickou, ale zaujatou a vnitřně pravdivou interpretaci Raportu Fráňa Šrámka a Nerudovy Balady o duši K. H. Borovského a Radek Slaný za suverénní, ale poněkud vnějšíkové a exhibiční vystoupení s textem Vojtěcha Steklače Jak je těžké vybrat si správné povolání a Uspávkou s bývalými anděly a modrým ptáčkem

Jana Skácela.

Úroveň čtvrté kategorie (12 dětí) byla vyšší, v polovině případů šlo o zajímavá vystoupení, čtyři z nich lze označit jako vynikající. Oceněná Kateřina Michejdová z Českého Těšína zaujala posluchače propocovaným a poutavým přednesem povídky Alexandry Berkové Milostná, na plytké básni Pavla Cmírala Batoch tvůj drcá do všech kolen už ale neměla moc co ukázat. Vzhledem k absenci postupu ze třetí kategorie se lektorský sbor ve složení Jana Křenková, Helena Skálová, Lucie Semančíková, Josef Bičíště a Jakub Hulák rozhodl na celostátní přehlídku doporučit tři recitátory – vybrat dva se zdálo téměř nemožné. Jako vyspělá osobnost se v přednesu obou textů projevila **Radka Cabáková** z Krnova. Texty *Dobrá rada* Ivana Wernische a *Jak se namalují Vánoce* Miroslava Holuba interpretovala přirozeně a sugestivně, s porozuměním a citem pro osobitou poetiku autorů. Vynikající vypravěčské schopnosti prokázala i **Michaela Macháčková** z Ostravy, která v případě úryvku *Jak to chodí u nás doma* Jindřišky Černíkové povýšila jinak nepříliš silný text. Zajímavější volbou bylo *Vejce* Miloše Macourka, v němž ani jistá zatěžkanost jinak volně plynoucího asociativního řetězu myšlenek nezabránila přesvědčivému vyznění tématu. Originálním „úkazem“ ostravské přehlídky byl **Kryštof Krhovják** ze ZUŠ B. Smetany v Karviné. Jako první text zvolil kombinaci dvou textů Ivana Wernische *V zámeckém parku* a *Otravná pohádka*, kde pracuje s výraznou „hereckou“ stylizací, která ani na okamžik nepřipouští přirozený civilní tón. Přestože je výsledná křečovitost vystoupení zjevně záměrná, může na diváky snadno působit až nepřijemně. Zajímavým pokusem je i text z deníku Franze Kafky, pro který zvolil recitátor naopak totálně civilní projev, který ovšem vedl až k nedbalé, povolené výslovnosti.

Jakub Hulák

OSTRAVA – TŘEBOVICKÉ ŠUPINKY – 14. – 17. DUBNA 2011 – SPOLEČENSKÝ DŮM LABYRINT

Společenský dům Labyrint v Ostravě-Třebovicích převzal organizaci městského a také krajského kola Dětské scény, kterého se v letošním roce zúčastnilo devět soutěžních a jedno nesoutěžní představení ze severní Moravy.

Lektorský sbor ve složení Hana Cisořská, Jan Číhal, Petra Rychecká, Adina Bálková a Jana Mrlínová měl možnost zhlédnout devět představení, která se vyznačovala řadou podobných prvků, především v oblasti dramaturgické. **DS Bambules z Karviné** (vedoucí Šárka Drábová) přivezl pohádku **O perníkové chaloupce**, jejíž scénář vytvořila pro soubor starších dětí jeho vedoucí. Představení se vyznačuje balancováním mezi nadsázkou, vlastní hrajícím, poměrně dobře vybaveným dětem, a pokusy o psychologické herectví, mezi popisem a stylizací scény a kostýmů, mezi divadlem pro nejmenší děti a televizní estrádou. **DDS Lupínek z Hnojníka** (vedoucí Anna Ševečková) zahrál **Obrázky z Českých pověstí** autorů Kristy a Jiřího Bláhových, které byly postaveny na principu kolektivního vyprávění s rozehráváním jednotlivých dramatických situací. Ty byly více nebo méně dotaženy do pointy. Právě v práci s temporytmem a napětím a v pointování situací jsou rezervy této inscenace, hrané jinak dobře vybaveným souborem s nasazením a s nadšením. **Žáci LDO ZUŠ Třinec** (vedoucí Tereza Vytíjalová) přivezl vlastní dramatizaci povídky Raye Bradburyho **Pozemšťani**. Pokusil se v něm o sdělení určitého tématu prostřednictvím výrazně stylizovaných divadelních prostředků v herectví a scénografii. Bohužel zůstala tato ambiciózní inscenace na půli cesty – chyběly v ní jasnější motivace jednání postav, důslednější výběr motivů a stavba dramatického oblouku. **Školní divadlo Český Těšín** (vedoucí Marie Szymaniková) zahrálo v polštině představení **Bajki nie bajki** – kabaretní podání variací tří známých pohádek O Popelce, Červená Karkulka a Šípková Růženka. Inscenace postavená na nadsázce a humoru v suverénním pojetí menších, velmi přiroze-

ných dětí, stojí více na slovních komentářích dvou kabaretérů, než na dramatické akci a řád chybí také výtvarné stránce a celkovému rámci.

DDS Štětkadlo z Opavy (vedoucí Daniel Kollmann) vystoupilo s klasickou pohádkou podle Fr. Hrubína **Povídání o bílé laňce**. Scéně vévodilo velké leporelo a plošné loutky, s nimiž děti vyprávěly a ilustrovaly příběh. Na inscenaci se odrazila nezkušenost dětí s loutkami, která svazovala přirozený projev dětí, brzdila temporytmus inscenace a přinášela nechtěné komické momenty. **DDS Vrchňáček Opava** (vedoucí Karin Burkartová) se inspiroval představením skupiny Kašpárek v rohlíku a zpracoval jeden z jejích výstupů – **Divoké sny malé Šoni**. Motívem této práce bylo vystoupení na školní akademii, a tak převládla spíše imitace vtipné scény než autorský přístup. Totéž platí o etudě **Dua Krkoč z Karviné** (vedoucí Radka Veselá) s názvem **Břichomluvec**, inspirované pro změnu polským kabaretem Ani mru, mru. Etuda břichomluvice a jeho živé loutky však předvedla skvělou hereckou práci obou aktérů s přesným načasováním a pointováním situací. **Recitační soubor Karviná** (vedoucí K. Palová) přivezl krátkou souborovou recitaci textu **Rozdělovací znaménko** polského autora J. Brzechwy, která zůstala v prostoru mezi recitací a divadlem. Soubor **GAPA 2 Trinec** (vedoucí Halina Szczotka) zahrál druhé představení v polštině na této přehlídce – **Awantura o Jasia i Malgosie** čili Pohádku o Jeníčkovi a Mařence opět podle J. Brzechwy. Toto podání se vyznačuje nadsázkou, hrou s loutkami i předměty, zpěvy a tancem, vysokým nasazením a energií plynoucí z jeviště. Základní klíč, kterým je souboj mezi kluky a holkami o podání pohádky, však bohužel není čitelný ani dotažený v celé inscenaci, která trpí změtí nápadů, v nichž se ztrácí příběh. Inscenaci by pomohlo důslednější vyčištění jednotlivých situací, práce s pauzou a s pointou.

Lektorský sbor se po diskusích s vedoucími souborů rozhodl udělit čestná uznání za práci na inscenaci těmto souborům: Duo Krkoč Karviná, Školní divadlo Český Těšín, Žáci LDO ZUŠ Trinec a DDS Lupínek z Hnojníka. Na přímý postup ani do širšího výběru na Dětskou scénu 2011 nenavrhli žádný ze zúčastněných souborů.

Petra Rychecká

ZLÍNSKÝ KRAJ

UHERSKÉ HRADIŠTĚ 14. DUBNA 2011 – REDUTA

Počasí v Uherském Hradišti ve čtvrtek 14. dubna bylo velmi nevlídné, o to vlídnějšího přijetí se dostalo účastníkům krajské přehlídky recitátorů Jihomoravského kraje už tradičně od pořadatelů v historické budově Reduty.

Přehlídka probíhala ve dvou prostorách. Účastníky první a třetí kategorie hodnotil lektorský sbor ve složení Marta Reisnerová, Roman Švehlík a Jana Křenková, druhou a čtvrtou kategorií Jiří Pelán, Olga Pernecká a Irena Vacková. V této skupině jsme nabídli recitátorům krátkou pohybovou a mluvní rozcvičku, za niž získali od přihlížejících doprovodů potlesk – ještě před vlastním sólovým vystoupením.

O první kategorii se zmíním podrobněji proto, že tady se zakládá na tom, jak se děti, které projdou sítí nižších kol, budou dále ve výběru textu a přístupu k němu orientovat. Tentokrát vystoupili čtyři chlapci a pět dívek, což je příjemný poměr, svědčící mimo jiné o tom, že přednes není už tak výraznou příležitostí k předvádění roztomilosti malých děvčátek, jak bohužel občas vidáme. V dramaturgii mírně převažovala próza, v poměru pět ku čtyřem. Výběr autorů i textů byl dobrý, od klasického Bylo nás pět po texty L. Středy, I. Hurníka, J. Kahouna a P. Šruta. Volba prózy vycházela možná z dobře minulého rozhodnutí pedagogů; z obav před mechanickým odříkáváním v podřízení se rytmu a rýmu dětské poezie. Ovšem srozumitelné členění textu, citění rytmu prózy, odlišení postav, přirozené kladení důrazu, pointování, to vše činilo nejmladším dětem potíže. Stalo se občas, že dobře minulé a šikovnými dětmi respektované rady z projevů malých interpretů „trčely“.

Ačkoli je první kategorie nepostupová, udělili jsme Mirjam Lisoňkové za přednes anglické pohádky *Vašnosta všech vašností* čestné uznání, protože právě ona předvedla, že zmíněná úskalí lze výborně zvládnout.

U poezie nebyl výběr příliš nápaditý. Didaktické verše L. Štíplové o zdravém chrupu nebo rýmovánky M. Kratochvíla možná zaujmou dětského čtenáře na první přečtení, ale jaký přínos má jejich pamětné zvládnutí? Cituji: „Nos mám bachratý jak houba /jak se mi do něj trefil Kouba.“ Výjimkou byl přednes Svěrákova textu Barbora píše z tábora Andreou Ondryášovou, kde bylo patrné, že přednášený text se jí skutečně líbí.

Technika mluveného projevu (zúženo na zřetelnost mluvy) byla celkově na velmi dobré úrovni! Jen u zmíněných veršů byly výrazné prohřešky proti intonaci, související i s monotónností projevu.

Atmosféra po celou dobu byla vstřícná, recitátoři byli soustředění, jako posluchači pozorní a nepozorovali jsme ani známky trémy.

Třetí kategorie předvedla svým mladším posluchačům dobře připravené výkony, ze 13 účastníků jsme osm požádali o druhé texty (5 chlapců, 8 dívek). Deset volilo opět jako první text prózu, tři poezii. V přístupu k próze jsme sledovali obdobné projevy nezkušenosti jako u mladších. Tam, kde byl text upravován a krácen, to bylo na úkor přehlednosti příběhu. Zdánlivě v rozporu s řečeným jsme přesto udělili za prózu čtyři čestná uznání, abychom po zásluze upozornili na vystoupení, kde se dařilo: přirozený a kultivovaný projev (Markéta Ovečková), hledání výrazných vyjadřovacích prostředků, byť v nepříliš šťastně vybraném textu (Daniel Gajdoš), ztotožnění s tématem a přirozená chuť k vypravování (Michal Churý, Kryštof Kocáb), porozumění oběma kvalitním textům (K. Kleinová).

Čestné uznání za přednes poezie získala Krystýna Odložilová. Přesvědčila nejen o své čtenářské vyzrálosti, jemném smyslu pro humor, ale předvedla i přirozenou intonaci v interpretaci jak vázaného, tak volného verše.

Na postup do národního kola jsme doporučili **Ondřeje Hradila**, jenž upoutal pozornost (nejen poroty) kultivovaným soustředěným přednesem Skácelovy *Uspávanky s Hokusajem*, ale i prózou W. Saroyana *Meč*. Další postupující je **Michaela Petřeková**, která zaujala osobitým projevem, chutí ke komunikaci a výběrem (vzhledem ke své kategorii) náročných textů (J. Prévert: *Píseň hlemýžďů jdoucích na pohřeb* a zejména na objevnou *Rvačkou* B. Grögerové).

Celkový dojem z této kategorie, kde pozorujeme největší rozdíly v mentální zralosti účastníků, byl velmi dobrý. Nepozorovali jsme ani přehnanou ambicióznost v přístupu jak dětí, tak jejich doprovodů.

Jak je v Uherském Hradišti dobrým zvykem, pořadatelé zabezpečili dvě poroty, a tím umožnili, aby všichni přítomní vyslechli závěrečné zhodnocení a pro postupující i další zájemce a měli jsme dostatek času na individuální pohovory.

Jana Křenková

DOJMY A POJMY ANEB PĚČE O DUŠIČKU NA KRAJSKÉM KOLE DĚTSKÉHO PŘEDNESU KONANÉM DNE 14.DUBNA 2011 V UHERSKÉM HRADIŠTI

Khaled Hosseini se ve svém autobiografickém románu „Lovec draků“ zmiňuje o hře ŠEDŽANGÍ neboli BITVA BÁSNÍ. Hru řídí učitel literatury. Ten zahajuje klání výzvou: „Zarecitovali jste verš z nějaké básně a Váš soupeř má 60 vteřin na to, aby odpověděl veršem začínajícím na stejné písmeno, jímž Váš verš končil.“

Jak myslí děti? Dítě myslí ze zkušenosti. Nemůže si ale vybrat, z jaké zkušenosti bude myslet. Musí vzít to, co je a o čem nebylo dopředu jasné, kdy a v jaké podobě to přichází. Jaká je dětská zkušenost? Je šťastná a bez problémů, nebo je to zkušenost neklidu a rozdíráání duše? Co je pro dítě být sám sebou? Štěstí je úlevou od úkolů každodennosti, i když je spojeno s odpovědností. Je to odpovědnost, která dokáže zároveň čekat, trpělivě důvěřovat a přijímat události jako důležité zdroje informací a podnět k samostatnému rozhodování. Zkušenost, o které mluvíme, je úzce spojena se zážitky různého druhu: jsou to bezprostřední zážitky („tváří v tvář“) a také zážitky zprostředkované (literárním dílem, filmem, výtvarnem apod.). A možné zážitky (co může být, co žije jen v našich představách). Úvaha tedy upozorňuje na význam životní zkušenosti pro vnímání světa in abstracto i in concreto a zároveň i pro vnímání uměleckého díla. Přimlouvám se brát v úvahu vlastní literární tvorbu.

Menší děti (ve druhé kategorii) přicházejí s texty pohádek a povídek. Autoři (Jiří Žáček, Miloš Macourek, František Nepil, Emanuel Frynta, Branko Čopić a další) poskytují dosti příležitosti pro humorné vyprávění. Zároveň se vyžaduje pochopení příběhu a jeho domýšlení. Menší pochopení porušuje výstavbu přednesu, ztrátu vtipu, absenci pointy. Děti si zaslouží delší rozmluvu o knihách zvoleného autora i o vybraném textu. Osobní zkušenost dítěte při výběru textu i při práci s ním (tj. při práci na kompoziční výstavbě a ideovém vyznění) je nezastupitelná. **Kateřina Hladíková** recitovala *Zpřeházenou povídku* Branko Čopíče. Pamětně zvládnutý složitější text přednesla s novým prožitkem, dominantou jejího vystoupení byl humor, který graduje pochopením celku. **Štěpán Válek** si zvolil ke svému vystoupení text Ivana Vyskočila *Malý Alenáš* a dokázal si s ním hrát, gradovat význam textu a získat si tak posluchače.

Ve čtvrté kategorii se vydařilo těm, kteří měli šťastnou ruku s výběrem textu „na tělo“. Tak v textu *Dietní program* podle knihy Věry Ipserové se recitátorka **Barbora Úlehlová** s úsměvem a trochou ironie podívala do zrcadla sama na sebe a využívala tíhu svého problému s tělesnou váhou. Její rozvažování nezapomínala na povrchu věci. Dotkla se i rodícího citu k chlapci. Text se stává významným podnětem pro chápání světa, ale i sebe sama. Působivé bylo vystoupení **Václava Kalluse**, který předestřel obraz svého prvního rande v textu *První rande* Rudolfa Křesťana. Soudě podle odezvy v hledišti se v obraze uviděl každý bez hranic věku.

Tolik dojmy a pojmy, jak se objevily v průběhu recitačních vystoupení dětí a dospívajících přednášečů v Redutě v Uherském Hradišti. O průběh setkání se postaral pohostinně Dům dětí a mládeže Uherské Hradiště za pomoci šestičlenného lektorského sboru.

Jiří Pelán

UHERSKÉ HRADIŠTĚ – ŽEBŘIŘÁK 6. – 7. DUBNA 2011

Krajská přehlídka dětského divadla Zlínského kraje se pod tradičním názvem Žebřířák odehrála v kulturním domě ve Věskách (na okraji Uherského Hradiště) ve dnech 6.–7. dubna. O organizaci se jako vždy postaral Stanislav Nemrava s pomocí svých pracovníků pořádající ZUŠ Uherské Hradiště. Vše bylo podobné jako v roce 1998, kdy jsem přehlídku navštívil naposledy (tehdy se ovšem konala v Hluku). Nabíť sál „kulturáku“, klasické kukátkové jeviště, dojem neutuchajícího chaosu, z něhož se jedno po druhém – jako zázrakem většinou podle stanoveného harmonogramu – „vyloupávají“ jednotlivá představení, a v sále vládne vstřícná a příjemná atmosféra. Vše běží podle plánu, a to i přes to, že organizátoři propojili Žebřířák se slovensko-českým setkáním v rámci příhraniční spolupráce, schůzí učitelů literárně-dramatických oborů ZUŠ Zlínského kraje a okresním kolem recitační přehlídky ZUŠ.

Přehlídce Žebřířák okresní kola nepředchází, kvalita představení se tak pohybuje v širokém spektru od insitního školního divadla až po práce zkušených pedagogů ZUŠ.

K prvnímu případu patřilo například pestré „besídkové“ vystoupení literárně-dramatického kroužku **ZŠ Uherský Ostroh** (ved. Ludmila Kašpárková) **ZOO – Šťastnou cestu**, ilustrativně pojednávající zmatenou cestu zvířátek kolem světa, či poměrně rozsáhlé, ale převážně estrádní představení **Z pohádky do pohádky** v podání souboru **Klíček ze ZŠ Holešov** (ved. Zdeněk Ballnér) o dvou bratřech, kteří jsou proti své vůli vtaženi do pohádkového světa, kde se v nouzi naučí pomáhat v domácnosti. Rysy pedagogické a divadelní nezkušenosti nesly i **Ruce** souboru **ZUŠ Dolní Němčí** (ved. Jitka Kavková) prezentující nesourodou koláž jednoduchých výstupů a scének spjatých námětem lidských rukou nebo neobratný pokus o zkratkovité převedení Andersenovy **Ledové královny** do podoby pohybového divadla v případě souboru **ZŠ Jarošov** (ved. Jana Šilarová).

Tři inscenace vznikly pod vedením jediného pedagoga – Romana Švehlíka. Ten pro obě své skupiny ze **ZUŠ Uherský Brod** zvolil dramatizace Jany Machalíkové. Tato volba se ukázala jako šťastná zejména u **Pohádky o rybáři a rybce** podle A. S. Puškina, která svou pevnou strukturou dokázala malé děti z přípravy „podržet“ a nabídnout jim jednoduché situace k rozehrání. Nad přirozeným jednáním zatím přesto mírně převažovala popisnost a deklamace textu. Nedotaženě a nesourodě působila pohádka **Hrnečku, dost!** podle K. J. Erbena, zbytečně zkomplikovaná úvodním „dvorečkem“ za doprovodu irské (!) hudby. **Fimfárum** Jana Wericha v dramatizaci Mirka Slavíka zpracoval tentýž vedoucí se souborem **ZUŠ Bojkovice**. Řešení situací zůstalo většinou na úrovni prvních nápadů a některé použité prostředky (včetně občasných hereckých šarží) balancovaly na hranici vkusu.

O menší pedagogické a režijní zkušenosti svědčila inscenace **Paní Láry Fáry** souboru **ZUŠ Uherské Hradiště** (ved. Irena Cigánková). Zatím nepříliš vybavené děti zde spíše ilustrují epizodku z knihy Betty MacDonaldové, která ostatně neskytá příliš velký dramatický potenciál.

Příjemnou ukázkou loutkářské práce s dětmi byla **Sněhurka** v podání souboru **BUBU ze Vsetína** (ved. Barbora Dohnálková). K vyznění charakteristického humoru hry Lubomíra Feldeka a Milady Mašatové ale zatím chybí větší svůl a loutkářská nápaditost, děti zatím zvládají spíš jen elementární pohyb s loutkou a jejich mluva je často na hranici slyšitelnosti.

K tradici krajské přehlídky zlínského kraje patří i několik představení z dílny „domácího“ souboru **Dohráli jsme**, který pracuje v **ZUŠ Uherské Hradiště** pod vedením Hany Nemravové. Tentokrát šlo o tři inscenace s různými věkovými skupinami, všechny tři nadějně rozpracované, ale v době přehlídky ještě v mnoha ohledech nedotažené.

Mladší skupina nejprve zahrála živou a vcelku nápaditou dramatizaci knihy Violy Fischerové **Co vyprávěla Dlouhá chvíle**. Jednotlivé situace a motivy zvláštního příběhu byly traktovány s jakousi samozřejmostí, k jejich pochopení ale chyběla jasnější motivace postav a jejich činů. Pokusem o zvládnutí hororového žánru byla **Ordinace pro panenky** podle povídky Adèle Gerasové. Přes řadu působivých obrazů a dobře vystižené atmosféry se nepodařilo překonat hlavní problém – holčičí hra s panenkami, na níž je celý příběh postaven, je už v tuto chvíli pod věk hrajících dívek – jistá „infantilní stylizace“, která zřejmě měla tento problém řešit, byla zatím spíše jen naznačená. Zvláštním případem bylo představení **Kousek Leslie Wildové** podle povídky mladého autora Martina Koláře, věkovým složením skupiny i charakterem látky už víc středoskolské než dětské. Tajemný příběh mentálně retardovaného dospívajícího chlapce, blízky groteskně kruté poetice Martina McDonagha, byl divácky přitažlivý neokázalým a citlivým jevištním projevem mladých členů souboru, zatím ale zanechal v hlavách diváků až příliš mnoho otázek typu „co a proč se vlastně přesně stalo“.

Zajímavým pokusem o ryze autorské divadlo byla **Hedvika sama sebou**. Soubor **Pometla ze ZUŠ Rožnov** (ved. Lucie Štěpánková) poměrně působivě rozehrává svou osobní výpověď v příběhu dospívající dívky, která pod tlakem disharmonického rodinného prostředí rodiny a problému ve škole a ve vztazích s přáteli bolestně hledá sama sebe a svou další cestu.

Přes jistou rozpačitost ztvárnění rolí dospělých byla inscenace pro své silné téma a přesvědčivé zachycení titulní postavy a jejího vnitřního světa doporučena do širšího výběru na celostátní přehlídce Dětská scéna.

Přímým postupem na Dětskou scénu byl oceněn soubor **Babinec a Jan z pobočky ZUŠ Uherské Hradiště v Kunovicích** (ved. Olga Stráňáková), kterému se podařilo vtipně a s nadhledem rozehrát Werichovy **Tři sestry a prsten**. Zásadní je pro představení osobní vklad šesti dívek a chlapce ve věku patnácti let, zároveň ale zůstává zachována poetika literární předlohy. Leccos by ovšem stálo za to ještě „vyčistit“, domyslet a dotáhnout. Rezervy jsou zejména v nedostatečném zdůvodnění, proč se některé situace rozhrávají naživo a jiné s loutkami.

Milým osvěžením v závěru přehlídky bylo vystoupení slovenských hostů, souboru **ZUŠ Bánovce nad Bebravou** (ved. Zuzana Varhaníková) s hrou Stanislava Štepy **Lastovičie rozprávky**. Situace se sice občas ztrácely v přemíře slov, herecká a pěvecká vybavenost dětí ovšem určitě zasluhují mimořádné ocenění.

Příjemné dva dny s dětským divadlem strávil v Uherském Hradišti lektorský sbor ve složení: Zuzana Varhaníková, Vítězslava Trávníčková, Jiří Pelán, Jaroslav Dejl a Jakub Hulák.

Jakub Hulák

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY 2011

OZNAČENÍ PROSTOR

Fka	Fabrika Svitavy
OttD	Ottendorferův dům
SZŠ	Střední zdravotnická škola
muzeum	budova Městského muzea
farní stodola	stodola svitavské římskokatolické farnosti
PZŠ	ZŠ praktická – budova Speciální základní školy

PÁTEK 10. ČERVNA

10.00–12.45	prezence – recitátoři s doprovodem	Fka-recepce
13.00–13.20	zahájení recitační části DS 2011	OttD
13.30–14.30	dílny pro recitátory 2., 3. a 4. kategorie	SZŠ
15.00–18.00	vystoupení recitátorů 3. kategorie	OttD
13.00–21.30	prezence – seminaristé	Fka-recepce
17.30–18.15	večeře – soubory	jídlna SZŠ
18.15–19.15	večeře – recitátoři	jídlna SZŠ
19.30–21.00	beseda lektorského sboru s recitátory 3. kat. a jejich doprovodem	muzeum
	diskusní klub pro doprovod recitátorů 2. a 4. kat.	SZŠ
	dílny pro recitátory 2. a 4. kategorie	SZŠ
21.45–22.00	informační schůzka pro seminaristy	Fka-foyer

Redakce: Iva Dvořáková (šéfredaktorka), Eva Brhelová, Vojtěch Maděryč, Tereza Vivíjalová, Ivo Mičkal (fotodokumentace), Pavel Kocych (ilustrace, sazba a grafická úprava) a Matěj Kocych, redakční čtyřmožec.

Tisk. DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. patře Fabriky Svitavy. Uzávěrka – 10. 6. 2011 ve 4.30. Vychází 10. 6. 2011 v 10.30. Náklad – 300ks.